

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ԲԵՐ

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՅԷ,

ԻԼՄԻՅԷ, ՊԵՅԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱ՛ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

The Weekly **AVEDAPER**, American Bible House, Constantinople.

ՃԻԼՏ 51.

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 5, 1908.

Ն. 49

ՍԱՀԻՊ Ի ԻՍԹԻՅԱԶ

Ճ. Բ. ԿՐԻՆ

ՄԷՎԱՏՏ Ը ՄԻԻՆՏԵՐԻՃԷ

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

՝Ատէմ ի մէրքէզիյէմ, ետխօտ թէվսի՛ ի

մէ՛ զունիյէմ

ժրօթէսման ինգըլապը

Ամէրիգըն Պօրտ

Մուլսմիրէլէր

ՏԷՐՈՒՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՀԱՅԱԹ ԹԱՍՎԻՐԼԵՐԻ

Ալանըն քեանիւլի

ՖԷՆՆԻՅԱԹ

Ամէրիգանըն էն պէօյիւք գանալը

Խանէյէ ՝ա՛խո գա՛խտէլէր

ՄՈՒՀԱՐԲԵՐԱԹ

Թարիխ ի էտեանա մախսուս իւշիւնմիւ

պէյն էլ միլէլ գօնկըէս

ԿՐ. ՅԱՐՈՒԹԻՆԵԱՆ

Ձիյարէմ կիւնիւ

ԷՅՈՒՊԻ

Վամանըմըզըն ինմիյանէ

Կ. Գ. ՇԵՂԻՆԵԱՆ

ԻՆՃԻԼԻ ՔԻԼԻՍԷԼԷՐ

Ազգապետարան վէ փրօ. Նիզամնամէսի

ՅՈՎԶ. Կ. ԹԷԼՖԷԱՆ

Մար՝աշըն անվալը

Ա. Ս. ՇԻՐԱՃԷԱՆ

Միւրան էֆէնաի Նազգաշեան

ՏՕԳ. Ս. Կ. ՄԱՐԳԱՐԷԱՆ

ՇՈՒՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

Ա. Յ. ՊՕՅԱՃԷԱՆ ՄԱԹՊԱ՛ԱՍԸ

ՖԻՆԱՆՃԸԼԱՐ ԵՐԳՈՒՇՈՒ

ԱՐԵՏԱՐԵՐ

ԻՐԱՆԻԱՆԻ

ՎԷ ԻՐԱՆԻԱՆԻ ԶՈՐՈՐԴԱՆՈՐ ԲԻԷ ԹԻԲԻՐՔԱՆԻ

ՀԱՅԹԱԼԵԳ ՂԱԶԷՔԱՍ

(ԱՆԿԵԼԻԲԱՑՈՐՕՍ)

ԲՈՒՄԻ ԶՈՐՈՐԴԱՆՈՐ ԲԻԷ ԹԻԲԻՐՔԱՆԻ

ՄԻՆ. մԵՍՈՒ Հ. Ս. ՊԱՐՆԵՐԻ

» ԳԱԳԵՐ Հ. Ս. ԱԼԵՂ

» ՂԵՐԻՔ Յ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆԻ

ՊԱՅՄԱՆ ՀԱՅԹԱՍ, ԻՍԹԱՆԲՈՒԼ

ՏԵՐ Ի ՍԱՄԱՆԵԼԻ, ԹԻԲԻՐՔԱՆԻ

THE AVEDAPER

(ANGELIAPHOROS)

A WEEKLY PAPER

PUBLISHED IN

ARMENIAN, ARABIC-TURKISH, AND

GREECO-TURKISH

EDITORS H. S. BARNUM

H. M. ALLEN

H. K. KRICKORIAN

Offices: American Bible House

Stamboul, Cons/ple, Turkey

TERMS

An. Subscrip. Ps. 40

U. S. A. \$ 2

England Shils. 8

Other countries Frs. 10

Single Copy 30 Paras

Advertising rates on application

ՏԵՐԱՆԻ	
ՍԵՆԵԼԵԼԻ	40 ՂԱՆԻ
ՍԵՆԵԼԵԼԻ	2 ՏԵՐԱՆԻ
ԻՆԿԵԼԵԼԵԼԻ	8 ՏԵՐԱՆԻ
ՍԵՆԻ. սԵՆԵԼԻ	10 ՏԵՐԱՆԻ
ԵՐԱՆԻ ՆՈՒՍԵԼԻ	30 ՎԵՐԱՆԻ
ԻՐԱՆԻ ՊԵՐԱՆԻ	30 ՎԵՐԱՆԻ

Ապօնորդան, թէ՛ տիպար վէ տարէս թէ՛ պատկաժընա տ՛ախ պիլճիւմէ մու. հարրէրաթ Տր. Հ. Ս. Պարնըմա կէօնտէրիւմէի տիր:

ՍՈՒՀԻՍՍ ԻՆՍ

Աւետարանի հէյէթի ի իտարէի թահրիրիյէսի պինլընէ դարիյու. նընըն ճիտտի կմէլ ու արդուլարընա իճապէթ էթմէք իւրիք, քէմալը մէսէրրէթլէ իրան կաէր քի. շիմտիրի հաֆիթայըդ. նուսիէմիլդէ իրա. վլթէն այըրճա 4 սահիֆէտէն իպարէթ պիլը հապատիս իլապէսի նէշը օլունաճադ տըր: Պու. վէճհէ միւ շթէրիլէրիմիլ հէր հաֆիթա ազալի 8 սահիֆէ տաթիլի վէ իտարիճի հապատիս ալաճադլար տըր: Հաֆիթատա իքի փօթա պուլունան վիլայէթլէրաէ իլապէմիլդ իլք փօթա իլէ վէ հաֆիթայըդ. նուսիէմիլդ տաթի 2նճի փօթա իլէ ալընաճադ տըր: Իշպու. Եէնի թէրթիպ էֆրէնճի Նոյեմբերին իլք հաֆիթասընտան իթի. պարէն մէվզը՝ ի իճրույա դօնուլաճադ տըր:

Աւետարանի սէնէվի ապօնէ պէտէլի 1909 Յունվ. 1տէն իթիպա. րէն 30 դրչաւան 40 դրչաւ չըդարըլաճադ տըր: Այնի վադթաա դազէ. թամըղըն շիմտիրի ապօնէլէրի զիյատէ պիր շէյթէ՝ տիյէսինէ մէճպուր օլնադարըն Նոյեմբեր վէ Դեկտեմբեր իլապէլէրինի մէճճանէն ալադ է. տէճէրլէր տիր: Լաքին Եէնի ապօնէլէրէ տաթի պիր թէշվիդ օլնադ. իւրիք, 40 դուրուշ թէ՛ տիյէ էթտիքլէրի հալտէ, Աւետար. անլէրէ Նոյեմբերին իլք հաֆիթասընտան 1909 սէնէսի Դեկտեմբերինին նիհա. յլթինէ դատար կէօնտէրիլէճէք տիր:

Եէնի իլապէ վէ դազէթանըն տահա զիյատէ իալահընա տա՛իր իշպու. Եէնի թէրթիպին տէվամը անըն տահա չօգ. մըդտարտա տաթըլմադընա վապէսթէ օլնադընտան, Աւետարանի պիլճիւմէ դարիլէրի իլէ տօթա. լարընտան ապօնէլէրին ապըսընը Էսասի սուրէթտէ թէզէրիտ իշխն էլ. լարինտէն կէլտիյի դատար չալըլադ չապալամադարընը րէճա էտէրիլ:

Աւետարանի մա՛րութի օլնադը պիլճիւմէ շէհր վէ դատապօլարա, Դեկ. 1տէ թէվզը՝ Էտիլմէք իւրիք, 1909 սէնէսինէ մալեսու Եէնի տի. վար թապփալէրինէ վէ տա՛իր չալանը աիդգաթ մատտէլէրէ տա՛իր իլանլարը հալի վարադալար կէօնտէրիլէճէք տիր:

Մէմալիք ի տա՛իրէյէ կէօնտէրիլէճէք Աւետար. ֆիլ՝ամընճա վալոտ՝ պուլուն թէպէտաիլ իշխն սահիֆէնին պալասընա միւրաճա. տիլ օլունալըն:

ԱՄԵՐԻԿԱՆԵՐ

ՈՒՄՈՒՐԸ ՏԻՆՈՅԷ,

ԴԼՄԻՅԷ, ՊԵՅԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱ՛ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

The Weekly **AVEDAPER**, American Bible House, Constantinople.

ՃԻԼՏ 51.

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 5, 1908

Ն՞ 49

ՄԻՒ՛ԷԼԻՑ Ի ՄԷՍ՝ՈՒԼ

ՄԻՒ՛ԷԼԻՑ Ի ՆԱԶԸՐ

ՄԻՒ՛ԷԼԻՑ Ի ՇԵՐԻԲ

Հ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ

Հ. Մ. ԱԼԷՆ

Յ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

՝ԱՏԷՄ Ի ՄԷՐԲԷՂԻՅԷԹ, ԵԱԽՕՏ

ԹԷՎԱՍԻ Ի ՄԷ՝ԶՈՒՆԻՅԷԹ

Յ. Գ. Գ.

ԻՍԱՐԷ Ի մէջը թիւնէ ի՛լան օլունալըտան պերու իտարէ ի Հիւքիւմէթ ուսուլընա տա՛ր «Մէրքէլիյէթ» վէ «Ատէմ ի մէրքէլիյէթ» թա՛պիւրէրի փէք չօգ նաղար ը տիգգաթ ճէլպ էլլէմիչէր տիր։ 'Ատէմ ի մէրքէլիյէթ փրօկրամընըն էն գոււլլէթլի միւթէսահիպլէրինտէն պիրիսի Փրէնս Սապահէտաին օլմուշ, վէ վաթմանա 'ալտէթինտէն պերու նիչէ կէրէրտէ պու խուսուստա նուլթլար իրատ էլլէմիչ տիր։ Կէչէն հափթա ծէնապ ը Շէհապէտաին էֆ. Ենի Դաշէնտա Փրէնս Սապահէտաին իլէ պու կաղընլարտա վուգու՝ պուլան պիր միւլազաթընը նէշը էթմիչ օլուպ, անտէ տալի մէղաքիւր փրօկրամ հաղընտա միւշարիլէյի՛ն էֆքէալընը իղահ էլլէմիչ տիր։ Փրէնս Սապահէտաին «Ատէմ ի մէրքէլիյէթ» թա՛պիրինին կանլըչ անլալըմաղ թէհիլքէսի պուլունտըլընտան, «Թէվսի՛ մէղունիյէթ» թա՛պիրինի թէրծի՛ հաիյօր, Իմտի մէղքիւր թա՛պիրլէրին թա՛րիֆ էթմէք իսթէտիլի փրօկրամ նէտէն 'իպարէթ տիր, Հիւքիւմէթին չիմտիքի ուսուլ ը իտարէսի էօյլէ տիր քի, տէրու նի մէմէքէթտէ իծրա էտիլէճէք հէր նէվ՝ թէնսիւզաթ կա ժուսիմ իծրա՛աթ իչլւն մէրքէլի հիւքիւմէթէ միւրաճա՛աթ էտիլմէլի, վէ անճաղ մէրքէլի իտարէնին թաստըղըլա մէլըլէ՛ ի իծրայա գօնուլմալը տըր, Պու մէրքէլի իտարէ պէլքի հէյէթ ի վիւքէլա օլուր, պէլքի տէ տէվր ի իսթիպտատա օլտըղը կիպի, զայր ի մէս՝ուլ պիր ֆէրտ կա ֆէրտէր օլուր։

Վազա՛ա պու մէրքէլիյէթ ուսուլընըն էլի ճիւհէթլէրի վար տըր։ Էղճիւմէ պիւթիւն մէմէքէթին իտարէսինտէ պիր վահտէթ, պիր թէնասիւպ օլուր, վէ մէմէքէթին թագսիմ էտիլմէսի ինթիմալընա մէյտան վէրիլմէլ, Էլիէր Էրմէնիսթան կա Մաքէտօնիա կա 'Արապիսթան նիչէ մուհիմ խուսուսլարտա մէրքէլաէն այրը վէ միւսթաղիլ սուրէթտէ իչլէրաէ, օլուր քի պիր միւտտէթ սօնրա իսթիպալիյէթ ի՛լան էթմէյէ թէճրիպէ օլունըրլար, վէ նէթիճէսի միւլքին թէմամիլէթինին թէհաիտ էտիլմէսի օլուր տէյիւ գօրղուլուր։

Լաքին 'ատէմ ի մէրքէլիյէթ (կա՛նի իտարէ ի հիւքիւմէթին պիր նօղթայա մէրքէլլէնմէսինէ մուլալիֆ օլան) ուսուլը իլթիլադ էտէնլէր, մէմէքէթին իտարէսինի հէր ճիւհէթլէ պիր մէրքէլէ թօլլամալըպ, անճաղ մէնաֆի՛ ի 'ուսուլմիլէյէ վէ ուսուլը իտարիճիլէյէ 'ա՛իտ օլան մէս՝էլլէրին իտարէսինի էօյլէ պիր մէրքէլի հիւքիւմէթէ, կա խօտ փայլիթալթաղի փարլամէնթօյա հէվալէ էտէրտէք, վէ մահալլի մէս՝էլլէրի վէ վիլայաթճա էտիլէճէք թէնսիպաթ կա թէպալիլաթ՝ մահալլի հիւքիւմէթէ կա իտարէ մէճիսլէրինէ թէսլիմ էտէրտէք, պու տահա ֆա՛իտէլի օլուր տէյիւ իտաի՛ա էտիլօրլար, Զիրա Էլլէլա՝ պու ուսուլ մէմէքէթի թէքրար իտարէ ի իսթիպտատա տիւլիւր մէմէյէ էլի պիր վէսիլէ օլուր, Էլիէր իչլէր հէր ճիւհէթլէ մէրքէլէ մէրպուլթ օլուրլարտա, պէլքի պու կիւն էհիլէթլի վէ Գանուլ ը Էստաիլէ սատըղ պիր Գապլինէ իսթիպտատա զարըլ մուգալմէմէ էտէ պիր իսէ տէ, կարըն կէվլէք կա խա՛լին պիր Գապլինէ միլլէթի իսթիպտատա էլինէ տիւլիւրլար։ Լա-

քին մեմլեքէթին հէր թարաֆընտա փարլամենթօ-
լար վէ մէսուլ իտարէլէր պուլունուրսա, պուն-
լարը պիր հէտ ի միւսթէպիտին զապթ էթմէսի գօ-
լայ օլմազ: Վէ իտարէ ի իսթիպտատտան կէօղլու-
միւզ օ դատար գօրգմուշ տըր քի, անա գարը
հէր չարէյի գուլլանմամըլ իճապ էտէր: Սաւէյն,
պու փրօկրամ վիլայէթլէրտէ թէնսիգաթ իճրասընը
գօլալաշտըրը: Հէր վիլայէթտէ պիր փարլամենթօ,
պիր մէսուլ հիւքիւմէթ պուլունուրսա, օրաճա եւ-
փրլաճադ եօլար, աշլաճադ մէքլէպլէր, զրա'աթ
վէ նաֆի'աճա իտիսալ էտիլէճէք իսլահաթ, ուզուն
ուզատիլէ մուամէլաթ ը րէսմիլէյէ օղրամայարադ
սէրի'էն վէ տահա ազ մէսարիֆլէ իճրա էտիլիւ:
Փրէնս Սապահէտտին պունա կիւզէլ պիր միսալ
վէրիյօր: ՄՄէսէլա, պիր քէօփրիւնիւն պիր այաղը
զըրըրը, պիր գաշ եիւզ զուրուչա գափաթըլաճադ
օլան պու բախնէճիլին թա'միրի իչլուն աշլուն մու-
խտալէրէ ալարճա սիւրաթիւքտէն սօնրա, միւլաղը
մութլողըն սարֆընա մէ'զունիյէթ կէլիւ: կէլիւ
ամմա, պու միւստէթ զարֆընտա քէօփրիւնիւն
իքի այաղը տահա զըրըմըլ պուլունուր: Սարֆընա
մէ'զունիյէթ վէրիլէն մէպլադ' իֆա ի թա'միրէ զայր ի
քեաֆի օլուր: Ենէստէն իսթիլան էտիլմէք իճապ
էտէր: Պու միւստէթ զարֆընտա քէօփրիւ քեա-
միլէն երզըրը: Լաքին էկէր վիլայէթ մէճիլիւ-
րինին մէ'զունիյէթի թէվսի' էտիլտէ, վէ պէօյլէ
չէյլէր մահալլի հիւքիւմէթին հէտ ի իտարէսինտէ
օլսա, պու նէվ' թէնսիգաթ տահա թէզ իճրա է-
տիլիւ: Հէմ տէ հէր վիլայէթ էնալիսի քէնտի ի-
թիյաճ վէ իդթիտարըրընը մէրքէզի հիւքիւմէթ-
տէն տահա էյի անլայաճադ օլադըլարը իչլուն տա-
հա միւքէմմէլ վէ տահա գապիլիւ իճրա թէչէպ-
պիւսաթտա պուլունուրար: Ատէմ ի մէրքէզիլէ-
թին պիր մէնֆա'աթը տա էնալինին թա'լիւ օլուն-
մասը տըր: Վիլայէթլէր քէնտի քէնտիլիլինին թէ-
րադըլ վասըթալարընը տիւչիւնմէյէ մէճպուր օ-
լուրարսա, պու չէյ օլ էնալինին չալըչպ չապա-
լամասընը, վէ պինա'էն'ալէյ թէրադըլսընը պատի
օլուր:

Պու փրօկրամ 'ալէյիլինէ էն գուվլէթիլ ի'թիրադ
տէյիւ անըն միլըքին թէմամիլէթիլին թէհալտ էթ-
մէսի զիքր օլունուր: Կէօյա վիլայէթլէր այըր փար-
լամենթօյա վէ պա'ղը տէրէճէ միւսթադիլ իտարէյէ
մալիք օլուրարսա, սօնրա պա'ղը զըթ'ալար ի-
լանը ի իսթիլալիլէթ էտէրէք, միլէթին պաշնա
կիւճիւքլէր չըգարըրըլար տէնիլիւ:

Լաքին պու ի'թիրադա պա'ղը մուգնի' ճէվապ-
լար վարաըր: Ա. Ատէմի մէրքէզիլէթ տէմէքլէ, վի-
լայէթլէրին մէրքէզի հիւքիւմէթտէն այըրմալարը

անլաշըլմայաճադ տըր: Վիլայէթլէր Գանատա կիպի
պիր իտարէյէ, ետիստ պիւթիւն մէմլեքէթ Մ. Ամէ-
րիզա կիպի Ֆէրդուսիճա թահվիլ էտիլմէյէճէք տիր.
անճադ վիլայէթտէքի իտարէ մէճիլիլէրինին իսթիլադ
վէ մէ'զունիլէթլէրի թէվսի' էտիլէճէք տիր: Պու իսէ
Գանունը ը էսասինին մաթլուպաթընտան տըր:
Փրէնս Սապահէտտին տէյօր. «Հէմ տէ պունլարը
քէնտիլիլիլմիլալէն տէյիլ, Գանունը ը էսասինին
108նճի մատտէսինէ իսթիլապաթէն թալէպ էտիլօրըլ»
2. Պիլճիւմէ վիլայէթլէրտէ միլէթին 'անասըրը
մուսթէլիլիլէթի, ետիս թիւրք, էրմէնի, Բում վէ
սա'իլէ պիրիլքտէ հաշաթըլարը իչլուն, պէօյլէ պիր
թէնիլքէյէ մէյտան գալմազ: 3. Պու մէմլեքէթտէ
ֆարզըլ 'ունսուրլարըն մէնաֆի'ի, շու սօն թէճ-
րիպէտէն կէօրիւլալիլիւնէ կէօրէ, պիրպիրլէրիլէ
էօյլէ միւթթէհա, էօյլէ մէմզուճ տըր քի, պուն-
լարտան հէր հանկը պիրինին այըրլարադ իսթիլա-
լիլէթ ադմընտա պուլունուրաը քէնտիլիլ իչլուն ին-
թիւսար տէմէք օլուր: Վէ պիւթիւն մէմլեքէթ է-
հալիսի պու հադիգաթը միւսէրսիւ պիր սուրէթտէ
կէօրմէյէ պաշադըլ տըր: Փրէնս Սապահէտտին
տէյօր, «Ճիհանը մէտէնիլէթ պիլմէլի տիր քի,
թէ'աֆֆիւն վէ թէֆէսսիլիս էտէն րէսմի թիւրքիւ-
նըն արգասընտա մէֆթունը սա'յ ու 'ատալէթ պիր
իսթիլմա'ի թիւրքիւ եիւքսէլմէտէ տիր»

Փրէնս Սապահէտտին փարթիսինին պու փրօկ-
րամ հադգ իւզըլէ էրմէնիլէր թալաֆընտան տա
հիւնի գապուլ պուլմուշ տըր: Պիլ պիրթապի'
'ատէմ ի մէրքէզիլէթ, ետիստ թէվսի' ի մէ'զունի-
լէթ մէսլէյինի թահսին էտէրիլ: Լաքին պու սը-
րատա շունա տիգըլթ էյլէյէլիւ քի, պու փրօկ-
րամը պիր միւսթադիլ էրմէնիլթտան թէսալվուրը-
նըն պաշա պիր սուրէթլէ իֆապէսի տէյիւ ան-
լամայսըլմ, վէ պէօյլէ անլաշըլմասընա սէպէպիլէթ
վէրմէյէլիւ: Պու մէմլեքէթտէ պիրիւ հապիլի խայ-
րըմըլ «Օսմանըլ միլլէթի» թա'պիրիլէ վէրիլէն
եէնի մա'նալը ալըպ անա սահիպ օլմազ տըր: «Օս-
մանըլ միլլէթի»նին չիտիլքի մա'նասըլ 12նճի 'ա-
սըն 'Օսմանըլ գապիլէսինին էվլատընա մախսու
միլլէթ տէմէք տէյիլ տիր. անճադ Գանունը ը էսա-
լէ-գէրէնէ էթիլիսա էթիլ օլա շա- Գէլէլէլ գալլալէն
հէյլէլ էթիլիսա էթիլ օլա: Պիլ էրմէնիլէր իսթիլ
էրմէնիլթտանտա պուլունուրըլ, իսթէր կիլիկիտա,
իսթէր Գայսէրիլէտէ, իսթէր Իսթանպուլտա պու-
լունուրըլմ, Գանունը ը էսասիլէ իսթիլապաթէն պու-
լունուրըլմըլ եէրի վաթմանըմըլ տէյիւ չէնէտիլ
անըն իլէ իֆթիլալ էթմէք կէրէյիլ: Քէզալիք Բում-
լար, քէզալիք թիւրքլէր, քէզալիք Քիւրտլէր պէօ-
լէ հալմազ կէրէք տիրլէր:

ՓՐՈԹԷՍՏԱՆ ԻՆԳՐԼԻՍՊԸ
Ինչո՞ւ է 'ուլ-մ', Սափնարու
(Հ. Մ. Ալեք.)
Յ.

Պիղ Էվրոփանըն հէր մէմէքէթինտէքի թօփրա-
ղըն զուհուր էթմէքտէ օլան թէպէտտիւլ իչին
նա՞սը հաղըրլանմը իտիլինի կէօրտիւք : Պիղ արթըդ
'աղլի վէ տինի պիր ինթիպան տալղասընըն ճիւհէլա
վէ մաղտուրիյն արասընտա զուհուր էթմէքտէ օլան
վէ պիւթիւն Էվրոփայը 'աղլիմ պիր հարէքէթ ի իս-
լահիլէնին հէյէճանլարընա դարդ էտէն մէլալէթ վէ
'իսեան տալղալարընա չարիքլաճադ իտիքլէրինի
նազար ք տիգզաթա ալմալընը :

Իչպու հարէքէթին իլք 'ալտմէթլէրինի կէօրմէք
իչին Ֆիօրէնցայա իրճա՞ք նազար էթմէլի իլք :
Ֆիօրէնցա պիր գաչ նէսլէրտէն պէրու ճիւհուրի-
յէթ ուսուլը իլէ իտարէ էտիլմիշ օլուպ, դայէթ
մա՛մուր վէ ապատան պիր մէրքէդ ի թիճարէթ ի-
տի : Լաքին պիր իքի 'ալլէլէրին թէ՞սիր ու նու-
ֆուղը արթմաղտա իտիլէր, թա քի 'աղըպէթ
հիւքիւմէթ Մէտիլի 'ալլէսինին էլինէ կէչտի :
Դօզմօ տը Մէտիլի ամիր ի մութլադ օլտու, վէ
Մա՛աղլա՞մ նամը ճէլիլինի գաղաճան քէնտի թօ-
րունընըն ինրադ էթտիլի մէվըը ի 'ալ իւլ 'ալըն հօ-
լունը թէսվիյէ վէ թէհիյէ էլլէտի : Լօրէնցօ՞ չէհ-
րիլէրին ինթիլապ էթտիքլէրի զէվաթտան միւ-
րէքէպ իքի մէճիլի ֆէսի ու իլղա էտիպ, քէն-
տիսինին ինթիլապ վէ թա՛հին էթտիլի պիր մէճ-
լիս իլէ իտարէ ի ումուր էլլէտի : Միւլարիլէյհին
վիւքէլա վէ սէրայը Էվրոփատա էն փալըաղը օլ-
տու, վէ Ֆիօրէնցա հէնի Աթինա նամըլլէ հատ է-
տիլմէյէ պալլատը : Իթալիանըն էն պէօյիւք հէյ-
քէթրաչ վէ րէսսամը օլան Միքայէլ Անճէլօ միւ-
լարիլէյհին սէրայընտա հէթիլէտի : Էֆլաթօն էն-
ճիւմէն ի Ֆիւնտենընին վէ 'ուլում ու սէնայի՛ ի նէ-
ֆիսէնին մէրքէդի օրատը իտի : Իսթանպօլլը մէնֆի՛
վէ ֆիրարիլէրի տալիս իչլէրինտէ պուլունտըղը
հալտէ, խալիս Լաթին վէ Եոհաննըն էն նէֆիս
ասարընը իհեա էթմէք իւղրէ, մէհուր 'իւլէմօ օ-
րայա թօփլանտըլար : Պուլըն նէթիճէ ի էվլէլիյէտի
մանասթըր րահիլլէրի իլէ մէտրէսէվիյուն ֆըրգա-
սընըն զուլլանտըղը գաղտ Լաթինճէլի իսթի՛մալ
էտէն զէվաթթը թէնֆիր էթմէք, վէ Էֆլաթուն իլէ
սալի թա՛րֆէ ֆէյլէսուլարընըն ալաղիյաթընըն
օ զէմանըն սրօղուգ իրիսթիյանըղընա նիսպէթէն,
'ուլլիլիլէթինի մէյտանտ չըղարմադ օլտու : Պուրա-
յա գատար հարէքէթ պիւսպիւթիւն 'աղլի իտիյտէ
տէ, ախանսըղ տինի պէօյիւք պիր միւլալի՛ զու-
հուր էթտի քի, տնըն տէհա վէ չիտտէթ ի զէքիտ-

սը, հաթթա Էֆլաթուն էնճիւմէն ի Տանիլինէ պի-
լէ նուֆուգ էտիպ, պիր չօդ մէմէքէթլէրէ ինթի-
չար էտէճէք տինի պիր չէվգ ու հայրէթ հուսուլէ
կէթիլտի : Պու միւսլիհին իամի ճիրօլամօ Սալօ-
նարօլա իտի : Միւլարիլէյհի օղումըլ պիր դաթ օ-
լուպ, փէտէրի տնըն պիր հէքիմ օլմասընը իաթէ-
յօր իտիյտէ տէ, անըն թապի՛աթ ք ալյանէթիէր-
վէրանէսի տնըն պիր մանասթըր րահիլի օլմասը-
նա պա՛իս օլտու : Միւլարիլէյհի Ք. Մուգ-ի քէմալը
ճիտտիլէթլէ միւթալա՛ա էտէրէք, հէմ քլիլիսէնին, հէմ
տէ տիւննանըն իպահաթա միւհթաճ օլտըղընա գա-
նա՛աթ հասըլ էթտի : 1486տա միւլարիլէյհի փափա-
լարըն, գարտինալարըն, փափալարըն վէ մանաս-
թըր րահիլլէրինին ֆըսգ ու ֆիւճուրարընա,
փրէնսլէրին զուլմ ու թէ՛ատտիլէրինէ վէ Էհալինին
ֆէսատը ախլաղընա գարչը սէօլլէյիպ, Էիւքաք
սէսլէ թէվպէ վէ իսլահ Նէֆա լիւզումընը իլան
էլլէտի : Էֆլաթուն էնճիւմէն ի Տանիլի րէ՛իսի օ-
լան վէ Սալօնարօլանըն վա՛ղընը տիլլէմիշ պու-
լունան ֆիլօ՞ Սալօնարօլայը Ֆիօրէնցայա տա՛վէթ
էլլէտի : Էհալի իչպու հէքթա վէ պիհէմթա վա՛ը-
ղըն պէլալէթ վէ ճիտտիլէթինէ մէֆթուն օլտու-
լար : Պու արատա ծնճի Ինօսէնթ փափանըն վէ-
լէտի դայր ի մէչրու՛ը Լօրէնցօնըն քէրիմէսի իլէ
'աղալ իլղաթլաճ էլլէտի, վէ փափա հաղրէթլէրի
պունա մուգաղիլ Լօրէնցանըն ճիւլմանի նամըն-
տա վէ հէնուլ 13 հալընտա օլան օղընա գարտի-
նալըղ րիւթպէսի վէրտի : Պու չօճուլ մու՛ալիտա-
րէն 10նճը Լիօն նամըլլէ փափալը քիւրսիսինէ
օթուրտու : Սալօնարօլա իչպու իրթիքիտալաթը
րուհանիլլէյէ վէ փափալարըն ֆըսգ ու ֆիւճուրէ-
րինէ գարչը կիւրլէյօր իտի : Լօրէնցա միւլարիլէյհի-
տէն իչպու թա՛րիլաթընտան վաղ կէչմէսինի րէճա
էթտի իտէ տէ, միւլարիլէյհին հէկլաննէ ճէվալը
անը քէնտի կիւնալարընտան թէվպէյէ տա՛վէթ
էթմէք օլտու :

Սալօնարօլանըն դօրգուսըղ պէյանաթը վէ վա՛ղ
էթտիլի հաղիլաթըն զուլվէթի Ֆիօրէնցա Էհալիսի
իւղէրինտէ քէնտի թէ՛սիրինի կէօսթլէրմէյէ պաշ-
լատը : Սալօնարօլա Էհալինին թապի՛ի րէ՛իսի օլ-
տու, վէ Լօրէնցօ Էհալինին քէնտիսի հաղընտաքի
թէվէճճիւհ վէ մուհապպէթինի մուհաֆաղայա պի-
հուտէ հէրէ չալընըլ չապալատը : Էհալի ճիւմնու-
րիլլէթին իլք զէմանլէրինտէքի հուրրիլլէթէ հասրէթ
չէքմէյէ պալլատըլար, վէ Սալօնարօլա իլէ պիր-
լէշտիլէր : Պու արատա հէմ Լօրէնցօ տը Մէտիլի
հէմ տէ ծնճի Ինօսէնթ փափա վէֆաթ էթմիշ օ-
լուպ, չէրի ցնճը Ալէքսանտըն մալտուումը Չէ-
ղար Պօրճիա մէվգի՛ ի իղթիտարա կէչմիլլէր իտի :

Պատէհու Ֆրանսա 'ասքէրլէրի կէտի, վէ անլէրին տօթմանէ մու'ավէնէթլէրիլէ Մէտիլիլէր Ֆիօրէն-չատան թարտ ու թէպիտ էտիլտիլէր, վէ Սալօ-նարօլանըն իտարէսի ալթընտա պիր ճիւմհուրիլէթ թէ'սիս օլունտու :

Վէ լաքին միւշարիլէյի պիր կէօնէ մէ'մուրիլէթ տէր'իւհտէ էթմէքիլէքտէն իմթինա' էյլէտի իսէ տէ, անըն էֆէքարը հիւքմրան իտի : Մանասթըրլար իսլահ էտիլմիշ օլուպ, բահիպլէրտէն Բ. Մուգատ-տէսի միւթալա'ա էթմէլէրի թալէպ օլունուր իտի : Սիւպհան մէքթէպլէրի աշըրը իտի : Մյնի վազթ-տա Սալօնարօլա վա'ղ էթմէյէ տէվամ, Բօմա քի-լիսէսինին ֆէսատընը ի'լան, վէ իսլահաթ իճրասը-նը թալէպ էյլէմիշ տիր :

1495տէ 6ընճը Ալէքսանտր պու մուխաթարալը վա'ըզըն սէսինի քէսմէքիլին վազթը արթըզ կէլ-միշ իտիլինէ գարար վէրտի, վէ Սալօնարօլայը Բօմայա տա'վէթ էյլէտի իսէ տէ, էհալի անը կիթ-մէքիլէ պրապմատը : Պատէհու փափա Սալօնարօ-լայա Բօմայա սատըզ դալտճաղընա եէմին էթմէսի շարթըյէ քէնտիսինի գարաթնալ ետիմազըզը թէք-լիֆ էթմիշ իսէ տէ, Սալօնարօլա ճէվապէն «Պէ-նիմ պաշըմա զօմազըզը արդու էյլէտիլիմ եէկեանէ զըրմըզը դալփազ քէնտի շէհատէթիմին դանըյէ պօյանմը պիր դալփազ տըր,» տէմիշ տիր :

Պու վազթա, եա'նի 44իւնճիւ հաշընա կէլին-ճէյէ դատար, իշպու 'ալի Սլլահ ատէմի' նատիր հիքմէթ վէ ինթիլթլէ մէմզուճ պիր զայրէթ կէօս-թէրիլի իտիլսէ տէ, հայաթընըն սօն իւշ սէնէսի դարֆընտա սանըրսըն զայրէթիլինին աթէշի հատտէն աշըրը սիւր'աթլէ եանըյօր, վէ անըն 'ազլի միւ-վազէնէսինի մահվ էտիլյօր իտի : Միւշարիլէյի պիր ազ միւթէ'ասսիլ օլտու իսէ տէ, սօնուճա գատար քէնտիլին խիւտատատ փէյդամընա սատըզ դալտը : Սալօնարօլա ֆի'լիլի դաթլ վէ սա'իր մէնֆուր ճի-նայէթլէր իրթիքեապ էթմիշ, վէ 'ազըպէթ տիկէր պիր դաթ իլիւն հազըրլաթմըշ օլտըզը զէհիլի սէհ-վէն քէնտիսի իշէրէթ թէլէֆ օլմուշ օլան 6ընճը Ա-լէքսանտր փափա հազրէթլէրիլինին էմրիլէ իննազ վէ իհրազ էտիլմիշ տիր :

Ֆիօրէնցա թարիլիսնտէն պուրաճըզտա 'արըզի պիր տէրս զիքրէ չոյան տըր : Պու շէհ քէնտիսի-նին պիրինճի տէրէճէտէն օլան մէվզը'ինի մուվաֆ-ֆաղիլթ վէ ֆիւթուհաթը 'ասքէրիլէսիլէ տէյիլ, անճաղ սալլիմ էստարը իւզէրիլինէ միւ'էսսէս պիր ճիւմհուրիլէթ թէ'սիս էթմիշ օլան էհալիսինին սա'յ

ու զայրէթի վէ 'ազլ ու զէքեասըյէ իհրազ էլէ-միշ տիր : Անլէրին շէհիլ քէսպ ի մա'մուրիլէթ է-տիլպ, թիճարէթ, սէնայի' վէ 'իւլուճ մէրքէզի օլ-տու : Պատէհու շէհիլէր իլէ գալմ ու միլլէթլէրին սէրէթանա պէնզէր լա'նէթի օլան քիպը ու զուրուր կէլտի, վէ էհալի շէհիլէրինին քէնտիլ ըէվազ վէ շա'չա'ասըյէ տիւնհանըն կէօղիւնիւ դամաշտըրա պիլմէսի իլիւն զէնկին պիր 'ա'իլէնին շէհիլէրին հուգուզընը դասպ էթմէսինէ միւսա'ատէ էյլէտի-լէր : Եալաշ հալաշ, ֆադաթ մուհազգազ սու-րէթտէ պօզուզլուգ 'իլլէթի' քէնտիլ իլինի կէօր-միւշ, թա քի 'ազըպէթ Ֆիօրէնցանըն ալթուճ տէվրինին մուճիտ տահիսի օլան պիրինէֆս Լօրէնցօ պիլէ էթրաֆընտա պուլունան դա'աֆ վէ Ֆըսզ ու ֆիւճուր էսէրլէրինտէն միւթէ'էսսիր օլտու : Թէն տէյօր քի, «Ազլ ու ֆէթանէթլէ վէ զէվզ ու սէֆա-յա փէրէսթիլ իւզէրիլինէ միւ'էսսէս օլան իշպու փիւր մէսէրրէթ վէ նազլը մէտէնիլէթլէր, եա'նի 4իւնճիւ 'ասրտաքի Եուհան, 12նճի 'ասրտաքի Փրօվէնս, 18նճը 'ասրտաքի Իթալիա մէտէնիլէթլէ-րի ֆանի վէ նափայտար իտիլէր : Պու հալլէրտէ պուլունան քիմսէ պա'ղը մէվանի'է միւհթաճ տըր : Տէհա վէ զէքեապէթ էսէրլէրինին ալփանըզ ճուշ ու խուրուշլարընտան սօնրա, ինսան իֆրաթ սէր-պէսթի վէ ճիւր'աթ վէ էհանիլլէթ թարաֆընա սափար : Յասիտ միւթէֆէնին վէ միւթէֆէքթիլ սաֆասթաճը վէ հէվէսքեարարա եէր աշար :»

Ինզըլապ տրամասընտա իքինճի մէնզարէ Ին-կիլթէրրանըն էն դատիմ տարիւլֆիւնուշը օլան Օզըսֆըրտա աշըրը :

ԱՄԵՐԻԳԸՆ ՊՈՐՏ

Ամէրիգըն Պօրտըն 99նճը սէնէվի իճթիմաճը Մ. Ամէրիգատա Ժողովականըզըն էն գուզլէթլի մէր-քէլլէրինտէն պիրիսի օլան Պրուզլին շէհիլտէ վուգու' պուլարազ Նոյ. 13տէն 16յա դատար տէ-վամ էթմիշ տիր : Պու դատար տար պիր եէրտէ Ամէրիգան Պօրտըն իշպու էն պէօյիւք մէճլիսնտէ հիւքմրան օլան էֆէքարա տա'իր պիր թէսալվուր վէրմէքիք իմքեանըզ տըր : Էկէր անը կիւզէճէ թա'րիֆ ու իզահ էտէճէք պիր թա'պիր վար իսէ, օ տա արալարընտա Պօրտ չիքքէթի միսիօնէրլէրինին չալըմազտա պուլունադալարը 75 միլիօն հուգուշը ինսանիլէնին 'ազլի վէ տինի հուրրիլէթիլէ մալի-սուս եէնի ույանմըշ 'իւհտէ վէ մէս'ուլլէթ տուլ-ղուսը տըր :

Գծիւրէկէյնէլէիւնն պէյանընճա, տիւնսանըն հէր թարաֆընտան կէլմիշ օլան միսիօնէրլէր կիւրուհը թարիխին եսփըլմասընս մէտար օլան ղէվաթ սը- ֆէթիլլէ շիրքէթին մէշհուր մէ՛մուրլարընտան նա- զար ք տիգդաթ ճէլալ էյլէմիշէր տիր: Պու միսիօ- նէրլէր արասընտա իտի իճրա էթտիլի 'աճիպ իշլէրի պու նուսթէտէ րէֆիզլէրիմիլգտէն պիրիսի թարա- ֆընտան կիւղէլճէ թա՛րիֆ էտիլմիշ օլան կիւպէրթ առալարը միսիօնէրի միւնթէրէմ Տր. Հիրըմ Պին- կըմ: Հուղուր վէ քէլամլարը նազարը տիգ- դաթ ճէլալ էտէն տիկէր պիր ղաթ՝ Թօքիօտա մէշ- հուր պիր շափոնիպը չօպան օլան վէր. Տանճօ է- րինա իտի: Պօրաըն քեաթիպի ճիտտի վէ սիյասէթ- չինասանէ պիր նութդ իրատլէ Թիւրքիատա ղու- հուր էտէն եէնի վէսիլէ վէ ֆուրսաթլարտան քէ- մալը էհէմմիլլէթլէ պահա էթմիշ տիր: Պրուզլինտէ մէրքէդի քիլիսէնին չօպանը Տր. Գէտմըն, սապըգ Մարալին միսիօնէրլէրինտէն պիրիսին մախտուսը օլուպ, էլիսէլմ մէշհուր պիր ղաղէթաճը վէ միւս- թէշրիգ օլան Տր. Թալգըթ Ուլիւհըմզ, Պէյրուլթ դօ- լէճի րէ՛իսի Տր. Պիւս վէ Տր. Ուօշպըրն տախի ի- րատը նութդ էյլէմիշէր տիր: Հէրնէ գատար Չին- տէքի իշ վէ աշլւան գափուլար՝ մէճլիսին էֆքեար վէ միւղաքէրաթընտա մուհիմմ պիր մէվլը՝ թուլթ- մըլ իսէ տէ, եէնի Թիւրքիանըն իլք մէվլըլի թու- թաճաղը թապի՛ի իտի: Պու խուսուսա մէպնի, վէ Ամէրիգան Պօրաըն իշինին տահա միւքէմմէլ րա- փօրթընըն Թիւրքիանըն թէճէտտիւտիւնտէ անըն իշթիւաքընը թէսլիմ ու իթիւրաֆ էտէնլէրին ճիւմ- լէսինճէ քէմալը մէմնուսիլլէթլէ թէլազզը օլուսա- ճաղը սէպէպտէն պիգ պիր ան էվլէլ օլ մէճլիսին միւնմիլ պիր րափօրթընը թէրթիպլէ անը րիսալէ չէքլինտէ նէշր վէ գարիյուսը քիրամըմըլա իրսալ էթմէքլիլէ գարար վէրմիշիլ տիր:

ՄՈՒԽԹԻՐԵԼԷՐ

Փարլամենթօ Իշլէն Կոնստ. Կէշէն հաֆթա պիր Ա- մէրիգա ղաղէթաընտա րէ՛իս ինթիխապը միւնա- սէպէթիլլէ շէօյլէ պիր տուա կազըմըլ իտի: Աճյ Բազպիլ իշլէնուս, Սէն քի ղէմիսին միլլէթլէրի- նի հազգ վէ 'ատալէթլէ հիւքմ էտէրսին, մէմլէ- քէթիմիլգտէ իճրա օլուսան շու ինթիխապաթա սէն րիյասէթ էյլէ, վէ պիլլէ սէնին հազգ իրատէթինէ մուլաֆըգ հաքիմլէր վէ ղաղըզլար իհսան էյլէ: Պիլ րէշլէրիմիլլի վէրի իքէն, մէ՛մուլլէթլէրիմիլլին իճրաընտա պիլլէ կարտըմ էյլէ: Հէյճճանլարըմըլը թէսքին էյլէ քի, րահաթ ֆիքը իլէ գարար վէրէ- լիմ: Սէնին հիւքմէրինի տէրխաթըր էտէրէք, վէ- տէրլէրիմիլգտէն պիլլէ պրազըլան մուգատտէս մի-

րասը էվաալարըմըլա լէքէսիլ օլարադ թէրք էտէ- պիլլէլիմ: Պիլլէ Բէ՛իս օլաճադ օլան ղաթա ինտայէթ վէ Բուհ իւլ Գուստըն տէլալէթինի իհսան էյլէ քի, էյլի միւշապիլլէր սէշէպիլսին, վէ պիւթիւն միլլէթին ինթիյաճաթընը էյլի միւթալա՛ա էտէպիլսին: Անա գուվլէթ վէ պէրրադ պասար, էօյրէնմէյէ միւսա՛իտ ֆիքը վէ իճրայա ճէսարէթ վէր: Պիր էհալի պու հիսսիյաթ վէ պու արզու իլէ րէյ վէրի իսէ, պի- լա շիւպհէ ինթիխապալարընն տօղրու օլաճաղը վէք միւնթէթմէլ օլուր. պիր հաքիմ հա պիր մէպուս պու նէվ՝ տուալարըն թէ՛սիլի թահթընտա ինթի- խապ օլուսուր իսէ, քէնսի վաղիֆէսինին իֆա- սընտա սատըգ պուլուսաճաղը վէք ինթիմալ տըր: Պիրաղտան պիլլիմ մէմլէքէթիմիլլին օլ մէ՛մուլ հէյ- 'էթի, պիր ճիհէթլէ միլլէթիմիլլին վէ վաթանըմը- ղըն նասիպինի թա՛իին էտէճէք օլան հէյ՛էթ —Օս- մանլը Փարլամենթօնը — ինթիմա՛ էտէճէք: Պու հէյ՛էթ՝ շու ալարտան պէրու 'աշղըլա սէրմէստ օլաղըմըլ հուրիլլէթ վէ մէշրուլլիլլէթի պիր նա- ղիք քեսաէ կիպի եէրէ չարփըպ փարէ փարէս է- տէպիլլէր, կախօտ անը կիւքսէլտիպ գաթիլլէն մէմ- լէքէթիմիլլտէ անը թահքիմ էտէպիլլէր: Պուսըն ի- քիսի պիրիպիրինտէն եէր իլէ կէօք գատար ֆարգ- լը տըր: պիրի իսթիլաաա, ղըթալ, դան, վաթա- նըն մահլը տէմէք տիր: տիկէրի սէլամէթ, սէրվէթ, մու՛ամմար հալ, հայաթ տէմէք տիր: Իմտի վա- թանըմըլըն հայաթընա 'ալադատար օլան պու պէօ- յիւք մէ՛մէլէ՛ ճէնապը Հազգըն հուղուրընա անը 'արգ էթմէմիլլի տէյմէյէն պիր մէ՛մէլէ մի տիր: Պիլլէ պու հուրիլլէթի վէրէն անըն իպգատընա պիլաճյա մը պուլուսուր: Սահրանըն ղամպաղլարընը վէ կէօ- յիւն գուշարընը գայըրան, պու տիյարըն գալմ- լարընը ուսուսաճը մը: Խա՛յր, իա՛յր: Օ վաթա- նըմըլը գայըրըր: Իմտի պիլլէ տէ վաճիպ տիր քի, տիյարըմըլըն շու պիւհրան նօղթաընտա պիլլ տա- խի ճիտտէն ինթիյաճըմըլը Սէմալի Փէտէրիմիլլէ 'արգ էյլէլիմ: Խուսուսա պու ինթիխապաթտա նիլէ հիլլէլէր տէ իրթիքեապ էտիլմիշ օլտըլը հալտէ, օլ հիլլէլէրին թէ՛սիլինի գըրըպ, հէր շէյի պու տիյա- ընն խայը իշլէն գուլլանըն տէյիւ հէր պիր միւլ- մին տէրուս ի տիլտէն տուալար 'արգ էյլէմէք կէ- րէք տիր:

Իպիլլէն վէ Օրմանէն. Կէշէն հաֆթա էսքի վէ եէնի փաթիլլէրէն 'Էօմրիւնտէ վուգու՛ պուլուսն իքի հալլէրին նազարը տիգդաթ ճէլալ էթմէմէսի գապիլ տէյիլ տիր: Պիր վաղթ տէպաէպէ իլէ սէ- րայը միլլէքեանէյէ կիտիպ կէլէն Օրմանէն՝ գալ- պի վէ ֆիքը իւղէլլինէ պասան հէյճճանլար սէպէ-

պիւնտէն լէրզան վէ քիւլլէյն փէրիշան պիր հալտէ խաթալըդ ևաթաղընա տիւշտիւ: Էօթէտէ իսէ սէնէլէյրտէն պէրու մէնֆատէ վէ քէօչէ ի ինզիվա-տէ մէթրուը վէ փէրիշան օլան Իզմիրլեան սէրայը Հիւմայուլուտան կէօնտէրլըմիշ արապայա բաքիպէն փայլթալթըն սօգաղարընաա Միւսլիմ վէ դայր ի Միւսլիմ հէր սընֆէ հալիտէն աղղըլանարապ հու-դուըը Ծահանէյէ վէ օրատան Պապը 'Ալիյէ կիթմիշ տիր: Պուշարտան Օրմանեանըն տիւշար օլտըղը ֆէլաքէթի քէնտի դաթալաթլարընըն միւճապաթը տըր տէյլւ ի'լան էթմէք պիզիմ իշիմիզ տէյլ տիր: Էն էյի աւէմէր տախի խաթաթ օլուըլար վէ էօ-լիւըլէր: Պէլքի տէ անըն խաթաթաղընա սէպէպ օ-լան ֆիքրի հէյէճանըն պիր գըամը՝ թահրիք օլուշմըշ հիւսիյաթ թահթընտա հարէքէթ էտէն գալապաղը-ղըն հազգսըղ հիւճուլէրի նէթիճէսի իտի: Լաքին շու դատարը սահիհ տիր քի, պու հալա սէպէպ օլան հէյէճանըն էփէյի դըսմը տա միւմալէյիին քէնտի վաղիֆէսիտէ սատըղ պուլուշմամաաը, ևախօտ միլլէթինին քէտէրլէրինէ պէյան ը իշիթրաք էթմէմէսի օլտա կէրէք տիր: Լաքին աիկէր թարաֆ-տան շու տա սահիհ տիր քի, Իզմիրլեանըն կէօր-տիւշիւ հիւրմէթ՝ էհալիինին ֆէտաքիւրըղա, վազի-ֆէտէ սատաղաթա վէ ֆարգ իճրասընտա կէօսթէ-րիլէն մէրալիյէ դարը կէօսթէրտիյի հիւրմէթ իտի: Պու իքի վաղըլար ախալգի 'ալէմտէ ճարի օլան պէօյիւք պիր գա'իտէյէ միսալլար մագամընտա տու-րույուրար: չէօյլէ քի, պիր քիմսէ պիր դավմ ևա էհալի թարաֆընտան մէսուլ պիր մէզգըլէ տա-վէթ էտիլտիքտէ, օլ մէզգըլտէ քէնտի ֆուրսաթ-լարընը խօտպիւնանէ մագսէյալէրէ վէ մէնֆա'աթը շախսիյէյէ դուլանմաաը, ևախօտ սատաղաթլէ վէ մէրաանէ օլ գավմըն մէնֆա'աթընա խըամէթ էթ-մէսի, ևէքտիկէրինաէն քիւլլէյն ֆարգըլը նէթիճէ-լէրաէ դարար դըլարար: Պու նէթիճէլէր՝ հուդուըը Պարիտէ մուլլաղա կէօրիւլէճէք, վէ չօգ տէֆ'ա տա պու 'էօմրտէ կէօրիւլէճէք տիր: Ալապի 'ա-լէմ տախի թապի'ի 'ալէմ կիպի շաչմալ, էպէտի գա'իտէլէր իլէ իտարէ օլուշուըր:

Պէհէլէր. Աթիտէրի ֆըզրա Սևպտեմբերտէ Օ-քսֆըրտ տարիլֆիւնուշնտա իճթիմա՝ էտէն թէվա-րիի ի էտեան դօնիլթսիտէ գըա'աթ էտիլէն պիր մէզալէտէն իզթիպաա էտիլմիշ տիր:

1809տա Իրանըն Շիրալ չէհրինաէ պիր չօ-ճուղ տօղմուշ օլուլ, պու 24 սիննինէ պալիղ օլ-տըգտա, Ալաշ թարաֆընտան ինթիլապ օլուշմըշ պիր էլիշ օլտըղընը իտտի'ա վէ ի'լան էյէյէրէք, գալու մա'նասընտա օլան «Պապ» իւնվանընը իւ-

զէրինէ ալաը: Քէզալիք թապի'լէրի տախի «Պա-պի» թէսմիլէ օլուշըլար իտի: Պու գաթ՝ 1830տէ Թէպրիզաէ հապսխանէտէ դուըշուշ իլէ վուրուլմաղ-տան էվվէլ «Պէնտէն 19 սէնէ սօնրա քէնտիինի Ալ-լահըն իզհար էտէճէյի պիր գաթ դուշուը էտէճէք տիր» տէմիշ իտի: Պապիլէր պիր չօգ թէ'ատուի վէ իշքէնէլէրէ մա'րուլ էտիլտիլէր: Նիշէլէրի էօլաիւ-րիւլտիլէր, վէ տահա չօզլարը մահպէյալէրէ ա-թըլտըլար: Պուշարըն արասընտա պիր չօգ հապս-խանէլէրաէ պէքէլէրիշ օլան Պէհա Ուլլաշ նամընտա զէնկին պիր Իրանի վար իտի: Պու գաթ Պապըն վէ-ֆաթընտան թամմ 19 սէնէ սօնրա քէնտի 'ա'իլէսինէ վէ թապի'լէրինէ Պապըն խապէր վէրտիլի չօլ պէօյիւք գաթըն քէնտիի օլտըղընը ի'լան էյէտի: Պէշ սէնէ սօնրա միւմալէյի Աքքէյէ նէֆի էտիլիպ, օրատա 7 սէնէ գալաը: Սօնրա պա'ղը ալէրէճէ հուրրիլէթէ նա'իլ օլարաղ, պուշտան 16 սէնէ ազաէմ վուզուլ պուլան վէֆաթը էմնասընտա քէնտի թապի'լէրինէ մախտումը Ապապա էֆէնտիյէ իթա'աթ էթմէլէրինի թէնպի հէյէտի: Էլէէվմ Պապիլէրին րէ'իսի պու գաթ օլուլ, թապի'լէրի տախի փէտէրինին իսմիյ-լէ Պէհալէր թէսմիլէ օլուշուլար: Պէհալէր Հիւսիսթանտա, Ամէրիգատա, Լօնտաաա, Փա-րիստէ պուլուշուլար իսէ տէ, էն չօղը Իրանտա պուլուշուլար: Իրան էհալիսինին պիր սիւլսիւ Պէհալ օլտըղարը զանն օլուշուըր:

Պէհա Ուլլահըն իտտի'աաընճա, քէնտիի տիւնեա-տա պուլուշուան պիլճիւմիլէ էտեան վէ աղվամը պիրէ րապթ էթմէք իշիւն իրապ օլուշմըշ տըր: Պէհալ-լէք 'աաը ը հազըրըն ինթիյաճաթընա մուվաֆըգ պիր տին օլմաղա սա'յ էտէր: Ասլ մագսէտի իթթի'աա տըր: Տիւնեաաա պիր լիսան վէ պիր տին օլմալը, օ տա Պէհալլէք տիր: Գարըլար հէր խուսուշ-տա էրքէքլէրէ միւսալի թուլթուլար: հէր քէս քէնտի քէնտինի պէպէմէլի տիր: Նէ քեհիւն, նէ ազա'իս պուլուշուալը: Միւմիլէրին հէր պիր հէյէթ ի մէճմուլէսի քէնտիլէրճէ պիր էնճիւմէն ինթիլապ էթմէլի տիրլէր, վէ նիհայէթ պիլ ճիւմ-լէ միլլէթլէր, հաթթա պիլթիւն տիւնեա էհալիսի պիր 'ուճուլի էնճիւմէն ինթիլապ էտիլ, քէնտի մէսա'իլ ի մուլթէլիֆէլէրինի պու 'ուճուլի էն-ճիւմէն վաաթթաաըլէ հալ ու թէսվիլէ էթմէլի տիրլէր:

ՊԱՂԸ աւտէմէր իւշ նէվ՝ միւղապաղա թաշըրար, մագիտէ չէքտիլէրի ճիւմիլէ միւղապաղար, չիմտիքի չէքմէքտէ օլտըղարը ճիւմիլէ միւղապաղա-լար, միւսթաղպէլտէ չէքէճէքլէրինի մէ'մուլ էթ-տիլէրի ճիւմիլէ միւղապաղար: Է. Էվէրի Զիւ

ՏԵՐՈՒՆԻ ՀԱՅԱԹ

«ՊԱՆԱ խապէր վէր, սիւրբիւնիւ նէ՛րէտէ օթլա-
տըրսըն, էօյլէ վազթը նէ՛րէտէ եաթըրըրսըն»
Ազն. 1. 7:

Պու քելամար միւ՛մինին Քրիստոս իչիւն օլան
արզուսընը վէ անըն իլէ հալը հազըրտա միւշարէ-
քէթ վէ իւնազըլըգտա պուլոււնմաղա հասրէթ չէք-
տիյնի ուլէյան վէ իւզար էտէրլէր: «Սիւրբիւնիւ նէ՛-
րէտէ օթլատըրսըն» իմնէնք մի: Էկէր սէնի օ-
րատա պուլա պիլի իսէմ օրալա կիտէճէյիմ: Մախ-
ֆի Կոստանք մը: Էօյլէ իսէ ֆէրազաթ էթմէյէրէք
տոււա էտէճէյիմ: Քէլամար մը: Էօյլէ իսէ անը
քէմալը զայրէթլէ օգուլաճաղըմ: Սէնին մուգատ-
տէս Կոստանք մը: Էօյլէ իսէ պիւլիւն գալպիմէ
անպէրտէ եիւրիւյէճէյիմ: Պանա խապէր վէր, 'նէ՛-
րէտէ օթլատըրսըն, գիրա սէն չօլան մագամընտա
նէ՛րէտէ տուրու իսէն, պէն տախի գօլուն մագա-
մընտա օրատա եաթաճաղըմ, չիւնքի սէնտէն մա-
տա հիչ պիր քիմսէ պէնիմ ինթիյաճաթըմը տէֆ' է-
տէմէղ: Սէնտէն այրը գալտըղըմտա գանա'աթ հա-
սըլ էտէմէմ: Բուհըմ սէնին հուզուըրն իչիւն աճ
վէ սուսըղ տըր: «Սիւրբիւնիւ էօյլէ վազթը նէ՛րէ-
տէ եաթըրըրսըն» գիրա կէրէք շաֆագ վազթըն-
տա կէրէք էօյլէն վազթընտա օլսուն, պէնիմ պի-
րիճիք բահաթըմ սէնին վէ սէնին սէվիլիւ սիւ-
րիւնիւն պուլոււնտըղը եէրտէ տիր: Պէնիմ' բուհը-
մըն իսթիրահաթը 'ինայէթին պախչ էյլէտիլի բա-
հաթ օլմագ կէրէք տիր քի օ անճագ սէնտէ պու-
լունա պիլի: Օլ Գայանըն կէօլկէսի նէ՛րէտէ տիր:
Պէն նի՛չիւն անըն ալթընտա եաթմայաճաղըմ: Նի՛-
չիւն սէնին ըէֆիղէրինին սիւրիւլէրի եանընտա
պիր սէրսէրի կիպի օլայըմ: 1. 7. Սէնին ըէֆիղ-
լէրին վար, նի՛չիւն պէն անպէրտէն պիրիսի օլմա-
յայըմ: Շէյթան պանա «Սէն լայըղ տէյիլ սին» տէ-
յօր, լաքին պէն տա'իմա նալայըղ իտիմ, ամմա
սէն պէնի չօգտան սէվտին, իմտի պէնիմ նալայըղ
օլմազըղըմ սէնին իլէ չիմտի ըէֆագաթտա պու-
լունմամա մանի' օլմագ: Տօղրու տըր քի պէն ի-
մանտա զա'իֆ վէ տիւլմէյէ մէյիալըմ, լաքին ասլ
սէպէպ պէնիմ զա'իֆիլիմ տիր քի պէն տա'իմա
սէնին սիւրբիւնիւ օթլաթաղըն եէրտէ պուլոււնա-
յըմ քի քէսպ ի գուլվէթ էտէյիմ, վէ սաքին սու-
լար եանընտա էմնիյէթտէ հըֆղ օլունայըմ: Նի՛-
չիւն սէրսէրի կիպի օլայըմ: Էօյլէ օլմամա սէ-
պէպ հօզ տըր, լաքին էօյլէ օլմամազըղըմ պին-
լէրճէ սէպէպ վար տըր, գիրա Յիսուս քէն-
տիսինէ կիթմէմ իչիւն պէնի չաղըրըյօր: Էկէր պիր
ազ վազթ կէրի տուրուսա քէնտի հուզուըրնը

տահա գիյատէ թագտիր էթմէթլիյիմ իչիւն տիր:
Քէնտիսինտէն ուզագլաճըչ օլաղըմ իչիւն չիմտի
միւլէտտէր վէ միւլթարիպ իսէմ տէ, օ պէնի
թէքար քէնտի աղըրնըն գուզուլարընըն եազըն
կիւնէչտէն մուհաֆաղա օլունաղըլարը սայէտար
մահալէ զըլաղուլայաճագ տըր: ՍԷՆԵՆ

ՏԻՆ հէր պիր առէմէ (1) սատէճէ պիր իման իգ-
րարը տէյիլ, անճագ պիր թէճըրպէ ի շախիւ-
յէ, (2) սատէճէ պիր գանուլ տէյիլ, անճագ պիր
իւհամ, (3) սատէճէ կէլէճէք տիւնեա իչիւն պիր
սիկուրթա տէյիլ, անճագ հաղըր տիւնեա իչիւն
պիր փրօկրամ օլմալը տըր: Փչօֆ. Ճէյօ. ՍԷՆԵՆ

ԻՄԱՆՆ թէմէլինտէ շու տէօրթ պէօյիւք քէօչէ
թալարը պուլոււնուր — Քրիստոսն ուլուհի-
յէթի, թէճէսսիւտիւ, խաչտաքի քէֆարէթի,
թախթա ճիւլուսը: Սօնրաքի էն 'աճա'իպի, վէ
Սրիսթիյան 'էօմրիւնտէ էն մուհիմի տիր:

Պապ. Էնարէն. ՄԷՐԵՅ

ԱՏԵՄ Ալանըն սուրէթլինտէ խալգ էտլիմիչ տիր,
վէ առէմին ճանը Ալանա տօղրու սուսամըչ
տըր. պու սուսուլըղ իսէ անճագ Անըն իլէ հէր
կիւն արգաաալըղ էթմէլէ իգնա' էտիլէ պիլի:

ՆԱՍԸԼ թի տէրինտէ, Օգիանօսըն կիւնէչսիւք քէօ-
չէլէրինտէ, հիչ պիր քիմսէնին կէօրէմէտիլի
թաթըլ չիչէլէր ֆիլիպէնի, պէօյլէ տէ գալպիմին
տէրինինտէն տիւնեանըն իչիթմէտիլի սիւլիւթ 'իս
պատէթ տու'ապ սէսսիլգէ Սանա տօղրու չըգար:

ՊԻՐ մանղըրը եաղընա թութսան, կիւնէչի գա-
փայապիլիսին: Էօյլէ տէ տիւնեանըն նիչան-
կեաչարընա նէ գատար եաղըն կէլսէք, անլէր ի-
լահի իտէալարը օ գատար պիղտէն գափարար:

ՔԵՆՏԻ քէնտին ինքեար էտէմէյէն առէմ, մուլթ-
լագա քէնտի Բապալընը ինքեար էտէճէք:

ԻՄՔԵԱՆՆԱԸՉ օլան շէյ իւլէրինտէ ինատ էտիպ
տուրմագ, միւլթին օլանը իճրա էթմէլտէ
կէճիքմէք տէմէք տիր: ԲԷՆ՝ ԲԷՆԵՎ

ՊՈՒ 'էօմրտէ պէօյիւք շէյ նէրտէ տուրտուղըմը
տէյիլ, իլա տահա գիյատէ նէրէյէ տօղրու
հարէքէթ էթտիլիմիլ տիր: ՕՒԼԷՆ ՌԷՆԿԸ Հօ՛՛՛՛

ՏԻՆԵԱ իչիւն հէփ հաղիլի խըտմէթ Ալան իլէ
սըղը 'ալագատան պալամալը: ՄԷՆԿԸ

ԼՕՐՏ Նէլսընըն թրաֆալկար մուհարէպէսինտէ
էօլիւքքէն սէօյլէտիլի սէօլլէր: «Ալանա չիւքը
օլսուն, վաղիֆէմի իճրա էթտիմ»

ՀԱՅԱՐԹ ԹԱՍՎԻՐԼԵՐԻ

ԱՆԼԱՆԻ ՔԵՆԱՆԻՆԻՅԻ

«Բապպ պիր գուրպան հաղորդաբար»
Ստի. 1. 7.

Խրիստիանացող տա քէնտինէ մախառու օլան չէյ
նէ՞ տիր: Սալիւս ի Շէրիֆ թա'լիմի տէյիլ տիր,
անը Հինտիսթանտա պուլա պիլիւսին: Ինսանտա
իլահի 'ուսուլըն պուլուսմասը թա'լիմի տէյիլ
տիր — անը Եուսանիսթանտա պուլուսըն: Ալլա-
հըն Բուհը օլաղը ի'թիգասը տէյիլ տիր, — անը
Թէքվինին իլը պապընտա պուլուսըն: Էօլմէմէղ-
լիյէ իման տէյիլ տիր. — անը Մըսըրտա պուլուս-
ըն: Ատէմին գուրպան թագտիմ էթմէսի տէյիլ
տիր. — անը հէր պիր փուլիֆէրէսթ տինտէ պու-
լուսըն: Լաքին վար պիր չէյ քի անը անճագ
խրիսթիանացող տա պուլուսըն: Սա'իր ճիւմէ տին-
լէր ատէմին Ալլահա գուրպան 'արղ էթմէսինտէն
պահա էտէրլէր, Բրիստոստա չու 'աճայիլ չէյ վար
տըր քի Ալլահ ատէմէ գուրպան 'արղ էտէր: «Բապպ
պիր գուրպան հաղորդաբար» Տիւնիսանըն իման թա-
րիսինտէ պուլ քիւլլիյէն՝ եէնի պիր փէյլամ տըր:
Ճիւմէ միլլէթլէր քէնտի գուրպանլարըն Ան կէ-
թիլիլլար իտի: Պուրատա իսէ Օ' քէնտի գուր-
պանընը օնլարա կէթիլիլլար: Հէլէ պիր տէֆ'ա խա-
յալ էյլէ քի զիյանը զիյան չէքէն էտա էթսին, էօյ-
լէ պիր Գանուսըն էսասի խայալ էյլէ քի, անըն
մաթլուպընճա հագգընա թէ'արրուղ էտիլէն քիմաէ
տիկէրլէրին դապահաթը իչիւն քէնտիսի գուրպան
թագտիմ էյլէսին: «Նէ՛ թօհաֆ պիր չէյ» տէրսին:
Եինէ տէ պիր տիւնեա խայալ էյլէ քի անտէ զիյան
չէքէն, սէվէն պիր ատէմ օլսըն, իշթէ օրատա
տա'րիմ հալ պէօյլէ օլաճագ տըր: Վագա'ալ պիլ
կիւնահ իչիւն նէ պէօյիլը գուրպանլար վէրտիլի-
միլպէն պահա էտէր իսէք տէ, տա'րիմ կիւնահըն
նէթիճէսինի կիւնահըղլար չէքիլլար, կիւնահ իչիւն
կիւնահընար միւճագաթ չէքէր իսէ տէ, կիւնահ ի-
չիւն էն պէօյիլը գուրպանը վէրէն տա'րիմ կիւ-
նահընար տէյիլ տիր: Էն չօղ զահմէթ չէքէն սուչ-
սուղ օլան տըր: Սահիլի Մէղմուր տէյար, «Կէօղ-
լէրիմաէն սու ըրմագլարը ճէրէյան էտէր, չիւնըն
սէնին չէրի'աթընը հըֆղ էթմէտիլէր» Օղլու թա-
րիլ ի րէզալէթէ կիտէն հէր էյի փէտէրին ֆէրես-
աը պու տըր: Կիւնահըն գուրպանը տա'րիմ փաթ
օլան տըր: Էղիյէթ չէքէն գուսուրսըղ Գուղու տըր:
Դապահաթընա խըլթ սափասան, պիր տիկէրին
դալլի դան աղլար: Կիւնահընարա սիլլէ վուրսան,
պիր տիկէրինին ֆիլդան սէտասը իչիտիլիլլար: Մու-
հապպէթէ գարը իրթիքեալ էտիլէն կիւնահլարը
սէվէլլէր թալըլար:

Եւ՝ Ալլահըմ Բապպ, պու տիւնեանըն կիւնահ

հընըն գուրպանը սէն սին: Անըն տճը խալը սէնին
իւղէրինէ պօնուլմուլ տըր: Սէնին լէքէսիլ մու-
հապպէթին սէպէպիլնտէն կիւնահըն ճէպասընը սէն
քէնտի իւղէրինէ ալըյօրսըն: Սէնինքի կիպի պաչ-
գա պիր մուհապպէթ օլսա իտի, սէնին կիպի
պաչգա պիր էլէմ չէքէն պուլուսուր իտի: Լաքին
էօյլէ պիր զաթ Եօղ տըր: Պինա'էն'ալէյի ճէնտէրէ-
տէ սէն հալընըղ պաստըն: Դապահաթ պէնիմ.
լաքին քէտէրի սէնին օլտու: Պէնիմ պիլիլլար
տուրտուղըմ եէրաէ, սէն դան աղլատըն: Պէնիմ
բահաթըմ իլիլալ էթմէյէն ֆիլիլլէր սէնին գալլի-
նի միւնքէսիլ զըլալար: Պանա մուհիլ ի էնտիլէ
օլմայան խաթըրէլէր սանա խալ կէթիլլար:
Մուհապպէթին պէնիմ պօրճլարըմը թէ'տիլէ էյլէ-
տի: Պօրճուս սէն քէֆիլ օլտըն: Ատէմէր տէյար
«Յիսուս պօրճուսըն էօտէտի» Էվլէթ, հալա տա
էօտէմէքտէ տիր: Ինսանըն խարապ էթտիլինի Ալ-
լահ թա'միլ էտէր: Ինսանըն հարալատընը Ալլահ
սարար: Պէնիմ լէքէլէտիլիմի սէն թա'հիլ էտէրսին:
Պէնիմ գարարթաղըմը սէն թէնվիլ էտէրսին: Պէ-
նիմ թահիլք էթտիլիմի սէն թէսքին էտէրսին: Պէ-
նիմ թարա էթտիլիմի սէն զապուլ էտէրսին: Պէ-
նիմ թահիլք էթտիլիմի սէն թէթվիլ էտէրսին:
Պէնիմ րէտա էթտիլիմի սէն իսթի'մալ էտէրսին:
Պէնիմ Եօլտան չըգարաղլարըմը սէն Խօլա կէթի-
րիլլար: Եւ՝ Բապպ, կիւնահ պէնիմ տիր, Լաքին
գուրպան սէնտէն տիր:

Ճօրճ Մէլիլլէ

ՔԵՆՆԻՅԱՐ

ԱՄԵՐԻԳԱՆԸՆ ԷՆ ՊԵՅՅԻՒԳ ԳԱՆԱԼԸ
1.

Փանամա պէրգալընըն հաֆրիլաթընը տէրիւ-
տէ էտէն միւհէնտիլլէրին հիսապընա հագարէն,
Փանամա գանալը, եէրիւն մէսարիֆ իքի եիւղ էլ-
լի միլիօն տալէրէ պալիլ օլմագ իւղրէ, 1913ին
Յուսուլար այընտա խիթամ պուլաճագ տըր: Իշպու
մէպլաղ՝ դանալըն մահալընը սաթուսն ալմագ իչիւն
Յրանսըղ չիլքէթինէ թէ'տիլէ էտիլէն զըրգ միլիօն,
վէ խուսուսի պիր մէ'ղուսիլլէթ վէ օն միլ վիւսա-
թընտա պիր զըթա՝ արաղինին միւպահասը իչիւն
վէրիլէն օն միլիօն տալէրի տէ միւնտէրիճ տիր:

Յրանսըղ չիլքէթի պու թէչէպալիւստէն քէֆ ի
եէտ էյլէտիլլինտէ, զաթէն սէքսէն պիր միլիօն միւ-
քեապ հարտա մատտէ իիւրաճ էյլէմիլ իտի: Վէլա-
քին վիւնըն թէպալիլ էտիլմէսի սէպէպիլնտէն պու
հաֆրիլաթըն անճագ հըսֆը Ամէրիգալըլարըն իչի-
նէ հարտա, 1904իւն Մայիս այընտա եիւղ զըրգ
միլիօն միւքէ'ապ հարտա իիւրաճ էտիլէճէք մատ-

տէ վար իտի, պու կիւն մէղքիւր մատտէնին էլի միլիոն միւքէ'ապ հարստսը ինրաճ էտիմիշ վէ պազի տէ տօգստն միլիոն միւքէ'ապ մատտէ գտմը տրը: Սթաթիսթիկ ճէտվէլէրի գուրու րադամար տրլար, լաքին պէն ի պէշէրին տիրուհատ էյլէտի- յի պէօյլէ 'աճա'իպ պիր թէշէպպիւսին ճէսամէթ վէ 'աղամէթի հազգընտա կիւղէլ պիր թասավուր վէրիլէր: Թարիսին 'աղիմ միւհէնտիսիք էսէրէ- րինի կէօգտէն: կէշիտիյիմիդտէ պիթթապի' տիգ- դաթըմը ճէլպ էյլէշէն էն 'աճա'իպ էսէր, Ձօփ- սին էհրէմի օլաճադ տրը: Լաքին պու էն ճէսիմ էհ- րէմ պիլէ Փանամա գանալընն խաթթը իւզէրին- տէ պիր պուշուգ միլ թուլընտա, եիւզ օթուզ պէշ այադ իրթիֆա'ընտա վէ գա'իտէսի նըսֆ միլ գա- լընըլընտա օլուպ, իքի պիլիոն եիւզ միլիոն միւ- քէա'ապ հարստ մատտէ իլէ ինչա էտիմիշ օլան պէնտ իլէ մուգայէսէ օլուհաղընտա վիք քիւշիւք գալըր:

Կաթըն նամ մահալտէ ինչա օլուհան իշպու պէնտտէն մադսէտ եիրմի տէօրթ միլ թուլընտա վէ եիւզ ալթիմը տէօրթ միւրէպպա' պիր սաթիշ խաթիւապ էյլէշէնէք սիւն'ի պիր կէօլ թէշէրի էյլէ- մէք իշիւն Շադրէս նէհրինին սուլոնը տուրտըր- մադ տրը: Պու կէօլիւն տէրինիլի սէքսէն պէշ ա- յադ օլաճադ, վէ անըն նէթիճէսի օլարադ կէօլիւն հանընտա վազը' գատիմ Կաթըն գասապասը անըն սաթիշընտա թամս սէքսէն պէշ այադ աշաղըտա գալաճադ տրը: Տէմէք հաճէթ տէյիլ տիր քի պու կիպի պիր մէվդը'ին միւսթադպէլտէ կիրիֆթար օ- լաճաղը թէհիլքէ վէ գաղալարը շիսիտէն միւշա- հատ էյլէշէն էհալի չէհրի թախիյէ էտիյօրլար:

Շադրէն նէհրի' արա սրա վազը' օլան միւհէյ- յիպ թուղիւնալարը սէպէպիլիտէն Փանամա պէրզա- խընտա աշըլաճադ օլան գանալըն ինչատընա 'աղիմ պիր մանի'է տէյիլ կէօգէտիլմիշ տիր: Լաքին Կա- թընտա ինչա էտիլէն պէնտ քրմաղըն ֆաղա սու- լարընա պիր հալուզ մադամընտա խըտմէթ էտէրէք, պու մախուք տիւշմէնի պիր խալիս մու'ավիլէ թանվիլ էտիյօր: Պէօյլէն ըրմաղըն ֆաղա սուլա- ըը պիր կէօնա գարար իրաւ էթմէտիքտէն մատա անլէրին թէշէրի էյլէտիլի կէօլ պիր խալը հաֆրի- յաթ իշինին էօնիւնիւ ալաճադ, վէ հէմ տախի գա- նալըն հէր իքի թարաֆընտան իշէրի կէլէն կէմի- լէր սէրթ գալալար իլէ մուհաթ պիր կէշիտէն կէշմէք եէրինէ անըն սաթիշընտա պիսսուհուլէ սէյր ու սէֆէր էտէ պիլէնէք տիրէր:

Պէրզախը գաթ' էտէնէք օլան պու գանալըն դըրդ միլտէն պիր ազ զիյա'է օլաճաղը, վէ անըն օրթա դըսմընտա եիրմի տէօրթ միլլիք պիր մէսա-

ֆէշի իսթիւա էյլէշէն սիւն'ի պիր կէօլիւն պուլու- նաճաղը հիսապա ալընըրտա հաֆրիյաթ իշինաէ նէ գատար 'աղիմ պիր իլթիսաա էտիլէ պիլտիլի թախ- մին էտիլէ պիլիւր: Լաքին սաթիշ տէրեանըն սաթ- հընտան սէքսէն պէշ այադ հօդարտա օլաճադ օլան պու կէօլիւն թէշէրի իշիւն էվլէնէ թա'րիֆ օլու- նան Կաթըն պէնտիտէն մատա խէնտէյին օլ պիր ուճուհտա, Պահը Մուհիթ ի Բէպիր դըյըսընտա Փէտըր Միկուէլ վէ Միրաֆլօրօտա սա'իր իքինճի տէրէնէտէն ճէսիմ պէնտէր տախի ինչա օլուհալը տրը: Պու պէնտէր իքի միւրէպպա' միլ վիւս'ա- թընտա տախի պիր կէօլ տախի թէշէրի էտէնէք տիրէր:

Գոնալ խիթամ պուլարընտա, Աթլանթիկ ճի- հէթինտէն իշէրի կիրին պիր վափօր Կաթընա 7 միլ մէսաֆէտէ օլան լիման քէօրֆէզիլտէն պաշ- լայարադ Կաթըն կէօլիւնէ կիրմէք իշիւն 85 այադ հօդարը գալարըլմալը տրը: Իշպու հօդարը գալ- տըրմաղըք իշի 3 հալուզ վասըթասըյէ իճրա օլու- նաճադ տրը: Վափօր եէքտիկէրինի թա'գիւպ էտէն պու հալուզար իշինէ կիրէնէք, վէ 'ալիս վալթ- տա անլէրին իշինէ ալընան սու վասըթասըյէ հօ- լըն դըսմը ա'գամընտա թա իւշիւնճիւ սու հալու- զընա կիրէնէտէք հօդարը գալարըլաճադ տրը: Իւ- չիւնճիւ հալուզ կէօլիւն սաթիշընա միւսալի պիր իրթիֆա'տա օլաղըր սէպէպտէն, օրտտան վասի' կէօ- լիւն սաթիշընա չըգըպ, հօլուհա տէվամ էտէնէք տիր: Պա'տէհու 24 միլլիք պիր սէֆէրաէն սօնրա, մէշնուր կէշիտին պաշլատըրը Գուլըպրա նամ մա- հալէ վէ պու կէշիտին' արադընտան 7 միլլիք պիր սէֆէրաէն սօնրա Սան Միգուէլէ վասըլ օլաճադ տրը: Անտէն պիր հալուզ վասըթասըյէ 30 միլ աշաղըտա օլան Միլաֆրօս կէօլիւնէ վէ օրատան 2 հալուզ վասըթասըյէ սաթիշ տէրեայա էնտի- րիլիպ, Պահը Մուհիթ ի Բէպիր սէյահաթընա տէվամ էյլէշէնէք տիր:

ԽԱՆԷՅԷ 'ԱՒՏ ԳԱՒՏԵԼԷՐ

Տա'իմա կիւնէլի պիր էվ հախօտ օտա ինթի- խապ էյլէ: Կիւնէլ զիյասը էլմալարա վէ չօճուգ- լարըն հանաղարընա քէնք վէրիւր: Կիւնէլ զիյասը քիլի կէօսթէրտիլի սէպէպտէն օտալարը չօգ քէրիէ թէմիլլէմէյէ մէճպուրիլէթ հասըլ էար: 0 պիր չօգ 'իլլէթ ճէրսուլէրինի էօտիւրիւր, ֆիտանալ- րը պէօլիւտիւր, գա'իֆ վէ խասթալար իշիւն էն 'ալա 'իլաճարտան պիրի տիր: Փէնճէրէլէր' սինէք- լէրի վէ սիվիլի սինէքլէրի մէն իշիւն ինճէ թէլ փէրտէլէր իլէ մուհաֆաղա օլուհաղընտան սօնրա կէճէլէրի պիլէ ալըգ պրաղըլալար ֆա'խալիլ օլուր:

Փրօկրամտա թարիխի էտեան տօղուդ գըսմա թագսիմ էտիմիլ իտի . (1) Մէքսիքօ վէ Փէրու կիպի թա'լիմֆէ փէք կէրի օլան ազվամըն , (2) Ձին վէ ճափօնըն , (3) Մըսը գատիմին , (4) Սէմի գա- պիլէսինին , (5) Հինտ վէ Իրանը գատիմին , (6) Էսքի Եոռնան վէ Րօմալլարըն , (7) Ալման , Սէլթ վէ Սլավարըն գատիմ տինլէրի , (8) Խրիսթիան- լըզ , (9) Թարիխի Ֆէլսէֆէ ի տին . Տէօրթ կիւն Եէվմիլէ 6½ սա'աթ թէճէմմիլ' էտիպ , միւթէխաս- սիպէր թարաֆընտան 140 մէգալէլէր գրա'աթ է- տիլտի վէ անլէրէ տա'իր միւզաքէրէլէր օլտու : Հէր պիր թագսիմին ըէ'իսինին նուլթգու պիւթիւն ճէմ'իլէթ հուզուրընտա պէօյիւք սալօնտա , վէ պա- գիլէր 'այնի վազըթտա տօղուդ Ֆարգլը օտալարտա օղունտուլար , վէ հէր քէս էլինտէքի փրօկրամտան անլատըզընա կէօրէ իսթէտիլնի տինլէտի : Հաղը- բունը միւսթէֆիտ գըլմագ իչիւն հէր չարէ իս- թի'ալ օլունտու : Խայալ Ֆէնէրլէրլէ փուլթիւ- ըսթ տինլէրին այինլէրի տիրի պիր սուրէթտէ կէօսթէրլիտի :

Օղունուլան իւք վէ էն մուհիմ մէգալէ ըէ'իսի էվլէ Սըր Ա. Ս. Լայէլինքի իտի : Միւշարիլէյհ մատտէսինի Խրիսթիանլըզ , Իսլամիլէթ , Պուտհա- վիլիք վէ Հինտի տինլէրինէ միւնհասըր գըլմալ' իւք իքիլէ Ղարպի վէ սօն իքիլէ Շարգի տինլէր թէսմի- յէ էյլէտի , վէ կէօսթէրտի քի , պու իքի թագըմ արասընտա էն մուհիմ պիր Ֆարգ անլէրին հիւ- քիւմէթլէրլէ օլան միւնասէպաթլարընտա միւշա- հէաէ օլունուր :

Շարգտա տինլէր իլէ հիւքիւմէթլէրին հիչ պիր էսասի 'ալագալարը օլմամըլ տըր : Իսլամ գուհուր էթմէղտէն էվլէլ չարգտա տին մուհարէպէսի նա- մալիւմ իտի : Օրատա տինլէր , ճէնկլէր , Ֆիւթու- հաթլար վէ մաղլուպիլէթլէրտէն հիչ միւթէ'էսսիր օլմամըլ իտիլէր : Պուտհավիլիքտէ ումուրը տին- Եէվլիլէ իսթիհգար էտիլլի , 'էօմը պիր Եիւք սալը- լըր , վէ 'իպատէթին էնճամը բուհըն մէվճուտիլէթ- տէն ազատէ ի սէր էթմէսի ի'թիպար օլունուր : Ճափօնտա Պուտհա , Գօնֆուկիոս վէ Շինթու տին- լէրի հիչ պիր չարփըշմա վէ ճէնկ ու ճիտալը պա- տի օլմայարագ 'ասրլարճա պիրլէքտէ մէվճուտ օլ- մուշար , վէ 1889տա հիւքիւմէթ ըէսմէն հէր տինէ քեամիլ հուրրիլէթ վէրտի : Հինտ տինի չարգա վէ զարպա Եայլըմըլ պիր Ֆէլսէֆէ տիր : Օ' հէր նէվ' թա'լիմէ բուխասթ վէրիւր . թապի'աթըն գուվլէթ- լէրինի , վէ Ֆիքըր ու ճէսէտին խըտմէթլէրինի թէֆ- թիլէ հիչ պիր մանի' գօմագ : Անըն թա'լիմի հիչ պիր ազա'իտ ի տինիլէ իլէ թահտիտ վէ թափսիֆ էտիլմէմիլ տիր : Վէլհասըլ չարգտա տինլէր վէ

թա'լիմէրի քեամիլէն սէրպէսթ պրագըլմըշար վէ հիւքիւմէթտէն նէ' քեար կէօրմիւշէր , նէ' տէ գա- րար չէքմիլէր տիր :

Ղարպտա , Եանի Խրիսթիանլըզ վէ Իսլամիլէթ տէ իսէ , թա իպիտատէն պու իքինին հիւքիւ- մէթլէրլէ փէք սըզը 'ալագալարը օլմուշ տըր : Հիւ- քիւմէթլէր անլէրին համիլէրի սալըմըշար : Հէր իքի տին վէ հիւքիւմէթլէրի արասընտա միւնաստէ- լէ վէ մուգաթէլէ հիչ էքսիք օլմամըլ տըր : Էվա- միր ի շահանէ իլէ քեահիլէր թա'նին , վէ տինի այինլէր թէ'էսիս էտիլմիլէր : մանասթըրար վէ 'իպատէթիանէլէր ինչա վէ հէտմ էթմիլէր : Պու իքի տին հիւքիւմէթ գուվլէթիլէ տինեատան փուլթիւրէսթլիլի մահվ էյլէմէյէ չալըշմըշար : Տին վէ հիւքիւմէթին սըզը միւնասէպաթը սայէսինտէ հէր իքիսի քէնտիլէր միւհէթմէշմիլէր , վէ Ֆարգ- լը միլէլ վէ գապա'իլ արասընտա պիր պիրլէք թէշ- քիլինէ տէ վասըթա օլմուշ տըրար : Հինտիսթան էյալէթլէրի 19ընճը 'ասրատէք փարչա փարչա ու- Ֆադ հիւքիւմէթլէրտէն 'իպարէթ իտիլէր , չիւնքի տին հիւքիւմէթտէն ասըմըզ գալմըշար :

Ֆագաթ չիմտի մէտէնի 'ալէմտէ հարէքէթ պաշ- գա պիր ճիհէթէ մէյլ էտիլօր : Էվրօփա հիւքիւ- մէթլէրի տինտէն վէ քիլիսէտէն այրըլմագ մէյլին- տէ օլուպ : Թաիլթը մէզպահտան այրը պիր շէյ 'ատտ էթմէք 'ազմիտտէ տիրէր : Մէմալէք ի միւ- թէմէտտինէտէ հիչ պիր հիւքիւմէթ թա'լիմաթը տինիլէ նէշրինէ Խարըմ էթմէզ : Բէհապիլինին հիւ- քիւմէթէ Խարըմը փէք աղ տըր , հաթթա կէչմիլ- լէրտէ միւնասիպէթսիլ միւտալիլէլէրլէ հիւքիւ- մէթին իչինի կիւճէշտիրմիլ տիրէր :

Ինկիլիլի հիւքիւմէթի Հինտիսթանտա քէնտինի հիչ պիր տին իլէ 'ալագատար գըլմագ , նէ պիր մուլայէն թանգիմէ էհէմմիլէթ վէրիւր , նէ տէ քէն- տինի հէր հանլը պիր մէզհէպ վէ այինինին պաշը- նա գօմագ , Հիչ պիրինէ թարաֆտար օլմագ . պէս պարպարըզլէ իճրա էտիլէն տինի 'ատտթ ու տ- յինլէրի նէհի էտէր : Եինէ տէ տին վէ սիյասիյաթ պիւթիւն տինեատա Եէքտիկէրիլէ գարըշըզ տըր : հէր Եէրտէ պիրլէքտէ պուլունուլօրար : Նիլէ տէֆ'ա հիւքիւմէթին տինէ տօղրու Ֆարգը խու- սուսընտա փէք պէօյիւք ատէմլէր էֆքեարճա թէ- խալիւֆ էտէրլէր : Մէս . Ինկիլիլէրարտա Մ. Կլէ- տըմթըն խտտի'ա էտէր իտի քի , պիր հիւքմատըրն տինի Ֆարգը անըն գուվլէ ի հիւքմրանիսինին էն աղըր գըսմը տըր : Մ. Մաքօլէյ իսէ պու էֆքեարա գարըլ թա'լիմ էտէր իտի քի , հիւքիւմէթին Ֆարգը պէս էչիսս ու էմվալըն մուհաֆաղասը տըր : Ա- տալէթ , հուրրիլէթ վէ միւսաթաթը պիթթէրվիճ

տինի իսթէտիլի կիպի քէնտի քէնտինի նէշը էթմէյէ թէրք էթմէք տիր : Հիւքիւմէթ պիր տին դապուէ էտէ պիլիր, լաքին անը նէշը էթմէյէ մէսուէ տէյիլ տիր : Նէշը ի տին բուհանիլէրին իշի տիր : Պու սօն մէպտէ իլէ էլան իքի պէօյիւք ճիւմհուրիյէթլէր — Մ. Ամէրիդա վէ Ծրանսա հիւքիւմէթլէրի — քիլիսէտէն քեամիլէն ալըլմըշ տըրլար : Պու պապտէ եազըն օլան շարզըն եէնի հարէքէթի պիւզէ նէ եէնի տէրս էօյրէտէճէյինի կէօրմէք իշիւն տահա խայլը վազըթ սապր իլէ պէքլէմէլիլիլ : Պու մա'նատար նութգ պիւթիւն գօնկրէս իւզէրինէ տէրին թէսիր պրագտը : Անտէ ուզուէն վազըթ միւթալա'ա էտէճէք տահա փէք չօգ Ֆիքրլէր վար իտի :

Տիկէր շայան ը տիգդաթ պիր նութգ Փրօֆ. Մ. Ծ. Փէթրի նամ պիր գաթ թարաֆընտան Մըսը ը գատիմ տինի հազգընտա իրատ էտիլտի : Միւմաիլէյին պէյանընճա, Մըսը ը գատիմ տինի, 'իլմի իլահի, ճէնազէ, սիհր, 'ուսուս, գապիլէ, 'իլմի բուհը ինսան վէ շախսի նօզթա ի նազարտան միւթալա'ա օլուհա պիլիր : Անլէրին Ալլահն էվաֆը վէ քէհանէթէ տա'իր թա'լիմէրի հալա գուլմէթ իշիւնտէ տիր : 'Իպատէթ մահալլէրին շէքլէ թէպէտտիւլթընտան ճիւլ'ի ըշըգ ալընա պիլիր : Տու'ա վէ թէմէլտ էթմէք եօգ իտի : Պա'զը աշիլէրին ինքուր 'իպատէթ եէրինի թութար իտի կէօրիւնիւյօր : Ճէնազէ մէրասիմի տինին պէօյիւք գըսմընը թէշըլ էտէր իտի : Մէզարլարա, էհրէմէրէ, մուսուայա պէօյիւք էհէմիյէթ վէրիլիր իտի : Էօլիւլէրի տէֆն էտէր իքէն անլէրին եանընա եէյէճէք, իյէճէք վէ սիւհալար գօնուլուր իտի : Մըսըլլար Բօմալլար միսիլիւ էօլիւլէրէ գարշը իլահն զազապընը թէսքինէ չալըշմալլար, Եուհանլար միսիլիւ անլէր եաշայանլարտան քիւլլիյէն գաթ'ը 'ալադա էթմիլլէր տէյիլ տիւլիւնմէլլէր, վէ ինքիւթիյանլար կիպի անլէրին իսթիբասաթ ը բուհը իշիւն տու'ա էթմէլլէր իտի, իլա ի'թիգատ էտէրլէր իտի քի, էօլիւլէր մէզարա մուվադգաթ գօնուլուրար, բուհլար ճէսէտտէ եաշատըզլարը 'էօմրէ կէօրէ պիր միւտտէթ հայլանլարտա եաշատըզտան սօնրա կէրի ճէսէտէրինէ տէօնիւպ 'էօմր ի լայէմուլը եաշամադա պաշլարլար : Իշթէ ալլամը նաս քէտիյէ, ֆարէյէ, թիմահա, պուդայա վէ սա'իր հայլանլարա պու սէպէպտէն — թէ'ալլուդաթլարընըն բուհլարը ինթիմալ անլէրին պիրինտէ թէմէքընէն էալիօրլար, տիւլիւնմէսիլլէ — սէճտէ էտէրլէր իտի, էն մէշհուր 'ալիմէրինտէն պիրիսի քէնտի վալիտէյինին բուհընըն մէքընի օլան պիր հայլանը եէմիշ օլուր դօրգուսը իլէ հիշ էթ եէմէզ

իտի : Պիր չօգ հայլանլարը տա մուսուա էտիպ տէֆն էյլէմէլէրինն սէպէպի պու օլմալը տըր : Մըսըտա 'ազլա վէ անըն գուլվէթլէրինն միւթալա'աընա զիյատէ էհէմիյէթ վէրիլիր իտի : Սիհրէ ինանըլար վէ անը թէնիլիր ի ֆիքր վէ նամա'իւմէ տա'իր քէսպ ի մա'լիւմաթ իշիւն գուլանըլար իտի : Բագս էթմէք տէ տինի աշիլէրտէն մա'տուտ իտի : Տինի օլան աշիլէրտէն 'իպարէթ խարիճի, վէ եախօս ֆիքրի օլան տախիլի գըսմարա թազսիմ էյլէտիլէր : Հիսս ի վիճտան վէ մէսուլլէյէթ ի շախսիյէ անլէրտէ մուհիմ մէվգի' թութմուշ օլուպ, սա'իր նիշէ թա'լիմէրի Եուհան, Բօմա, վէ հաթթա Եէհուտի վէ ինքիւթիյան տինլէրինէ թէսիր էյլէմիշ տիր : Իսթիլարի վէ բէմզ իլէ թէֆսիր 'ատէթի իսթիլիյանըլա չօգճա Մըստան գալմըշ իտիլի զաննը զալիպ տիր :

Մէշհուր Տր. Սանտինն սէնիյն ի ախիքտէ իսթիլիյան 'իլմի իլահի վէ Բ. Մուգատտէս միւթալա'ա վէ հաֆրիյաթ տա'իրէսինտէ գամմ էտիլէն քիթապէթէ տա'իր գալէմէ ալմըշ օլալըլը նութգ պիր քիւլիւնէք գամուս տէնմէյէ շայէսթէ տիր :

Գէզալիք խայլ ֆէնէրի թասլիլէրիլլէ գատիմ Կիրիսիլլէրին «Լքի ալըզլը պալթա» նամ ալին ի տինիլլէրինն վաաֆը ճալիպ ի տիգդաթ իտի : Շէօյլէ քի սիքքէլէր, թալար վէ քիթապարտա չօգ տէֆա բասթ կէտիլիմիդ իքի ալըզլը պալթա կիպի շէքլէր պիր տինի 'ալամէթ վէ շէքլ ի 'իպատէթ օլալըլըն հիշ խաթըրմըզա. կիթիլլէր մի իտիք : Էտիլէն թա'րիֆէ կէօրէ, Կիրիսիլլէր իքի պաշըճա իլահա թափընըլար իմիշ, քի անլէրտէն պիրիսի կէօքտէ սաքին օլուպ, քէնտինի շիմէք վէ եալմուր իլէ, օլ պիրիսի իտէ, եէրին ալթընտա օլարագ եէրտէն պիլթէն հէր շէյ իլէ իղհար էտէր իմիշ : Վէ պու իքի իլահ պիրիքտէ կէօսթէրմէք իշիւն բէսմ օլուհան խայլի շէքլէր կիտէրէք իքի ալըզլը պալթա հիշէթինի ալմըշ տըր : Ասարը 'աթիլլէյէ մախսուս վէ կէօրիւպ տէ հիշ էհէմիյէթ վէրմէտիլիմիդ քի'մ պիլիր տահա նէ գատար շէյլէր պիր գէման կէօրիւնմէզ 'ալէմ իլէ միւլադաթա հասրէթքէ օլան պիհիսապ քիմսէլէրի 'իպատէթէ դըլադուլլամըշ տըրլար :

Գօնկրէսին պիլիճիւմէ թէճէմիլլէրինտէ ֆէվգ էլատէ ինթիլամ վէ էթթաֆէթ ի միւթէգապիլէ հիւքմ սիւրտիւ : Էսնա ի միւղաքէրաթտա պէյանը էֆքըրաք քեամիլ հուրրիյէթ վէրիլտի : Շալտա տօղուհմադ հիշ օլմատը : Պա'ղէն էէնէ պիր շէյ սէօյլէմիշ օլմադ խաթրը իշիւն դարիպ, էֆքընարը 'ամմէյէ վէ 'ուսուսէն գապուլ օլուհմըշ հազիգաթլարա մուղայիր շէյլէր թա'լիմ էտէն տէ օլուս իտէ

տէ, նէղաքէթէ տօգուռնուլմատը, պու կիպիլէրէ փէք ի'թիտալը տէմլէ ճէվապ վէրիւտի: Պու թէ- ճէմմիւլէրտէն պիղէ ֆա'իտէլի օլա պիլէն պա'ղը նէթիճէլէրէ կէլիւսէք:

1. Պու գօնկրէստէն տալսի էօյրէնէ պիլիւրիգ քի, տին իպթիտալ ի զուհուրը պէշէրտէն պէրու պէնի տտէմտէն հիշ այրըլմամըլ տըր: Տինի գանըչլար- տան մահրուամ հիշ պիր գապիլէ հօգ վէ օլմամըլ տըր: Տին տաւմ իլէ պէրապէր խալգ օլունմըլ տըր:

2. 'Ումուամ պէշէրիյէթ էն երեքսէք տինի թէ- սալվուրլարա պիրտէն վէ գօլայ վասըլ օլմամըլ տըր: Վէ հալա աճըլը սուրէթտէ գարանըզտա գալան փուլթիւրէսթլէրին հալը էսէֆիլէթիմալլէրի ֆրիստոսըն նուրընա մալիք օլանլար իւզէրինէ ա- ղըր ֆարղլար գօյօրլար:

3. Տինլէր եէքտիկէրինտէն փէք ֆարղլը օլմուշ- ար իսէ տէ, ճիւմլէսինտէ տէ 'ումուամէն պուլու- նան պիր թագըմ փէք սատէ տինի գանըչլար վար տըր: Մէս. կէօրիւնլը 'ալէմ պիր կէօրիւնմէգ 'ա- լէմին գըսմը տըր, վէ էնէմմիլէթի տէ օլ կէօրիւն- մէգ 'ալէմ իլէ օլան 'ալադասընտա տըր: Թէքար, առէմ գանար քի քէնտիսինտէ պիր կանըլըզ, կիւնաճ վար տըր, տէրուսինտէ պիր բահաթսըլըզ հիսս էտիօր: Վէ պուռնտան խէլաս պուլմասը կէ- օրիւնմէգ 'ալէմ իլէ հագիգի 'ալադատա պուլունմասը- նա մէրպուլթ տըր: Խէլաս կօգարտան, կէօրիւնմէգ 'ալէմտէն կէլիւր: Վէ իլթէ ճիւմլէ տինի աշվալ պու ինթիյաճ հիսսինտէն: վէ անտէն գուրթուլմագ ի- չիւն վէսա'իթ վէ չարէլէր արամագ չապալայըլըն- տան իլէրի կէլմիշ տիր:

4. Տինի աշվալտա էֆքէտարճա պիզտէն ֆարղլը վէ տուն օլանլարա տօղրու շէֆգաթ վէ մուհապ- պէթիմիլ օլմալը տըր: Պուրատա իսթիհգար վէ 'ատալէթ հիշ կաղըլմագ, Տինի թէճրիպէ վէ գա- նըլար պիթթապի' փէք միւլթէնէվլի' օլուրլար: Ճիւմլէ միլէլ ու ազվամտա, հաթթա 'աշի մէգ- հէպէ մէնսուպ ֆարղլը էլիսատա 'աշի տինի թա- սալվուրաթ մէ'մուլ օլունմագ: Միւմթին տէլի տիր քի, ֆարղլը մէվգի' վէ ֆարղլը խասա'իսէ մալիք շախալար վէ միլէլ 'աշի գուլվէթ, 'աշի գանըլ վէ 'աշի մէս'ուլիյէթէ մալիք օլսուլար: Հաթթա հիշ իքի քիլի պուլունմագ քի, 'աշի ֆիքրի կիւնիւլէրի օլուն, վէ 'աշի մէս'էլէլ 'աշի սուրէթտէ հալլ էլէսինլէր: Մէշուր պիր մու'ալլիմին պուլուրտըլը կիպի, առէմ վար քի քէնտիսինտէ իսալէ օլունան ֆիլանճա մէվգի' մու- հաֆագա էթմէք իչիւն պիր ազ սէրթ օլմագա չա- ւըլմալը, պիր ալսէրի միւլալիմ օլմագա սա'յ էթ- մէլ տիր: Պա'ղէն ինատ վէ պա'ղէն իզնա'ը գօ-

լայ օլմագ լաղըմ կէլիւր: Հէր առէմ, հէր միլլէթ քէնտի քէնտիսի օլմալը տըր: էյի պիր շէյտէ տա- խի պաշղալարընը լաֆէթ էթմէք մուլիւր տիր: Վէլէվ ճիւմլէ միլլէթլէր պիր տինէ թապի' օլսա- լար, եինէ հէր միլլէթ օլ տինի քէնտի խասա'իս ի միլլիյէսինէ կէօրէ անլար վէ անա կէօրէ քէնտի միլլի 'էօմրիւնէ թաթպիգ էտէր: Պօլլէ օլմագ իսէ, տին թաղլիտ վէ կափմա պիր շէյ օլուր: Բէ- ղա իլահի սալթ ալէ խասսէ օլմագ: Անըն մուլի- թէլիֆ իւս սընըֆ խասսէլէրի օլմալը տըր: Պիր վա'ըլ տինի ֆիւլան պիր ճիւլէթինի թէ'իտ էթ- մէք իչիւն էվսաֆ իլահիյէտէն պիրիսինէ խու- սուսի էնէմմիլէթ վէրիւր: Պիր թագըմ միլլէթլէր կա տտէմլէրէ Ալլահ 'Ճէնիկէ ճէպպար օլան Բապլը տըր:» սա'իւր պիր թագըմ Օ' միւսալահա Ալլահը վէ «Սէրտարը սէլամէթ տիր:» Անըն Բապլ Յի- սուստա ճիւլանըն ֆէտէրի օլաղընը էօյրէնմէք ի- չիւն պէշէրիյէթէ վաղըթ վէրիւմլի տիր: Պու նուրա մալիք օլանլար հիլմիլէթ, պասիլէթ վէ սապը իլէ իչէմլէի տիրէր: Բուհանի 'էօմրաէ ֆարղլը քէօշէլէր, ֆարղլը իլլիմէր, ֆարղլը արղ- լար վէ միլթագալար վար: Հաթթա 'աշի տաւմին մէզնէպի տուլղուլարը սիննէ վէ մուհիթէ կէօրէ թէպէտտիւլ էտէր:

Պինա'էն 'ալէյի քիլիստէ վէ խարիճտէ մէզնէ- պի տա'իլէտէ թարաֆիլիլիք, թէ'ասսիւպ, տին քէօր սօֆուլըլը մահգա գաթլը նէֆա տիր, ճին- նէթ տիր, ֆա'իտէսիլ չապալայըլ տըր: Չօգ շէյ- լէր ճէպը իլէ օլա պիլիւր, ֆագաթ պաշղալարա հա- գիգաթ թէլլին էթմէք, առէմի Ալլահա տու'ա էթսին տէլիւ գանտըրմագ, պու ալա ճէպը իլէ օլմագ: 'Ա'իտ օլաղըլմըլ քիլիսէ վէ մէզնէպէ տա'իլ գալտըլ օլմագ էյի տէլիւ տիր: Պապաթ կէօյա անը հէր կանըլըզտան մուհաֆագա էթմէք, վէ գատիմ փուլթիւրէսթլէրին էթաթլէրի կիպի, իլահը օմուղըլմըլա թաղըմագ, ճէնի ու ճիտալէ տինի վիզայէ էթմէյէ սա'յ էլլէմէք, պու ճէհա- լէթտէն մա'տա պիր շէյ տէլիւ տիր: Հէր հանլը ազա'իտ ի տինիյէ քի, պագասը իչիւն 'ապիտէրի- նին զօրպաղըլը կա ֆիլիգի գուլվէթինէ միւնթաճ տըր, զաթէն պագի գալմաղա լաղը տէլիւ տիր: Հէր հանլը իլահ քի, առէմլէրին սիյանէթինէ միւհ- թաճ տըր, իլահ թէսմիլէ օլունմագ վէ սէճտէյէ չայան տէլիւ տիր: Չօգ քէրրէ տինի, քիլիսէյի, ա- նըն թա'լիմլէրինի կէօյա մուհաֆագա իչիւն սա'իլ- լէրէ գարըլ ճիտալ էտէնլէր, թէհտիտտէն տէմ վուրանլար, պու ուղուրա էն չօգ չամաթա չը- գարանլար, թէֆիլի օլունտըլտա, մէզնէպի գա- նըլարը փէք զա'իֆ, բուհանի 'էօմրիւրի փէք գու-

ուսուրը վէ տինին տարը գաղափարն ունի խայր-
խանըդ վէ մուհապալէթտէն էն զիյատէ մահրուս
խաթըլէրի գահիրէ չըգար :

Օրաֆօրտ, Նոյ. 9, 1908 ԿԱՐԱՊԵՏ ՅԱՐՈՒԹԻՆԵԱՆ

ԶԻՅԱՐԵԹ ԿԻՆԵԻՒ

«... Զիւնքի զիյարէթինին կիւնիւնիւ պիլ-
մէտին» Դուկ. 19. 41—44 :

Էրմէնի միլլէթի պու վազթլարտա պիր պուհ-
րան նոգթապնտա պուլուսմապտա տըր . ես'նի
միւսթապալէլէրինի ես թէ'մին վէ ես թախրիպ
էթմէք եւրինտէ տիրէր : Թիւրքիատա միւթէմէք-
քին Էրմէնիլէրին միւսթապալէլէրին թա'եին էտէճէք
օլան խուսուս 'Օմմանլը միլլէթի իչինէ տախիլ օլ-
մադ իսթէմէլէրի ես իսթէմէլէրի տիր : Էլէր
մէքքիւր միլլէթին պիր գրամընը թէճքիլէ ճիտէն
րադի օլուպ, Գանուսն ը Էսապինին պու մէմէքէթ-
տէ եւրէլէմէսին վէ իսթիպտատը լազվ վէ մանվ
էթմէսին պիւթիւն դուվլէթլէրի իլէ սայ' էտէր-
լէր իսէ, օլ տէմ պիր եէնի տէվր ի սա'իտէ տախիլ
օլուպ, միւսթապալէլէրինի թէ'մին էտէրլէր : Լա-
քին պէր'աքս «کینه» այր պիր միլլէթ վէ իտա-
րէ օլմադը դաստ վէ ճէզմ' էտէրլէր իսէ, պիլիմ
դանլըմըդճա էլան տէրտէսթ օլան Գլէ մէվճուտի-
լէթլէրինի տէ թէճիլէք թաճիլնա դամուլ օլուրլար :

Էլէվմ Էրմէնի միլլէթի սիյասի սուրէթտէ էօյ-
լէ պիր մէվլը'տէ պուլուսմապտա տըր քի, չիտի-
լիք Էրմէնիսթան նամը իլէ պիր մանալտէ այրը
պիր իտարէ օլմադը իմքեանսըդ տըր : Էրմէնիլէ-
րին նըսթը դատարը Բուսիա վէ Իրան իչինտէ տիր,
վէ Բուսիա պուլարըն այրըլըպ միւսթապիլ պիր
իտարէ սահիպի օլմադընա ապա միւսա'ատէ էթ-
մէզ, Թիւրքիատա օլան Էրմէնիլէրէ կէլինճէ, ան-
լէրին տէ պու պապտէ Թիւրքլէրին ըրդասընը թահ-
սիլ էթմէլէրի չիմալիլք իմքեանսըդ տըր : Թիւրք-
լէր սիյասի հաթթա միլլի մէվճուտիլէթլէրինտէն
վազ կէլմէյէ րադի տիրէր, Լաքին Էրմէնիլէրէ պիր
մուսթապիլէթ ես իսթիպալիլէթ վէրմէյէ ապա րա-
դի տէյիլ տիրէր : Իմտի Բուսլար իլէ Թիւրքլէրին
պու մատտէտէ քեամիլ իթթիֆադը վէ անլէրէ գարը
Էրմէնիլէրին տա'վասընը իլթիզամ էտէն տիւվէլ ի
մու'ազգամանըն պուլընմամաը մէս'էլէյի իմքեան-
սըլըդ հիւքմիւնտէ պրադըր : Հատտը զաթընտա
իմքեանսըդ օլան պիր չէյի միւսթին գըլմադա չա-
լըլմադ տա սատէճէ համադաթ վէ մուճիպ ի խա-
րապաթ տըր :

Էրմէնիլէրի պէօյլէ պիր համադաթ ինքասընա
թահրիք էտէճէք դուվլէթլի պիր սէպէպ տէ հօգ
տըր : Թիւրքիատա Էրմէնիլէր 'Օմմանլը միլլէթի-

նին պիր գըմընը թէճքիլէ ըրդալիւ օլուրլար իսէ,
քէնտիլէրին միլլի մէվճուտիլէթին զայպ էթմէք
թէճիլէքսինտէ պուլուսմապտա : Իսթիպտաա զէմա-
նընտա օլտըղընտա զիյատէ Էրմէնիլէրին քէնտի
տիլէրինի, լիսանլարընը, էտէպիյաթլարընը վէ
գանլարընը այրը վէ փաք հըֆզ էթմէյէ հուր օլ-
մալարը, միլլի մէվճուտիլէթլէրինին պադասը ի-
չիւն քեամիլ թէ'մինաթ տըր :

Էրմէնիլէր 'էօմրիւ վէ տիւնհայը կէօնէմէք ի-
չիւն սիյասի մէվճուտիլէթ էլտէ էթմէյէ մէհպուր
տըրլար տէյիլ տիւնհայընէ պիր միւնասէպէթ հօգ
տըր : Թիւրքիատաքի Էրմէնիլէր 'Օմմանլը միլլէթ-
թի իչինէ տախիլ օլտըղլարը թադաթիտէ, Գանուսն
Էսապինին սիյասաղը ալթընտա վէ հուրլիլէթ քիւ-
րէ ի հալասընտա կիւզէլ նէմա պուլաճադլարընա,
վէ վաթմանտաղարը օլան տիկէր ճիւմէլ գալմլար
իլէ մանէվի ընդապէթտէ նամուսլու պիր մէվլը'
Ինրազ էտէճէքլէրին ինթիմալ չօգ պէօյիլէր տիր :

Պէլքի ֆիքրէ կէլիլ քի, Թիւրքլէր պու մէմէ-
քէթտէ Գանուսն ը Էսապինին հարֆիլէյն վէ քեամի-
լէն իգամէսի վէ իսթիպտատն լազվը խուսուսըն-
տա թէքմիլէն ճիտտի տէյիլ տիրլէր, պինա'էն 'ա-
լէյի Էրմէնիլէր 'Օմմանլը միլլէթինէ ճիտտէն տա-
խիլ օլտալար պիլէ, միւսթապալէլէրի եինէ դարան-
լըգ տըր : Թիւրքլէրին մէս'էլէ ի հազըրէտէ եէքիւ-
նէն ճիտտիլէթսիլիլէրի միւսէլլէմ տէյիլ տիր,
Լաքին էօյլէ իտիյի ֆարզ օլուսաա պիլէ, գարանլը-
ղը տահա զիյատէ գարանլըգ էթմէքտէ նէ' իսթի-
ֆատէ վար տըր : Գարանլըդտա գալմադտան իսէ
ինթիհար էթմէյի էվա սայմադ պիլճէ ճիննէթ տիր :
Քեարը 'ազլ սապըլը օլմադ, վէ մուգատտէրին կէօ-
թէրալի խաթթ իւզէրինտէ երիւրլէրէք տահա
այտընլըգ պիր միւսթապալէլէ իւմիտլար վէ մուս-
թազըր օլմադ տըր :

Լաքին Թիւրքլէր Գանուսն ը Էսապի խուսուսըն-
տա ճիւմէլէթն ճիտտիլէթսիլ տէյիլ տիրլէր, իս-
թիպտաա զէմանընտա պու մէմէքէթ զայր ի Միւս-
լիմ իչիւն պիր ճէճէնէմ իքէն, քեամիլէ ի Միւս-
լիման իչիւն պիր ճէննէթ տէյիլ իտի, հաթթա
Միւսլիմ էհալի իսթիպտատ թահթընտա տահա
զիյատէ էզիլիլ վէ չօգ վաղըթ անտէն թախիլսի
կիրիպան իչիւն պիր ալէր տէվլէթին իտարէսի
թահթընա կէլմէքլէյէ հիլ տէյիլ պիր ան իչիւն ար-
դու չէքէրլէր իտի : Իսթիպտաա էօյլէ պիր ուսուլ
տըր քի, անտէն հէր չէճրաէ անճադ պէշ, օն ա-
ղալար վէ պէյլէր իսթիֆատէ էտէր, պաղի պիւ-
թիւն էհալի իսէ անլէրին դուլմու ալթընտա կիր-
եան օլմապտա օլուր : Պու խուսուսը կէօրմէք ի-
չիւն Միւսլիմ էհալինին էվէյի պիր գըմընը կէօ-

զիւ աշըմը տըր . պինա'նն 'ալէյն պիղիմ ի'թիզա-
տըմըզմա պու մէմէքէթին ինքսթիյան էհալիսին
եաթիաճաղը չէյ . Թիւրքէրին պու ճիտաթիյէթի թա-
զըմը իլէ պիլլէչիպ, անլէրին գուզլէթին թէզլիտ
էթմէք, վէ իսթիպտաթն դուզլէթի վարթիսինէ
գարչը միւճաճէտէ էթմէք տիր :

Խրիսթիյանլար պէօյլէճէ Գանուը Էսասի թա-
րաֆընը ճիտաթի սուրէթտէ իլթիզամ էտէրլէր, վէ
լաղըմ կէլտիքտէ օլ ուղուրա գան տէօքմէյէ բաղի
օլուրլար իսէ, օլ տէմ 'ալէմ միւզաճէհէսինտէ
քէսպ ի նամ, վէ էրմէնի իսթիսին թարիս սահիֆէ-
լէրինտէ ի'լա էտէրլէր, Շիմաթիլք տաթիլի վէ իսա-
րիճի դուզլէթլէր պու մէմէքէթտէ Գանուը Է-
սասիսին թէ'էսսիսիւ վէ իսթիպտաթն իսէ ինգը-
րաղը լէյննտէ տիրլէր . իմաթի հէր 'աղըլը վաթման-
փէրվէրին իչի Գանուը Էսասի թարաֆընը ճիտ-
տէն ի'թիզամ էտիպ, անըն ուղուրուհա ֆէտա-
քեարսնէ պէզլ ի գալլէթ էթմէք տիր :

Պիզ ի'թիմատ էտէրիզ քի պիւթիւն էրմէնի
միլլէթի պու էֆքեարտա միւթթէհիտ վէ միւթթէ-
ֆիզ տիրլէր, վէ էկէր արա սըրա ֆարղը էֆքեար
վար տըր տէյիւ սէօյլէնիլի իսէ, պու եաճէհալէթ
նէթիճէսի տիր, եա տա տիւչմէն սէօզիւ տիր, էկէր
լաղըրտըրաթընն նէթիճէսի նէրէյէ վարըր իտիյինի
պիլմէյէն ճիւհէլա սէօզիւ իսէ, անլէրի թէնիլի ու
թա'լիմ էթմէլի տիր, եօզ էկէր էրմէնիլէրի իսլամ
վաթմանտաղարլարաթընտա գաստէն մէնֆուր եաթի-
մազ իսթէյէն ճանի վէ առուլար սէօզիւ իսէ, անլէրի
տէ գահր ու թէնքիլ էյլմէլի տիր :

Միւսա'ատէ օլուրուր իսէ, պու միւնաաթէթ-
տէ պիր գաչ սէօզ տէ Թիւրք վաթմանտաղարըմըզա
սիթապլէն սէօյլմէք իսթէրիզ :

Պու մէմէքէթին սէլամէթ ու թէրադգըս սա-
տէճէ էրմէնիլէրին ճիտաթի սուրէթտէ 'Օսմայը միլ-
լիլէթի իլինէ տաթիլ օլմալարընա մէնութ տէյիլ
տիր, Թիւրքլէր տէ Գանուը Էսասիսին հարֆիյէն
վէ քեամիլէն իճրասընը ճիտաթի սուրէթտէ իլթի-
զամ էթմէք կէրէք տիրլէր, Շիմաթի պու մէմէքէթ-
տէ ըս ի իտարէտէ պուլուհան հուրթիյէթիլէրվէ-
րանըն ըէվիչի շու իքի ճիհէթլէ գանա'աթ վէրմէ-
մէքտէ տիր . — պիրի եաթապիլէճէքլէրինն ճիւմ-
լէսինի եաթիմաթաթաթըլար, աթիլէրի տաթի եաթի-
աղըլարը իճրա'աթ պա'զը սըրալարա Գանուը Է-
սասիսին ըուհը վէ հարֆը իլէ թամմ իսթիլաճ-
տա տէյիլ տիր, Տահա աշըզ սէօյլէյէրէք, հիւքիւ-
մէթ ի հաղըրէնի կէրէք եաթիւղը վէ կէրէք եաթի-
մաթըլը չէյէր Գանուը Էսասի մուճէպինճէ
Թիւրքլէր իլէ պու մէմէքէթտէ միւթէմէքըն ա-
լէր աղվամ արասընտա սիյասէթէն պիր ֆարգ

գալմամը իտիյինի թէ'յիտ էթմէքտէ տէյիլ տիր :

Ձանն էտէրսին Թիւրքլէր Գանուը Էսասիսին
քեամիլէն մէվզի ի իճրաթա գոնմասը քէնտիլէրին
հաքթիլէթի իլէ իմթիզամ էթմէք տէյիւ տիւչիւն-
մէքտէ տիրլէր, Թիւրքլէր գատիմ մա'նատա հաքի-
միյէթ թասալվուրընտան, եա'նի ումուրը հիւ-
քիմէթ սալթ քէնտիլէրէ 'ա'իտ իտիյի ֆիքրինտէն
էլպէթթէ վազ կէչմէլի տիրլէր . լաքին ումուրը
իտարէտէ էղէպիլէթէ կէլինճէ, պու խուսուստա
Գանուը Էսասիսին թամմ պու սուրէթտէ տիւս-
թուր իւլ 'ամէլ օլմասընտան դօրգաթա սէպէպլէրի
եօզ տըր, Թիւրքլէրին սալըճա քէսրէթի, ումուրը
սիյասիլէճէ թէճրիպէքարըլըլարը վէ մէմէքէ-
թին աթէր աղվամ արասընտա մէվճուտ էֆքեար
ու հիսսիյաթճա միւպալէնլէթ խուսուսը մէզքիւրը
թէ'մինէ քեաֆի տիրլէր, Թիւրքլէրին էսասէն պու
մէմէքէթին սահիպի մադամընտա գալա պիլմէլէրի
իչիւն եաթիաճաղարը չէյ իսթիպտաթն աթէճէսի-
նի թէնդիլ էթմէք, եա անըն սուրէթինի տէյիլմէք
տէյիլ, իլլա անը քեամիլէն լազլ էթմէք տիր, Գա-
նուը Էսասի թա'իթընտա իսթիպտաթ եիւրիւթ-
մէյէ չաղըչմաթ պու մէմէքէթ հազգընտա աշըզ-
տան իսթիպտաթ եաթիմաթտան տահա չօզ զիյասէ
մաթուֆ պիր հալ տըր, Թիւրքլէր Գանուը Էսաս-
սի մէս'էլէսինտէ ճիտաթիլէթ լազպէթ էթմէլլէր
իսէ, միւսթազպէլլէրինի եինէ դուճ իւզէրինէ պի-
նա էթմիլ օլուրլար, Անլէր տաթի զիյարէթլէրինն
վաթթընը պիլմէմիլ օլուրլար :

Պէլքի ֆիքրէ կէլիլ քի Թիւրք էհալինն պէօ-
յիւք զըմը ճահիլ տիր . իմաթի Գանուը Էսասի
ճիտաթի սուրէթտէ տիւսթուր իւլ 'ամէլ եաթիլաճաթ
օլուր իսէ, մա'իլէթ իչիւն ըէզապէթ մէյասընտա
Թիւրք էհալինն օլ պէօյիւք զըմը օգգա ալթընա
կիթմէք թէհիլէսինտէ պուլուընը, Վաղը'ա սէն-
'աթ վէ թիճարէթտէ պու մէմէքէթտէ զայր ի
Միւսլիմ աղվամ տահա միւսթա'իտ տիրլէր, լաքին
ֆէլահէթ վէ զըրա'աթտա տա Թիւրքլէր վէ աթէր
Միւսլիմ էհալի տահա չօզ միւսա'ատէլի պիր մէվ-
զը'տէ պուլուընըլար, իմաթի պու ճիհէթտէ չօզ
գօրպուչա մահալ եօզ տըր, Պուստան մա'տա տէր
իտաթ օլընմալը տըր քի Թիւրք էհալինն Էսասի-
ճէ չօզըլը նէ գատար մուհիմ իսէ, Էյիլէլէճէ'ա-
լալըլը անտէն զիյասէ մուհիմ տիր, Գանուը Է-
սասիսին էն զըյմէթլի ճիհէթի անըն պիր փոթա
օլուպ, ճիւրիւֆիւ թէմիլլէմէսի, վէ պիր էլէք օ-
լուպ, աֆարալը թէֆրիլ էյլմէսի տիր, վէ Թիւրք
էհալի նասիլլէրինի պիր միւհէքմ գայա իւզէրինէ
պինա էթմէք իսթէրլէրտէ Գանուը Էսասիսին
քէնտիլէրէ պու խըսմէթի եաթիմասընա ճիտաթն

բերական օլմալը տրբար, Իսթիպուտա թապէն էօյ-
լէ պիր ուսուլ տրբ քի, անըն սայէսինտէ էհալինին
'ալէլ 'սուսուլ ալազ վէ բէզիլ զըսմը բէֆաթ պու-
լուր. նամուսը վէ էլեէզ զըսմը իսէ գէվալա հիւքմ
օլուներ: Իմտի պէօյլէ պիր ուսուլ թահթընտա է-
հալի պիթթապի: հէր խուսուստա փէյտէրփէյ թէ-
տէննի էթմէքտէ օլըր: Սուլթան Սիւլէյման Ե Գա-
նուսինին տէվրինին նիհայէթինտէն պաշայարադ
թա հալը հազըրատէք պու նօզթա ի նազարտան
լիթիպուտա թիւրք էհալի հազըրտա դայէթ մու-
զիրը օլմուշտըր: Անէլթաէն ճէպպար օլանլար իս-
թիպուտա սայէսինտէ պիթթապի՝ դասպ ու զարէթ
մէպլէյնէ բաղիպ օլմուշտար, պազիլէր տէ պուս-
լարըն մէզալիմի թահթընտա էզիլմիշէր տիր: Պու
թարիգտէ անասըլ ֆէվզ էլ 'ատէ 'ալա պիր նէպ
թէտէննի էլէմէքտէ պուլուսմըշ, վէ էնճամ չիմ-
տի էօյլէ պիր հալէ կէլմիշ տիր քի, աըթըզ Մէմա-
լիքի Մահրուսէյի ետտ ի իտարէլէրինտէ սազլայա-
մամազ թէշիքէսինտէ պուլուսուշտըր: Իմտի
թիւրք էհալիլ վէ անլէր իլէ պէրապէր պու մէմ-
լէքէթին հէփ էհալիսինի հալը թէտէննիտէն խէլաս
էթմէնին հալընըզ թարիգի անլէրի Գանուս Ե
սասինին հիւքմիւնէ քեամիլէն թէսլիմ էտիպ, իս-
թիպուտա տան իւմիտէրինի քէսմէք տիր: Պու Խօլ-
տա դասպ ու զարէթ Խօլընտա կէշինէնլէր հայաթ-
լարը իլին միւսմանէտէ թարիգինէ կիրիպ, անըն
փօթասընտա եա թասֆիյէ օլուսըլար, վէ եա'տա
թագաթ կէթիթմէյիպ թէլէֆ օլուրլար: Մէզալիմ
ալթընտա էզիլմէքտէ օլանլար իսէ հուրրիյէթ պայ-
րազը ալթընտա նազարէթ պուլուս, քէնտիլէրտէ
օլան ճէվէրի իզհար էթմէքտէ օլուրլար: Պէօյլէն
թիւրք նէպի փէյտէրփէյ 'ալալանմադտա վէ եիր-
միննի 'ասըն մէտնիյէթի իլինտէ քէնտիլէրէ
լայըզ շէրէֆի պիր մէվլը՝ իհրազ էթմէքտէ օ-
լուրլար:

Պուրտա տէյլ սալթ թիւրքլէր իլին, իլա
պիւթիւն Իպլամ տիւսնասը իլին տիւշիւնէնէք
պիր նօզթա վար տըր: Իպլամըն շէրէֆի զըլընըն
դուվլէթինէ մէրպուլթ օլուս, ասայիլ վէ սիւքիւ-
նէթ զէմանլէրինտէ անտէ տախիլի նէմա ու թէ-
րազըզ դապիլիյէթի սաքի օլմատըզ թարիլի-
նասլար արասընտա հէման պիր միւթէ'արըֆէ
հիւքմիւնէ կէշմիշ տիր: Պիղճէ պու հալըն էսրա-
ընտան էն մուհիմմի շու նօզթատա պուլուսուր
քի Իպլամ ֆէթի էթտիլի տիյարը զարէթ էթմէյէ
բալիպ օլուր, վէ պու զարէթ մէսէյի զատտարը
մադուսուրտան զիյատէ խարապ էտէր: Մադ-
աուր մալընտան օլըր, լաքին զատտար ճէվ-
հէր ի զաթիսինտէն օլուս թէտէննի էտէր: Իմտի

Իպլամ շէրէֆինի պու 'ասընտա մուհաֆադա իլին,
զըլըն բէզապէթինտէ օլաղըզ կիպի, սէն'աթ վէ
թիճարէթճէ բէզապէթտէ տախի մէհարէթ վէ շէ-
նա'աթ սահիպի օլմալը տըր: վէ պուսու տա տէր-
տէսթ էթմէք իլին, մուլադա իսթիպուտա վէ
զարէթ ուսուլընտան քիւլլէյէն զաթ Ե իւմիտ
էթմէլի տիր:

Ե. Յ. Պ.

ՎԱԹԱՆԸՄԸՁԸՆ ԻՃԹԻՅԱՃԸ

Թարիխտէ միսլի վուգու՝ պուլմամըշ վէ մէ-
մուլին դայրի օլան իշպու մէտնէ շայան հալլէր բասթ
կէլէ օլան շէյլէր օլամաղլար: Պու հալլէր կէրէք
տախիլի մէմէքէթտէ վէ կէրէք խարիճտէ օլան պիլ-
նիւմլէ միւ'միւնլէրին սէնլէրտէն պէրու էլէտիքէրի
տու'ալարըն ճէվապը սայլա պիլիւր, վէ եալընըզ
պիր ֆըրզա վէ եա միլլէթ իլին տէյլ տէ մէմա-
լիքի 'Օսմանիյէտէ պուլուսան պիլնիւմլէ միլլէտէն
ֆէտա ի ճանա բաղի օլան վաթանիէրլէրլէրին
պէզլ էլէտիքէրի հիմմէթ վէ զայրէթլէրի սէմէրէսի
տիրլէր, վէ ճիւմլէսինտէն զիյատէ պիլա չիւպէ
պուսլար խտարէ ի իւսհիյէնին տօղրուտան իհան
էթտիլի պէրէքէթլէր տիր:

Կէշմիշ 'ասընտա Շարք մէս'էլէսի էվրօփա տէվ-
լէթլէրլինն ասայիլին թէհաթ էթմէքտէ պուլուս-
մըշ, վէ տահա եազըն վաղթարատէք հալլը միւշ-
քիլ պիր մու'ամմա մադամընտա կէօզէտիլմէքտէ
իտի: Տիյարըմըզըն հազիլի վաթանիէրլէր տիլիւ-
մաթլարը անը գանա'աթպախալ պիր սուրէթտէ
հալ էտէրէք, էվրօփանը իլէրիտէ օլան տիլիւ-
մաթլարը արասընտա մուհիմմ պիր մէվլը՝ իհրազ
էթտիլլէրին իպաթ էլէտիլէր:

Վաթան էվլաուլարընտան չօզլար էվրօփա վէ
Սմէրիդանըն տար իւլ ֆիւսուսլարընտա իսանճա վէ
կէշիմնէ պիր չօզ կիւնիւքլէրէ բաղմէն, բէզապէթ-
լէրտէ միւքեաթաթլարը ետրի շակիրտէրին էլէ-
րինտէն դափմըշ տըրլար: Պա'զըլարը ետրիլէրին
Շարքտան կէլմիշ քիմսէլէրէ տօղրու խօր պազաղ-
լարընա բաղմէն, կէրէք հիւքիւմէթ վէ կէրէք գու-
մփանալար նազարընտա կիւքսէք մէվլըլէր թու-
թա պիլմիշ տիրլէր: Նիշէլէր տէ ֆա'իտելի շէյլէր
իճատ վէ իսթիլա էտէրէք տիւսնայա խըսմէթ էթ-
միլլէր, վէ կէօսթէրմիշ տիրլէր քի 'աղլի դապիլի-
յէթճէ էվրօփա վէ Սմէրիդա էհալիսինտէն կերի
գալմաղլար:

Մէմալիքի 'Օսմանիյէնին իսխալաթ վէ իսրաճա-
թընը կէօզտէն կէշիլաթիլմիլտէ կէօրէնէնիլ քի խա-
խալաթը արասընտա սայլի Խօզ տըր էօյլէ պիր շէյ
քի միւսթապէլտէ տէրուս ի մէմէքէթտէ տահա

ուճուղ պիր թարգմտա մէյտանա կէթիրիւմէսին : Իխրաճաթընա կէլինտիքտէ էօլէ աէյլ տիր : Զօդ չէլէր վար տըր քի , տէհրէրճէ Թիւրքիայա մախ-սուս էմթընա վէ էչեա տըրար , պուշլարը տահա զիյատէ սուհուլէթլէ վէ չօդ մէյտանա կէթիրմէք վաթթալարը դուլլանըլաճագ օլտա , հէմ սա'իր մա-թալար ետիմագ իչիւն միւնտաիպ Փապրիգալար թէ'սիա էտիլտէ , մէմէքէթլին թապլի'ի դուլվէթ վէ սէրվէթի հիքմէթլէ իսթիմալ օլունտա վէ սա'իր պին պիր նէվ' իճատար անլէրին ետրտըմընա եէ-թիչտէ , օլ դէման վաթանըմըղ հաղիգալթէն սիւթ վէ պալ ագան տիյար օլաճագ տըր :

Ինկիլթէրրա քիւրէ ի աըզըն շարդի դըթ'ասընըն պիր քէօչէսինտէ իգլիմ վէ մահսուլտարըղ ճիհէ-թիլէ նիչէ մէմէքէթլէրէ տուն իքէն պիլէ , էհա-լինին կէչմիչտէ ալտըղը 'ազիլանէ ատըմլար սայէ-սինտէ տէհէրճէ տիւնեանըն էն միւթէրազըղ տէվ-լէթի սայըլմըղ տըր : Զափօնիա տախի մէգըիւր դըթ'անըն օլ պիր քէօչէսինտէ պունտան տահա պիր գաչ սէնէլէր էվիլէտէք թիճարէթ վէ սիյասիյաթ տա'իրէսինտէ հիչ հիսապա ալընմամըլ իքէն , պու-կիւն պէօյիւք դուլվէթլէրտէն պիրիսի հիսապ է-տիլիյօր , վէ հաթթա Ամէրիգա իլէ էվլօփանըն պիր չօդ Փապրիգալարընը թիճարէթ ըգապէթլինտէ դօր-գուտուլօր :

Տիւնեանըն դայրի գըսմլարընը թէչքիլ էլլէյէն Ասիա , էվրօիա վէ Աֆրիգանըն պիրէչտիլի նօգ-թա մէգըիւր դըթ'ալարըն մէրքէզի եա գալպի սա-լըլա պիլիլի . իչպու մահալ մէմալիքի 'Օսմանիլէ տիր : Անըն ճօղրաֆիաճա մէվզը ի թապլի'ի , դանի-մէթ վէ խաղինէլէրի վէ էհալիսինին գապիլիլէթ իլէ իչկիւզարըղը հիսապա ալընտըգտա 'աաալէթ , հուր-րիլէթ վէ ուխուլվէթ թէ'սիրի ալթընտա վաթա-նըն միւսթաղպէլի իչիւն թիճարէթ վէ սիյասիլէթ նօգթա ի նազարընտան հէր նէ մէ'մուլ էտիլտէ սէ-զա տըր :

Վաթանըն պու կիւն էն պէօյիւք ինթիյաճլա-րընտան պիրիսիսի իլէրիլի կէօրէն վէ անա կէօրէ փալար թէրթիպ էլլէյէ պիլէն էչիլէթլի միւրչիտ-լէրին սայըսընըն աթթմաթ տըր : Պու խուսուտա ճափօնիալըլարը էօրնէյէ իմթիսալ էթմէք 'աաիլանէ պիր աաթմ ալմագ օլաճագ տըր : Զափօն հիւքիւմէ-թի վէ էհալիսի սէնէ պէ սէնէ պիլիլէրճէ իւմիալի կէնճլէրինի էվրօփա վէ Ամէրիգանըն եիւքսէք տար իւլ Փիւնուշլարընա էնվա'ի իլմ ու սէն'աթ թահ-սիլ իչիւն կէօնաէրմիլ վէ հալա կէօնաէրմէքտէ տիր :

Ամէրիգա

Կ. Գ. ՀԵՂԻՆԵՅԵ

ԻՆՃԻԼԻ ՔԻԼԻՍԵԼԵՐ

Մահա Տաղը . Պու տաղ Անթաքիանըն չիմալ ը դարպընտա օլուպ , գաաիմ Սէլէվկիա իսքէլէսի պունուն էթէյինտէ տիր : (Ա'մալ. 13. 4.) Մէգըիւր տաղ էրմէնիլէրլէ մէսքիւն օլուպ , ճիւմէսի 1,200 խանէ օլմագ իւզըրէ աէօրթ գարիլէլէրտէն 'իպա-րէթ տիր :

Քիւլասէ . Պուրաստա Ինճիլի պիր ճէմա'աթ եօդ իսէ տէ , Քիւլամը տինլէմէյէ հաարէթքէչ օլանլար վար տըր :

Եօղլանօլուք . Պուրասաքի Ինճիլի քիլիսէ պիր վազըթ փարապ իւմիտլէրէ մալիք խտ իսէ տէ , սօն սէնէլէրտէ փէք թէտէննի էթմիչ տիր . վէ լաքին սէվիլիլիք քի պիր սէնէտէն պէրու ուլլանմըչ պիր հալէ կէլէրէք , պու տէֆա Մար- 'աչ 'իլմ'ի իլահի մէ'գունլարընտան Կարա-պիւտ էֆ . Սթամպուլուեանը էլտէ էթմիչ տիր-լէր : Մէրգուճ տահա պէօյիւք ճէմա'աթլարտան տա'վէթլէր ալտը իսէ տէ , ի'թիմաա էտէրիլք քի , Բապպ քէնտիսինի պու քիւչիւք սիւրիւլիւ Ինկա էթմէք իչիւն պուրայա իրսալ էթմիչ տիր : Եօղլու օլուպ քիլիսէսի եէնի պիր պինայա միւհիթաճ օլտը-ղը կիպի , իտարէ ի գաթիլէյէ տէ սա'յ էթմէյէ պօրճուլ տըր : Պու քիլիսէ բուհանի հայաթտա քէսպի գուլվէթ էտէճէք օլուր իսէ , տէրուն ի գարիլէյէ վէ էթրաֆա պէրէքէթ օլա պիլիլի : Շիմ-տիլիք Փրօթէսթանլար 25 խանէտէն 'իպարէթ տիր . Ինճիլի իչին թագվիլէսի իչիւն մէքթէպլէրի-նէ զիյատէ տիգգաթ էթմէլի տիրէր :

Հաճէ Հապիլ . Պուրասա հէվի էմէքլէրէ բաղ-մէն իչ իլէրի կիթմէմիչ տիր : Պիւթիւն ճէմա'աթ 5, 6 խանէտէն 'իպարէթ տիր . պիլդէ իչին թէ-րազիլիսի փէք իւմիտիլք պիր հալտէ տէյիլ տիր , անճագ քի չիմալիքի Ժողովարան եէրի տահա միւ-նտաիպ պիր մահալէ նալլ էտիլմէլի , վէ պիր տէ էվլի , տինտար վէ դայրէթքէչ պիր վա'ըղ մու'ալ-լիմիլք տէ էտէրէք ուզուն պիր միւստէթ սասա-գաթլէ չալըլմալ , իչ պուրասա էյի պիր մէքթէպ-տէն եօլա չըգմալը տըր :

Պիլիլաս . Պուրասաքի Ինճիլի քիլիսէ 55 խանէ-տէն 'իպարէթ օլուպ , փէք կիւզէլ պիր պինայա մալիք տիր . լաքին չայան ը Էսէֆ տիր քի , պիլդէ սէվիլիլիւ օլան պու քիլիսէ չու անէտէք պէլլի պիր թէրազիլտէ օլմաաըղտան մա'տա , սօն սէնէ-լէրտէ տէ սէֆիլ պիր հալա կիրիֆթար օլմուլ տըր : Շիմտի քէնտիլի իտարէ էտէն պիր քիլիսէ օլմալը իքէն եաղըգ քի էլան պու իմթիյաղա մալիք տէյիլ տիր . պիր մէքթէպլէրի վար իսէ տէ , Փրօ. չա-

կիրաւեր նիսպէթէն ազ տըրլար : Պու ճէմա'աթըն փէրուչանիյէթինէ տախիլի վէ խարիճի սէպէպլէր չօգ թէ'սիր էթմիշ խսէ տէ , իշպու եէնի խտարէ սայէսինտէ պուրատա տախիլ եէնի հալէր վուգուլ' պուլաճաղը իւմիտ օլունմաղտա տըր :

Պիզէ շու գանա'աթ կէլմիշ աիր քի , պու տաղ-տա ինճիլի իշին թագվիյէ վէ թէրազվիտի իշին օղլան վէ գըզլարա մախսուս միւնասիպ օլան պիր եէրաւէ պիրէր մէքթէպի 'ալինին թէ'հասի զարու-րի տիր : Ինճիլի ճէմա'աթլարըմըզըն նիշէ սա'իր եէրլէրաւէ զա'իֆ տիւշմէլէրինին պիր պլլի սէպէ-պի էմրի թա'լիմաւէ օլան թէքեսաիւլ տիր :

Պէշլա վէ ճիվարը . Պէշլան ճէմա'աթը պիր քի-լիսէ օլուպ , Իսքէնաէրուսն վէ Ֆարթըսը անա շիւ'պէ տիրլէր , էսէֆ էտէրիզ քի , Ինճիլի իշ պու-րատա տախիլ քէսպի գուվլէթ էտէմէմիշ տիր : Կիւզէլ պիր քիլիսէ պինալարը վար խսէ տէ , չիմ-տի պիր վա'ըզլարը Եօգ տըր : Ճէմա'աթըն փէք զա'իֆ տիւշմէսինին պիր սէպէպի պա'զը ֆամիլ-եալարըն շու սօն սէնէլէրաւէ գըշլն Իսքէնաէրուսնա կիթմէլէրի օլմուշ տըր : պուրասը պալատէ զիքր օլունան իքի մահալէր իշին տէ պիր մէրքէզ օլ-տըղը թագաիրտէ , պիր չօպանըն պուրատա իգա-մէթի լաղըմ տըր : Հիշ տէշլի խսէ պիր վարժուհի թահթընտա պիր մէքթէպէ մալիք տիրլէր :

Լուս . պիրատէրլէրին 'Ա.յնթապ գօլէճի մէ'է-զուշարընտան զայրէթէշ վէ էնլիյէթի պիր խօ-ճալարը վար : Մէրգուլմ եէնի տէվրաէն իսթիֆատէ էթմէք վէ գալմը թէնպիր վէ թէրֆի' էթմէք էմէ-լի իլէ պիր լա'առա աշմը իտի : Իքինճի Կիրակիսին-տէ պիրի տէ տա'վէթ էթտի , վէ պէօլիւք պիր գա-լապալըղա սէօլէմէք իսթիյաղընա մալիք օլտուգ : Մէքքիւր լա'առա միւֆիտ խըտմէթլէր իֆասընա խահիչլէ միւնթաղըրըզ :

Ֆարթըս . Բեսաֆէսի Փրօ . օլմագ իւզրէ 30 խանէտն 'իպարէթ վէ Իսքէնաէրուսն քէօրֆէզինէ նաղիր խօշ պիր գարիյէ տիր : Պիր ժողովարանա-րը օլուպ , պու կիւնլէրաւէ պիր տէ ալթը մէքթէպ վէ իւսթիլ խօճա վէ եա վա'ըզ էվի օլմագ իշին պիր պինայա մալիք տիրլէր : Պու ճէմա'աթըն ին-թիյաճը տէվամի պիր խօճա վէ վա'ըզըն օրատա պուլունմասը , վէ մէրթէսլէրինէ չիմտիքինտէն զիյատէ էնէմիյէթ վէրմէլէրի տիր : Ճէմա'աթըն թէնլիլի վէ թա'լիմիլ օլմասը իշին շակիրալէրին ուզուսն վաղթ մէքթէպտէ գալմալարը մուգթաղի տիր :

Իսթիֆալէր . Պուրատա օլան էրմ . Փրօ . ճէմա- 'աթը պուլըճա զարիպլէր վէ Պէշլան ճէմա'աթը ա'զասընտան 'իպարէթ տիր : 'Ա.րապճա թէքէլլիւմ

էտէնլէր արասընտա այրըճա պիր իշ վար տըր քի , միսիօնէր Մր . Բէնէրի թահթընտա տըր . մէրգուլմ Փրէշլէլէրին շիրքէթի թարաֆընտան կէլմիշ օլուպ , մէքթէպլէր , գատըն միւզէշլիլէր վէ կիրակի վա'ղ խըտմէթլէրի իլէ հէր ճինա գալմ արասընտա էյի պիր իշ աշմը տըր : Իսքէնաէրուսն պու կիպի պիր իշմիշ վէ իշէ փէք միւնթա . ալր : էրմ . Փրօլար իշին իշմիշ Մարաշ 'իլմի իլահի մէ'էղուշարըն-տան Յակոբ էֆ . Նաճարեան տըր , մէրգուլմ հէմ մուլլիմիք հէմ տէ վա'ըզըզ էթմէքտէ տիր :

Հէֆ պու մահալլէր իշին էն գարուրի պիր ին-թիյաճ ինթիպաճ րուհանի տիր : Տօսթլարըն պու պապտէ տու'ալարը խասսէթէն արզու էտիլիր :

'Ա.յնթապ

Յ . Գ . ՊԻԼՊԻԼԵՍԵ

Ա.Զ.Գ.Ա.ՊԵՏԱՐԱՆ ՎԷ ՓՐՕ. ՆԻԶԱՄՆԱՄԵՍԻ

Կէշէն հաֆթա վարչ . Ժողովըն' Փրօ . նիզամիա-մէսինէ տա'իր վէրտիյի գարար Ա.Երաքէլլին 47 նօ-մէրօսընտա նէշր օլունտը , Պու գարարաա պիր գաշ նօզթայա նաղարը տիգվաթ տա'վէթ էթմէք իսթէրիմ :

1. Ազգապետ էֆէնալին իսթիֆա էթմէսի-նի մէմէքէթլին հէր թարաֆընտաքի Ինճ . քիլիսէ-լէր սայթի պիլիթթիֆագ թալէպ էթմիշ իքէն , երնէ տէ միւշարիլէյին ազգապետիքտէ տէվամ էթմէսի , վէ քէնտինի իսթէմէյէն քիլիսէլէր իշին նիզամիա-մէ հաղըրամասը նէ' տէմէք տիր :

2. Ազգապետարանըն քեսթիպի Կարապետ էֆ . Սննքերիմեանը վարչ . Ժողովա ա'զա ինթիսապ էթմիշ օլան Կիլիկիա Միւլթիւնը քիլիսէլէրինին մուհիմ պիր էքսէրիյէթի անըն 'աղընը վէ մէզ-քիւր մէճլիստէն թէպի'ալինի թալէպ էթմիշ իքէն , միւմալիլէյին հալա մէճլիսին բէշ վէրէն ա'զասը մազամընտա տէվամ էթմէսի , վէ 'աշնի քիլիսէլէր իշին նիզամիամէ հաղըր էթմէք իշիյէ մէշղու պուլունմասը նէ' տէմէք տիր :

3. Նիզամիամէ հաղըրամագ իշին թա'եին է-տիլէճէք գօմիսիօնըն վարչ . Ժողովտան ալընամագ 4 ա'զասը իսթանպօլ ճէմա'աթընտան տըրլար , պուլա-րա իսթանպօլ ճէմա'աթընտան 'իլավէ օլունամագ 2 ա'զա երնէ իսթանպօլ ճէմա'աթընտան , Բուս պի-րատէրլէրաէն ալընամագ ա'զա երնէ իսթանպօլ ճէ-մա'աթընտան տըր , Իմտի նա'սըլ օլույօր քի պիր գաշ երիզ նուֆուսը պուլունման իսթանպօլ ճէմա'աթըն-տան մէքքիւր հէյէթտէ 7 ա'զա , վէ 15-20 պին նուֆուս Փրօթէսթանը պուլունման Կիլիկիատան պէր ա'զա վէ 30-60 պին նուֆուս Փրօ . պուլունման 4 Միւլթիւնլարտան անճագ 4 ա'զա պուլունմալը տըր :

ՅՈՒՌԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Հէյէթ ի վիւթէլատան պա՛ղըլարընըն թէպտիլի հազընտաքի դարար իրատէ ի Սէնիյէյէ իզթիրան էթմիլ, վէ տախիլիյէ նազարէթինէ Բուսէլի միւլ-ֆէթթիլ ի 'ուսուսիւսի Հիւսէյին Հիլմի փաշա, 'Ատ-լիյէ նազարէթինէ Մանեսուրի դա՛տէ Բէֆիզ պէյ թա'հին էտիլմիլէր տիր։ Շուրա ի տէվէթ րէ՛րաի Թէվֆիզ փաշա իլէ Մէ'արիֆ նազըրը Էքրէմ պէյին իսթիֆայարընա մէպնի Շուրա ի տէվէթ րիյասէթինէ Հասան Ֆէհմի փաշա, վէ մէ'արիֆ նազարէթինէ Հազըր պէյ թա'հին օլունմըլար տըր։ Թէվ-ֆիզ փաշա իլէ Էքրէմ պէյ մէճլիս ի ա'հան ա'զա-լըլընա թա'հին օլունմազ իւզըրէ լիսթայա իտիսալ էտիլմիլէր տիր։ Սասըզ Տախիլիյէ նազըրը Հազ-ըր պէյին տէրուն ի մէմէքէթ տէ իճրասը մէ՛մուլ վէ էլզէմ օլան իսլահաթ վէ թէնսիզպաթտան սայքի հիւ պիրինի իճրա էթմէմէսի երւզիւնտէն մէմէքէթ չօզ զիյան չէքտի իսէ տէ, իւմիտ էտիլիլ քի եէ-նի տախիլիյէ նազըրը Հիլմի փաշա հազրէթլէրինին կէրէք վիլայէթլէրտէ մուլթասարըրը վէ վալի մա-զամընտա, կէրէք Բուսէլի միւլֆէթթիլ ի 'ուսուսիւսի սըֆէթիլէ իսթիհասալ էթտիլ թէճրիպէ վէ էնիլէթ-տէն մէմէքէթ իսթիֆատէ էյէյէճէք տիր։ Տախիլիյէ նազըրը ճէտիտի Հիւսէյն Հիլմի փաշանըն թէրճէ-մէ ի հալլէրինէ տա՛րի վէրիլէն մա՛լիւմաթա կէօրէ, թիւճճարտան Բիւթահեալըզատէ Մուսթաֆա է-ֆէնտիլին մախտուսը օլուպ, 1272 սէնէ ի Հիճրիյէ-սինտէ թէվէլիւտ էթմիլ տիր։ Մէրսին, Բէրը, Նասպուս, Սիւլէյմանիյէ մուլթասարըրըլըլընտա, Ատանա վէ Եէմէն վալիլիլէրինտէ պուլունմըլ վէ սօնրա Բուսէլի միւլֆէթթիլ ի 'ուսուսիլիյինէ թա'-հին գըլընմըլ տըր։ Միւշարիլէյին եէրինէ Բուսէլի միւլֆէթթիլ ի 'ուսուսիլիյինէ Գոսօվա վալիսի Անճի ֆէրիզ Մահմուտ Շէվքէթ փաշա վէքեպէթէն թա'հին օլունմըլ տըր։ —Տէվէթ ի 'ալիյէ իլէ Պուլզարիսթան մուրախալարը արասընտա էն մուհիմ ճիհէթլէր հազընտա ի՛թիլաֆ թամմ հասըլ օլարազ չէրա-իթին աթիտէքի մատտէլէրտէն 'իպարէթ պուլուն-աղընը Սէրֆէն է ֆիհմա հաղըյօր։ (1) Պուլզա-րիսթան տէվէթ ի 'Ալիյէյէ 40 միլիօն ֆրանզ վէ-րէճէք տիր։ (2) Պուլզարիսթան Շարզ տէմիր եօլ-լարը դուսիմանեսարըն մաթիւսըլ տա տախիլ օլ-մազ իւզըրէ, Բուսէլի Շարզըսաքի շմէնալէքէր խաթթը իչիւն տէ տէվէթ ի 'Օսմանիյէյէ 40 միլիօն ֆրանզ թէ՛տիյէ էտէճէք տիր։ (3) Պուլզարիսթան-տա վէ Բուսէլի շարգիտէ պուլունան էվգաֆը

լիտարէ էթմէք իւզըրէ, տէվէթ ի 'Օսմանիյէ թա-րաֆընտան թա'հին էտիլէճէք պիր մէ՛մուրըն նա-զարէթի ալթընտա Պուլզարիսթանտա պիր ճէվ-զաֆ իտարէսիլ թէչքիլ էտիլմէսինի Պուլզարիս-թան դապուլ վէ թէ'ահիւտ էտէր։ (4) Պուլզա-րիսթան Պէլօվա-Վազարէլ խաթթը իչիւն 2 միլիօն ֆրանզ վէրէճէք տիր։ Պուլզարիսթանըն ի'անը իսթիլլալը մէս՛էլէսինի դօնֆէրանտա միւզաքէրէ վէ թէտգիզի քըրասընտա պուլ մատտէլէր մու՛ալ-լազ մէս՛էլէլէրին պիր սուրիթ ի թէսվիյէյէ իզթի-րան էթտիլլմէսի իչիւն պիր դէմին իթթիլաալ է-տիլէճէք տիր։ —Եազընտա աչըլաճադ օլան 'Օս-մանը մէճլիս ի մէպ'ուսանըն եէվմի քիւշատընտա հալա պօղուզ օլտըլը հալտէ, էվօրփատա մէշրու-թիյէթլէ իտարէ օլունան հիւթիւմէթլէր ուսուլընա թէվֆիզէն վէլի ի 'ահա ը սալթանաթ Բէշտա էֆ-հազրէթլէրինին մէճլիս ի մէպ'ուսան տա՛լրէսինէ 'աղիմէթլէ նամը հազրէթ ի վատիշաիյէ օլարազ նուլթզը իֆթիթահիլի վէքեպէթէն զրա՛աթ վէ մէճլիս ի 'ալիլի քիւշատ պուլզարաճաղարը իսթիլ-պար էտիլմիլ տիր։ —Տէրիսա՛տէթ Ալթիթիա սէ-ֆիլի Մարքի Փալլալիլինի հիւթիւմէթ ի 'Օսմանի-յէ իլէ Ալթիթիա արասընտա ի՛թիլաֆ հուսուլէ կէթիլմէք իչիւն փէք ի՛թիլաֆքեարանէ վէ միւ-սա՛տէքեարանէ թա՛լիսաթ ախլ էթմիլ օլմալլէ, թէ՛սիլ ի սէյեսահաթ էյլէմիլ օլտըլը Վիէննա սիյա-սի մահֆիլլէրինտէ պէյան էտիլմէքտէ տիր։ —Րօ-մատան պիլտիլիլէրինէ կէօրէ, Պալզան մէս՛էլէ-րի երւզիւնտէն Ալթիթիա իլէ Բուսիա արասընտա-քի միւնասէպաթճա կէրկիլիք հուսուլէ կէտիլլի-տէն աօլայը սիյասի մահֆիլլէրտէ ճիտալի պիր էն-տիլէ իճրա ի հիւքմ էթմէքտէ տիր։ —Լօնարատան Նոյ. 27 թարիլիլէյէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէ-տէ տէնիլլիյօր քի, «Ալթիթիանըն 'Օսմանը լիման-լարընա էմթը՛ասընը չըզարթմազ իւզըրէ սէֆա՛լին ի հարպիյէ կէօնտէրմէք նիյէթինտէ պուլունմասը սի-յասի մահֆիլլէրտէ սօն տէրէճէտէ շիտտէթլի հիա-տէթ վէ նէֆրէթ ուշանտըրմըլ տըր։ Էկէր պու-նիյէթ իճրա էտիլէճէք օլուր իսէ, ինիլլիթէրու տախի մէ՛մուրէյն ի Օսմանիյէյին թէղիւտ ի մու-զալէմէթինէ մէտար օլմազ իւզըրէ քէնտի սէֆա՛լին ի հարպիյէսինի կէօնտէրմէյէ դարար վէրմիլ տիր։ —Մէպ'ուսըլըլա ինթիլաալ էտիլիպ տէ հէյէթ ի թէֆ-թիլիլէտէն մալպաթալարընը ալմազաղըն իսթիֆա էտէնլէրին եէրլէրինէ ինթիլաալ ճէտվէլինտէ ան-լէրտէն սօնրա հա՛ղ ի Էքսէրիյէթ օլանլարըն դա-պուլ վէ թէֆրիլի մէճլիս ի մախտուս ը վիւթէլաճա միւնասալի կէօրիւլէրէք օլ վէճիլէ տախիլիյէ նա-զարէթինէ իչ՛արը քէյֆիլէթ էտիլմիլ տիր։ —Ա-

նատօլընըն պա՛ղը մահալէրինտէն չիֆթճիլէրէ հէ-
մէքլիք վէ թօխուսլուդ զախիւրէ թէտարիքի իչիւն
զըրա՛ւթ պանդա չիւ՛պէլէրինտէն իսթէնիլէն մէպ-
լաղըն տախի քէֆալէթ ի միւթէսէլսիլէ իլէ չիֆթճի-
լէրէ իզրաղընա դարար վէրիլմիշ տիր : — Ֆրանսա
վէ իթալիա սէֆիլէրինսին հիւքիւմէթի մաթպու՛ա-
լարընտան ալտըզլարը թա՛լիմաթ իւղէրինէ խարի-
ճիյէ նաղարէթինէ միւրաճա՛ւթլէ տէվլէթ ի 'Ալի-
յէճէ Կիրիտին պիր թա՛վիլ ի նազաի. մուգապիլին-
տէ Եունանիսթանա իլնաղընա մուվաֆազաթ օ-
լունտըը թագտիրտէ պու մէ՛մէլէնին հիւսնի սու-
րէթլէ հալլ էտիլմիշ օլաճաղընը պիլտիրմիչլէր տիր :
— Պունտան պէօլէ Զէրքէսլէրին տախի գէնճի է-
սիլլէր կիպի խալալը վէ քէօլէ օլարաճ ալընը պա-
թըլմամասը վէ պու եօլտաթի տա՛վալարըն տախի
մա՛քէմէլէրէն րույէթ էտիլմէմէսի հաղընտա 'Ատ-
լիյէ նաղարէթինէ իթթիլաղ օլունտան դարար Տա-
խիլիյէ նաղարէթինէ թէպլիլ դըլըմըլ տըր : — Մէ-
տինէտէն Նոյ. 28տէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնաթէյէ
կէօրէ, Պէնի 'Ալի 'աչիլթէթի թէքրար Մէտինէյէ հիւ-
ճու մէթիլ իսէ տէ, քիւլլիլթիլ թէլէֆաթ վէ-
րէրէք րիճա՛թա մէճպուր օլմուշլար սըր : — Շիր-
քէթ ի խալիյէ ի Համիսիլիյէն Լօնտրատան կէլէ-
ճէք իքի վափօրընտան պիրինին Նէյա՛ղէ վէ տիկէ-
րինին է՛մէր նամըլլէ թէվսիմի մէճլիս ի իտարէճէ
թէնսիպ էտիլմիշ տիր : — Ալթթրիս հիւքիւմէթի-
նին պօյգօթաթ տօլալըսըլլէ մէմալիլ ի 'Օսմանիյէ
սէվահիլինէ զըրճլարընը սէվգ էթմէք թէչէպպիւ-
սիւնտէ պուլունտը իսէ, Իսկիլթէրրա տօնսմա-
սընըն 'Օսմանը հաղուզընը հէր վէճիլէ մուհաֆաղա
էտէճէլինէ տա՛իր վիւրուտ էտէն խապէր իւղէրինէ
պիլճիւմէլ 'ատլիյէ էֆէնսիլէրի Իսկիլթէրրա սէ-
ֆարէթխանէսինէ կիտիլէք 'արղը թէչէքքիւր էթ-
միլլէր տիր : — Շէհրիմիզտէ միւսաֆիրէթէն պու-
լունտան Լօնտրա Պաղան դօմիթէսի րէ՛խսի Սըր Նիւէլ
Պըզսթըն ճէնապլէրինէ Բումէլի էհալի ի Իսլամիլի-
սի նամընա պէյանը ի օշաւմէտի էլէմէք վէ Պու-
կարլարըն էհալի ի Իսլամիլիլէ իւղէրինտէ իզա՛ էթ-
մէքտէ օլտըզլարը մէզալիմ վէ թէ՛տտալիյաթը հա-
վի թանդիմ էտիլէն պէյաննամէլի թագտիմ էթմէք
իչիւն պիր հէյէթ ի մէպ՛ուսէ ի՛զամը մագսէտիլլէ
Պայաղիտ ճամի՛ի հալլուսընտա պէօլիւք պիր միթինիլ
'աղտ օլունմըլ վէ իթթիլֆաղը արա իլէ մէպ՛ուսլար
ինթիլսապ էտիլմիշ տիր : — Իզմիրտէն Սապահ
չէօլլէ կաղըլըյօր. «Կիւզէլ Իզմիր, մէմալիլ ի
'Օսմանիլիյէն րուհը, ճանը օլան իզմիր պու կիւն
վէք գէվալլը, վէք քիմսէսիլ, իտարէսիլ, դապը-
թասըզ, փօլսսիլ, հիչ պիր չէյսիլ տիր :» — Վիրան
չէհրինտէքի էհալի էչեպարընըն մուհաֆաղապը վէ

Միլլի 'աչիլթէթիլինին թէ՛արրուղաթընտան մասուն
պուլունտըրըմասը էսպապընըն իսթիլմալը Վիրան
չէհրի դօմանտանըլընա թէպլիլ էտիլմէքլէ պէրա-
պէր պին պալը խուրչիտ աղա թապուրըլլէ պէ-
րապէր մէքքէլ ի վիլայէթէ ալտըրըմըլ տըր : Միւ-
քիյէ դա՛մաղամը Գատրի էֆ. ինֆիսալ էտէրէք
հէրինէ տիկէր պիր դալմազա՛ վիլայէթէ թա՛հին
օլունմըլ տըր : Մէրգու՛մ 'աչիլթէթիլին զապ էթ-
տիլի էչեանըն իսթիլրատար դըմընտա ճիհէթ ի 'աս-
քէրիյէ վէ միլքիյէտէն օլարադ Տիլարպէքիլտէն պիր
գօմիսիօն թէրթիպ ու ի՛զամ պըլընտըլը կիպի, Տէ-
րիսա՛տաթէթտէն թա՛հին օլունտան վէ կաղընտա
վիւրուտըլլէր մէ՛մուլ օլան հէյէթ ի թա՛հիլիլլէ
թարաֆընտան այրըճա իճապը մա՛տէլէթին իֆասը
թապի՛ի պուլունտըլը թէլէկրաֆլէ մէրճի՛ի 'ա՛խիլ-
նէ պիլտիրիլմիշ տիր : — Մէմալիլի 'Օսմանիյէտէ
հուրրիլլէթ ի մէտէնիլլէ վէ մէզէպիլլէյի թէ՛մին է-
տէն ինզըլապը մէ՛մուլտը 'Օսմանիտէն տօլալը Իր-
լանտա Ինճիլի ճէմ՛իլլէթինէ հիսսիյաթը ի 'ամիլա ի
միւթէչէքքիլրանէլէրինին թէպլիլ ու պէյանընա
դարար վէրիլտիլի ճէմ՛իլլէթ ի մէզքիւրէ նամընա
Լօնտրա սէֆարէթ ի 'Օսմանիլիյէսինէ վարիտ օլան
պիր մէքթուպտա իֆատէ գըլընմըլ տըր :

Փրօ. ճէմ. Բէօնթիկէն շու՛ալը միւթէլսասսիպէ-
րինտէն Տօգ. Միհրան Գասսապէան էֆ. պու Փէնճ-
չէնպիհ կիւնիւ Միս Պըրճըսըն մէքթէպի թալիպա-
թընտան Օր. Վերգին Կիրակոսեան իլէ թէ՛հիլլէ
էթմիշ օլուպ, կէլին իլէ կիւվէյի 'այնի կիւնտէ
Ամէրիգայա 'աղիմէթ էթմէք իւզըր Տէրիսա՛տաթէթ-
տէն հարէքէթ էյլէմիլլէր տիր : — Պիլէճիք Ինճ.
քիլիսէսի Ա.Ֆ. Գարա Հիսարը Ինճ. քիլիսէ պինա-
սընա 336¹/₂ դըլ. ի՛սնէ էյլէմիլլէ տիր : Բէզալիլ մէզ-
քիւր պինսյա Շահպաղեան Գէօրդ վէ Նրուսնոգ
էֆվէր իքի լիսա ի՛սնէ էթմիլլէր տիր : — Գաթթ-
ղէտէկեան իչիւն Ալաշամ փրօ. ճէմ. 372, 'այնի
մահալտէն Օրթօտօգս պիրատէլլէր 40, Լուս.
պիրատէլլէր 40 դըլ., Սամսուլ փրօ. ճէմա՛ւթը
1,600 դըլ. վէ Սնտալալ օղլու Իօաննիս աղա
108 դուրուշ ի՛սնէ կէօնտէրմիլլէր տիր : — Նոյմ.
22յէ միւսատըֆ Կիրակի կիւնիւնտէ Կարմուրճ
վա՛րըլ Պատ. Զաքարիա Պետրոսեանը չօպան թախ-
սիս էթմէք իւզըր 'Այնթապտան պիր գօմիսիօն
Ուրֆայա վառըլ օլմուշ տըր. մէզքիւր գօմիսիօն
Հիւսնի Մանսուր վա՛րըլընտա տա թախսիս էյլէյէ-
ճէք տիր : — Կէչէն հաֆթա Գուճալիսուտա Իսլամ
վէ Նրիսթիյանլարտան միւրէքքէպ «Օսմանըլ թէհ-
գիպի Ալազա ճէմ՛իլլէթի» նամ պիր ճէմ՛իլլէթ
թէչքիլ էտիլմիշ օլուպ, հաֆթատա պիր տէֆա
Իսլամ վէ Նրիսթիյան վաթանտալարա ախալի

մէսէլէրէր իւղէրինէ գօնֆէրանս վերէնէքէր տիր :
 Իւք գօնֆէրանս պու հաֆթա Չարչէնպիւ հաղաւոր
 «Տօսթլար»ըն 'իպատէթիւնսնստէ վերիւմիւ օ-
 լուպ, Սէլահէտտին էֆ. վէ Վեր. Յ. Գ. Գրիգոր-
 եան նութղար իրատ էթմիլէր տիր : — Ստպըզ
 Պաղչէնէք վաւըզ Վեր. Ս. Մանուկեան 13 այգա-
 տար ազտէմ Ամէրիգայա կիթմիլ օլուպ, Գանա-
 տատա գուլինս գօլէն տար իւլֆիւնուենըն 'իւմ ի
 իլահիյաթ տա'րէսինտէ թահսիլ իլէ մէշղուլ օլ-
 մուշ, վէ իմթիւնսն վերէրէք միւ'էսսէսէ ի մէզքիւ-
 րէտէն տիպլուսա ախզ էյլէմիլ տիր : Միւմալիէյն
 օրատա թախսիւս օլունարադ, կէչէն հաֆթա Տէ-
 բիսա'տաթէթէ 'ապաթէթ էյլէմիլ, վէ պու հաֆթա
 Փաղար էրթէսի կիւնիւ Պաղչէնէք կիթմիլ տիր :

Էջ. 65. Փաթրիգ հաղրէթլէրի կէչէն ձիւմ'ա
 էրթէսի կիւնիւ քէմալ ը տէպաթէպէ իլէ Նըլադ սէ-
 րայ ը հիւմայուենըն կիւնէրէք, հուզուր ը Շահա-
 նէյէ գապուլ օլունար : Սէրայտոն կէօնտէրիլէն ա-
 րապալարըն պիւրիսիսի իլինտէ Ս. Փաթրիգ հաղ-
 րէթլէրի, գարչըլարընտա թէշրիֆաթը Նուրի պէյ վէ
 գափու քէթիւլտաթ Գամէր էֆ. պուլունըյօրլար
 իտի, իքիսնի արապատա Տ. Հմայեալ վէ Տ. Ե-
 ղիլէ Արքեպիսկոպոսար, վէ իւլիւնիսիւնտէ Տր-
 թորգոմեան վէ Գարախան էֆ.լէր պուլունըյօրլար
 իտի, Պիւրիսնի արապալարըն իքի թարաֆընտա իքի
 աթըլ վարդապետէր վէ ետապընլար կիտիօրլար
 իտի : Միւլարիլէյն հուզուր ը Շահանէյէ գապուլ օ-
 լունարընտա, պիր նութգ դրա'տա էյլէմիլ տիր :
 (Պու նութգ 'իլալէմիլտէ նէշր էտիլէնէք տիր) :
 Իշպու նութգըն իսթիւմընտա Չաթ ը հաղրէթ ի
 Փատիշահի լուլթիլէն վէ ձէվապէն, էվիլէնէ գու-
 հուրա կէլմիլ օլուն աշվալ ը միւ'էսսիֆէտէն տօլա-
 յը թէ'էսսիւրաթ ը Շահանէլէրինի պէյան, վէ պա-
 տէմ Գանուլ ը Էսասի սայէսինտէ պիլ'ումուլ
 թէպա'ա ի Շահանէլէրինի նա'իլ ի րէֆա'ս վէ սա-
 'աթէթ օլաճաղլարըն թէ'միլ, վէ Փաթրիգ հաղ-
 րէթլէրինի Գանուլ ը Էսասինի մուհաֆազաթ
 էմրինտէ 'ահա ու գասէմինտէն խապէրտար օլ-
 տըղլարընտա պահալէ, մահուլիլէթ ի Սէնիլէն-
 լինի իղհար պուլունընլար տըր : Ս. Փաթրիգ
 հաղրէթլէրի սէրայ ը հիւմայուենտա Պապ ը 'Ալիյէ
 կիւնէրէք, Սատրա'ղամ Գեաթիլ փաշա հաղրէթլէրի
 թարաֆընտա գապուլ օլունար, վէ Սատրա'ղամ
 հաղրէթլէրի Ս. Փաթրիգի թէպրիք էյլէմիլ, վէ
 Փաթրիգ հաղրէթլէրիլէ մահրէմանէ կէօրիւնէրէք
 անա քէնտի մու'ալէնէթիլի վա'տ էյլէմիլ տիր :
 Սօնրա Ս. Փաթրիգ Տախիլիլէ, Նարիճիլէ վէ 'Ատ-
 լիլէ նաղըրլարըն ղիյարէթ էթմիլ, վէ հիւնի ի
 գապուլա մաղհար օլմուշ, վէ ճիւմէսի տէ Փաթ-

րիգ հաղրէթլէրինէ մու'ալէնէթա պուլունարա
 հաղըր օլտըղլարըն պէյան էյլէմիլէր տիր : Փաթ-
 րիգ հաղրէթլէրի Պապ ը 'Ալիտէն չըգաղըր սըրատա
 խալգ թարաֆընտա նաղըլլանմը տըր : պուլուն-
 մադաա իտի : Ս. Փաթրիգ Սուլթան Մահմուտ
 թիւրպէսի էօնիւնտէ արապատա էնէրէք, միւթէ-
 վէֆֆա Սուլթանըն բուհ իչիւն աիւթիւթ տու'ա
 'արգ էյլէմիլ տիր : Սալգ պուլունտա տախի լիւք
 միւթէ'էսսիլ օլարադ թէքարա ալգըլլամըլար տըր :
 Ալայ Բուլմ քիլիսէսինի էօնիւնէ կէթիլտիքտէ
 քիլիսէնիլն չանլար չալընմադաա օլտըզ հալտէ,
 Բուլմ փափապարը գափուլն էօնիւնէ տիլիմիլ օ-
 լարադ Փաթրիգ Իգմիլիւն հաղրէթլէրինի իսթիլ-
 պալ էյլէթիլէր : Կիթաիքնէ չօղալմըլ օլուն ալայ
 Մայր Եկեղեցիլէ վասըլ օլտըդաա, Ս. Փաթրիգ
 հաղրէթլէրի գըսա պիր քարոզ վէրէրէք, ձէմա'ա-
 թա նասիհաթ էյլէթի, վէ 'Օսմանլը հիւթիւմէթի
 իչիւն էտ'իլէ ի խայրիլէ էտէրէք, «Եաշապըն օր-
 աու, եաշապըն վիւքէլա, եաշապըն թախթ ը 'Օս-
 մանի» քէլամլարըն իրատ էյլէմիլ տիր : — Ս.
 Փաթրիգ հաղրէթլէրի Սալ ը կիւնիւ տախի վիւքէ-
 լատա պա'ղընըն ղիյարէթ էտէրէք' էվիլէլա պահ-
 րիլէ նաղըրը 'Արիֆ փաշայը, սօնրա Շէյխ իւլ Իս-
 լամ հաղրէթլէրինի, սօնրա հարպիլէ նաղըրը 'Ալի
 Բիգա փաշայը ղիյարէթ էյլէթիլ, պա'տէհու 'Ատ-
 լիլէ նէգարէթիլէ կիւնէրէք, եէնի նաղըր Մանիասի
 գատէ Բէֆիգ պէլի, հէմ տէ էվիլաֆ նաղըրը Շէմ-
 սէտտին պէլի վէ Նաֆի'ա նաղըրը Գաբրիլէ էֆ.
 Նորատունիկեանը ղիյարէթ էյլէմիլ տիր : — Շէյխ իւլ
 Իսլամ տա'րէսինտէ իճրա ի խըտմէթ էտէն 'իւլէ-
 մա Աղան վարդապետին գուր'ա սանտըղընըն ղիլ-
 նէթլէ կէօթիւրիւմէսի միւնասէպէթիլէ տիլ չէօ-
 քէրէք խալ ը 'Օսմանիլ թաղալիլ էյլէմէսինտէն
 տօլայը միւմալիլէյն պիր հիւրմէթ էթմէք մադսէ-
 տիլէ' 'իւլէմատա Պէքիլ էֆ. քէնտի պաշ քետ-
 թիպի մա'րիֆէթիլէ Մայր եկեղեցիտէ Աղան վար-
 դապետէ պիր ղըթ'ա թահրիթաթ կէօնտէրէրէք, Իս-
 լամ 'իւլէմա նամընա Վարդապետէ պէյան ը չիւք-
 րանիլէթ էյլէմիլէր տիր : — Տիլիլիկին Սինճան
 դարիլէսինտէն տէօրթ էրմէնիլէր պի ղայր ի հաղգ
 հապ օլունմըլ օլուպ, քէօլիլէր պուլար իչիւն
 չիքիլայէթ էթմէք իւղրէ չէհրէ կիթմիլէր, վէ 'ալ-
 տէթլէրինտէ պիւթիւն քէօլիւն սօյուլմըլ օլտըղըն
 կէօրմիւլէր տիր : — Սիլատ սանճաղընտա Տօդ-
 Տաղաւարեան փարլամէնթօյա ա'ղա ինթիլատա օ-
 լունմըլ տըր :

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Իրան. Փէթէրսպոլիտան կէտէն թէկէկրաֆնա-մէլէրէ կէօրէ, անրար ֆըրզասընա մէնսուպ 'աս-քէրէր Սալմա շէհրի իլէ Պինասպ վէ Տիլման շէհր-լէրինի պիլա մուգավմէթ իշղալ էթմիշ օլտըզարը կիպի, Մարաղատան 2 թօի, 600 շէշխանէ վէ 400 պին խարթուճ զապթ ու միւսաստէրէ էթմիշէր տիր: Բիվայէթէ կէօրէ, սա'իր միւֆրէզէլէր տա-խի խոյ իւղէրինէ երւրիւմէքտէ տիրէր: Անէր Մա-րանտը Նոյմ. Չատէ զապթ էթմիշէր տիր: Նոյմ. Չատէ Թէհրանտան աթիտէքի թէլլէկրաֆ վարիտ օլմուշ տըր: «Տիւն կէճէ Շահը Իրանըն իզամէթ-կեսհը օլան Պաղշահտան Փաղար կիւնիւ նէշը օ-լուհան պէյաննամէնին նուսիսէլէրինին թօլլանա-րազ մահվ էտիլմէսինէ տա'իր էվամիր վէրիւմիշ տիր: Օլ պէյաննամէտէ Շահ հաղրէթլէրի մէս'ու-սան մէճլիսին 'ազտը իճթիմա'ա տա'վէթ էթմէ-յէճէյինի իլան էտիյօր իտի: Օլ պէյաննամէ նուս-իսէլէրինին թօլլաթտըրըլտազ մահվ էտիլմէլէրի-նէ մախսուս օլան իշղու սօն դարար' հիշ շիւպէ կօզ քի Ինկիլթէրրա վէ Րուսիա սէֆիրէրինին մա'րուզաթը իւղէրինէ իթթիլսազ օլուհմըշ տըր: Միւշարիլէյիւմա Փաղար կիւնիւ մէզքիւր էմր-նամէյէ գարշը շէտիտէն փրօթէսթօ էթմիշէր տիր: Մէզքիւր էմրնամէնին սօզապլարտա վէ ճամի' տի-վարլարընտա ետիւշտըրըլմըշ պիր գաշ նուսիսէսի երըթըլլազ գաղտըրըլմըշ տըր: Սէֆարէթխանէլէրաէ Շահ հաղրէթլէրինին տահա 'ազիլանէ իթթար ու նասիհաթլարը տինլէմիշ օլմասընտան տօլալը պէ-յանը մէնուհիլէթ էտիլմէքտէ տիր:

Հիւսիս-արեւմտ. Նոյ. Չատէ զաթիլ Սաթիլէնտորա սալա էտիլմիշ տիր: Սիյասէթկեսի զապլթա մէ' մուրլէրինտէն միւրէքքէպ գուզվէթլի պիր հէյէթ ի միւսէլլահա թարաֆընտան մուհաֆազա էտիլմէք-տէ իտի: Հիշ պիր իղթիշաշ վուզու' պուլմամըշ ի-սէ տէ, հիւքիւմէթին իշղու մու'ամէլէսէնէ գար-շը պա'զը նիւմայիլէր իճրա էտիլմիշ տիր: Պինլէր-ճէ տար ազաճլարը տիքիւմիշ, վէ ֆի'իլ ի'տամ սէյր էտիլմիշ օլտըլը կիպի, պա'զը եէրէքտէ տախի Սաթիլէտրանըն սուրէթլէրի եազըլմըշ, լէ պիլճիւմէլէրէսմ ու ալինլէր Հինտիլէրին 'ատէթ-լէրինէ թէվֆիդէն իճրա էտիլմիշ տիր: Պէնկալ թիճարէթ օտասընտան վէ սա'իր ճէմ'իյէթլէրաէն Հինտիլմիշ վալիսինէ կէօնտէրիլէն պիր մէք-թուպաա Հինտիլմիշ ճանիլէր կիւրուհնա գարշը թէտապիր ի գաթ'իյէ իթթիլսազ էտիլմէսի թալէպ էտիլմէքտէ տիր: Մէզքիւր ճանիլէրին մազսէա ի միւթէ'ամմիլալէրի Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթին տէ-

վիրմէք տիր: Կալիաթատա հալ ու մէվզը'ին վէ-խամէթինէ մէպնի Հինտիլմիշ վալիսի Լօրա Մինթօ' իճրասընը թամմիմ էթմիշ օլտըլը տէվր ու սէյտահաթտան սարֆը նաղար էլլէմիշ տիր:

Այլընչ. Թա'րիֆէնին թա'տիլի մէս'էլէսի էլ-եէվմ Մ. Ամէրիգատա էն գիյատէ սէրմայէ ի պահա օլան մէս'էլէ տիր, վէ Թա'յըլըն մուխապիրինին զաննընճա, անվալը հազըրէնին ճէրէյանը եէնի-տէն թա'րիֆէնին թէտգիդի իչիւն մուվաֆըզ տըր: Մր. Գարնէկինին Սիւլլէթտէ նէշը օլուհմըշ օլան պիր պէնտի գալէթլէ ճալիպ ի նազարը տիգդաթ օլմադտա օլուպ, թա'րիֆէ միւզաքէրաթլընըն մի-վէրի օլմուշ տըր: Միւմաիլէյի խարիճտէն իտիսալ օլուհան շէլիլէրէտէն ալընմադտա օլան կէօմրիւք ըէսմինին լազվ էտիլմէսին իլթիլամ էթտիլի կիպի, անըն էֆքեարընճա, Գօնկրէս սէնա-յի' ի տախիլիյէնին հիւմայէսի իչիւն արթըզ լիւզու-մը օլմայան կէօմրիւք ըէսմէրինի տախի իլլա էթ-մէլի տիր: Պիր չօզ շմէնտըֆէր խութուլընըն սահիպի օլան Մր. Հիլ' Գանատա իլէ Մ. Ամէրիգա արասընտա թիճարէթճէ հուրլիյէթ ի մուլլազա իլթիլգամ էտիյօր: Գանատա Ամէրիգատան 34 միլիօն Ինկ. լիրալըզ էշհա վէ էթթը'ա սաթըն ալտըլը հալտէ, Մ. Ամէրիգա Գանատատան անճազ 17 միլիօն լիրալըզ էշհա իշթիրա էթմէքտէ տիր: — Սու թուղեանլարը սէպէպիլլէ Փանամա գանալը հաֆրիյաթը իշինէ խայըճա կէրիտէ գալմըշ տըր: — 40,000 սէյրճիլէր հաղըր օլտըլը հալտէ, ֆուլպօլ օլուհընտա Հարվըրտ տար իւլ ֆիւնուհը թալէպէ-սի Եէյլ տար իւլ ֆիւնուհը թալէպէսինէ զալէպէ չալմըշ տըր:

1908 Դէկ. 3/Նոյ. 20

ՍԱՐՐԱՑԻՅԷ. Էս՝ միւպէտ. գվնար.	Լ. 0.	100	29	
Շ. Տէմիր Եօլ. Թահվ.	»	Ֆրգ.	172 30	
Ա. Գրէտի Ֆօնայիյէ Էփպսիէն	»		280	
Բ. » » »	»		249 50	
Պանդ Նասիօնալ տը Կրէս	»		440	
Մէճիտիլլէ	գրշ.	108 4	Գրըմիյ գրշ.	50
Մէթալիք	գրշ.	100 20	Լիրա Ինկիլլա »	110
միւշ ուֆգ.»	»	104 30	Կմշ. Ֆիթ. 6սը »	64 16
Նափօլէշօն		87 17	Գա'լմէ	8 74

ԻՍԹԱՆՊՈԼՏԱ

Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՈՅԱՅԱՆ ՄԱԹՊՈՍԵՏԱ ԹԱՊ՝ ՕԼՈՒՄԵԸ
Ֆինանսըլար Եօգուշը Ամրիգան Խան:

Դեկ. 7, 1908.

ԻԼԱՎԷԻ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ճիւղ 51, Ն. 49.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Թագի՛ն է Վեհայեան օգուհի մը առը. «Ձաթը Շահանէնին ինչիրաֆը միգաճարընա տա՛իր Լաթի-բաթի զազէթաւընըն Չարչէնպիս կիւնքի նիւսխէսինտէ միւնաէրիճ ֆըզրա գաթ՛իյէն պիտալ ու էստա օլուպ, Սալը կիւնիւ Սատրա՛գամ վէ Տախիլիյէ նազըրը վէ Շուրա ի տէվլէթ րէ՛խի փաշալար հազարաթը հուզուրը հիւմայունա կէքտիկէրինի միւլթէ՛ազըպէն գապուլ, վէ հէր պիւրիյէ հարըմշար սա՛աթտան զիյատէ միւլապաթ պուլուրըմը օլտըզը կիպի, Պահրիյէ նազըրը փաշա հազրէթլէրի մապէն ի հիւմայունա տա՛վէթ պուլուրըմըզը հալտէ, նազըրը միւշարիլէյին րահաթազըզը հասէպիյէ կիտէմէտիյին տա՛իր քէզպիք նիւսխէ ի մէզքիւրէտէ մուհարրէր օլան ֆըզրանըն վէ մէճլիս ի մէպուսանըն կէվմ ի քիւշատընտա հալա պօզուլ օլտըզը հալտէ վէլի ի 'ահա Բէշտա էֆէնտի հազրէթլէրինին մէճլիս ի մէպուսան տա՛իրէսինէ 'ազիմէթլէ նամը հազրէթ ի փատիշահիյէ օլարազ նուլթը ի քիթիթա-հիյի վէքեալէթէն գրա՛աթ, վէ մէճլիս ի 'ալիյի քիւշատ պուլուրաճազարընա տա՛իր Սաաթիւտէ կէօրիւլէն րիվայէթին տէ սալը օլմատըզընտան, նէշրիյաթը մէզքիւրէթ թէքզիպ էաիլիւր: Թա՛ն տէյօր քի, «Ձաթը Շահանէնին րահաթազըզըզարը Թագի՛ն է Վեհայե՛ թարաֆընտան թէքզիպ էաիլմիշ իտէ տէ, սինիլէրինտէն միւլթարիպ օլտըզարը շայի՛սը փէք իսրաք իլէ տէվէրան էթմէքտէ տիր:» — Պէյզօզ թէփէլէրի ճիվարընտա մունթազամ պիր Օրման մէքթէպի քիւշատ էաիլմէք իչիւն թէշէպ-պիւսաթը լազըմէյէ իպթիտար օլունմը առը: — Տէվլէթ ի 'Ալիյէ պահրիյէսինին իալահը իչիւն Ին-կիլթէրըն թարաֆընտան Գօնթըր Ամիրալ Սըր ձէյմ Գրօս ինթիլտազ էաիլէրէք, քէֆիյէթ ի թա՛-կին՝ Տէվլէթ ի 'Օսմանիյէ պիւտիլիմիշ տիր: — Թա՛նին փարիստէն ալտըզը խապէրէ կէօրէ, Ավըս-թրիսնըն գօնֆէրանըզը գապուլ էթաիլի շայի՛սը տէվէրան էթմէքտէ տիր: — Անատօլու էհալիսինէ 160,000 լիրալըզ թօմըզըզ գախիւրէ թէվլիլինէ մէճլիս ի վիւքէլտա գարաք վէրիլմիշ, վէ իճապ էտէն թէապիլէրին իճրաւընա թէշէպիլիս օլուն-մը առը: — Էրըրուճ իլէ ճիվարընտա պու սէնէ ղըթլըզ գուհուր էտէրէք զախիլէթ ինթիլտազ պուլունտըզընտան, Բուսիատան կէթիլիլէճէք ունըն պու սէնէյէ մախսուս օլմազ իւզըրէ, հաստ փաղ-թընա գաստար կէօմրիւք րէտիլտէն 'աֆիլընա գա-րաք վէրիլմիշ տիր:

Ինճ. ճէճ. Մ. Թ. Գօլէճին րէ՛խ վէքիլի Մր-կուտսէլ մէզքիւր գօլէճ մէ՛զուհարընտան րէճա էտէր քի, շու հազընլարտա նէշր օլունտան գօլէճ րաիօրթընտան ալմայանլար՝ քէնտի ատրէպլէրինի 'Այնթապտա միւմարիլէյնէ իրապ էյլէսինլէր, զիրա նիչէ մէ՛զուհարըն շիմաթի ատրէպլէրի քէնտիլնէ մալիւմ օլմատըզը իչիւն, էօյլէլէր իլէ մուլապլէրէ իմքեանսըզ օլույօր: — Պու սէնէ մէզքիւր գօլէճ-տէ 197 թալէպէ պուլունուպ, պուլարըն 108ի գօլէճ վէ 89ը իտատի տա՛իրէսինտէ տիր: Սինտօր սընֆտա 27 թալէպէ վար. լէյլիլէր 93. էրմ. 183, Իսլամ 6, Սիւրհանի 5, Բոււմ 3 տիր: Փրօ. 123, Լուս. 63 տիր: — 'Այնթա ք Փրօ. էյթամիսանէսինին սապըզ միւլաթի Յարուլթիւն էֆ. Հալաճեան Ան-թաքիատա ա՛մալարա պիր մէքթէպ ալմազ իսթէմիշ իտէ տէ, օրատա ա՛մա չօճուլար պուլունմատըզըն-տան 20 գատար գըզ էօքսիւլլէր ալմը առը: — Նոյ. 8է միւսատըք կիրակի կէճէսի Գարատուրանտա փէք տէնէթլի սէյլլէր գուհուր էտիպ, տաղտան էնէն ա-զընթը իքի խանէյիսիլիպ սիւփիւրմիւշ, վէ Յովհան-սէն Թըթրեան նամ պիր տաէմի գէվճէսի վէ 3 չօճուլը իլէ պիրիլքտէ թաշ վէ թօփրապ ալթընտա պրազ-մը առը: Մէրգուճ Յովհանէսին նա՛շը հալա պուլ-ունմամը առը: — Իսթանուլ Փրօ. ճէմա՛աթը Զէյ-թուն իչիւն 8 լիրա իտանէ կէօնտէրմիլլէր տիր: Գէզալիք էնգարէ Ինճ. ճէմա՛աթը տախի Զէյթուն իչիւն 7 լիրա իտանէ ճէմ՝ էտիպ, շէհր ի մէզքիւր-տէքի էրմէնի ճէմա՛աթընըն թօփրատըզը 37 լիրա իտանէ իլէ պէրապէր Ս. Փաթրիզ հազրէթլէրինէ իրապ էյլէմիլլէր տիր: — Կէտիլ փաշատաքի Ամէ-րիզալը հանըվար կէշէն հաֆթա ձիւմա կիւնիւ «էմմանուէլ քիլիսէսի» ա՛գալարընը պիր միւսա-մէրէյէ տա՛վէթ էթմիլլէր տիր:

Էրճ. ճէճ. Չար հազրէթլէրի վիւքէլա մէճլիսին պիր գարարընը թաստիզ էթմիշ օլուպ, պուլուն նէթիճէսի օլարապ Բուսիատա էրմ. քիլիսէսինին իտարէսի իչիւնտէ պիր թաղըմ թէպէտախալթ իճ-րա էտիլէճէք, վէ պէօյլէճէ Կաթողիկոսըն ֆա՛ա-լիլթի հիւքիւմէթլին գանուլընա տահա զիյատէ մուլթալըզ պուլունտաճազ տըր: Կաթողիկոս ինթի-լտալը մուրախիսալար մէճլիսի Նոյ. Ծտա Կովկաս վալիսինի զիյարէթ էյլէմիլլէր, վէ Իզմիրիլտան վէ Դուրեան Սըքազանլարըն ինթիլտալարընա տա՛իր միւմարիլէյնէ մալիւմաթ վէրմիլլէր տիր, սօնրա Մի-նաա Զիրազ էֆէնտի Պրանսըզճա օլարապ՝ Կաթո-ղիկոս ինթիլտալը իչիւն մուրախիսալար մէճլի-

սինէ միւստ'ատէ ինսան օլունտըղընա տա'իր պէ-
յան ը շիւքրանիյէթ էյլէմիշ տիր : Վալի Վարանցով
Տաշգով հազրէթլէրի տախի ճէվապէն՝ Մէճիսին իշ-
լէրինին նիդամ տա'իրէսինտէ իճրա օլունտըղա-
րընը, վէ թագտիմ օլունտն նամզէտլէրտէն իզ-
միրլիեան Արքեպիսկոպոսը էյի թարաֆընտան թա-
նըտըղընը, վէ պունու պիլա թէ'խիր Ջար հազրէթ-
լէրինէ պիլտիրէճէյինի պէյան էյլէմիշ տիր : Մաշա-
ճատ օգունտըղընա կէօրէ, «Տէյլէ թէլէկաճըն փէ-
թէրսպուրկ մուխտարիինին պէյանընճա, Ջար հազ-
րէթլէրի նէ իզմիրլիեանըն նէ տէ Դուրեանըն Կա-
թողիկոս օլմասընա րազի օլմայաճագ տըր : —
Փաթրիզխանէնին 1906 Դեկտեմբերտէ մէ'մուրիյէթ
պաշընա կէշմիշ օլան Դատաստանական խորհուրդ
շիւտիյէ դատար կէօրտիւքլէրի իշլէրին պիր րա-
փօրթընը թագտիմ էթմիշլէր տիր : Հէյ'էթ ի մէզքիւ-
րէյէ քէնտի սէլէֆինտէն միւնաքեահաթ վէ թաթ-
լիգէ տա'իր երմի պիր մէս'էլէ թէսլիմ էտիլմիշ օ-
լուպ, միւտտէթ ի մէ'մուրիյէթինտէ 69 տա'վալա-
րա պագմըշ տըր, պունլարըն 33իւ էրքէլէր վէ 36սը
գատընլար թարաֆընտան իգամէ էտիլմիշլէր տիր :
— Կէշէն կիւն Իսկիւտար վա'ըզը Տ. Վահագնտեան
վէ քիլիսէ հէյ'էթլինտէն Դարեգին էֆէնտիլէր Օր-
թաքէօյտէ շահագտէլեան հազարաթընտան Եոսուֆ
Իզզէտտին վէ Մէճիտ էֆէնտիլէր հազարաթընա
պէյան ը հալ էյլէմիշլէր, վէ միւշարիլէյիւմա ան-
լէրի հիւսնի գապուլ իլէ ի'անաթա իշթիրաք էտէ-
ճէլէրինի պէյան պուլլուրմըշլար տըր : — Հալէպ
սանճաղընտան պիր էրմէնի մէպ'ուսըն ինթիխապ
օլունտըղընը եազմըշ իտիք : Պու տէֆ'ա ալտըղմըզ
մա'լիւմաթա կէօրէ, Անթաքիա ինթիխապը տա օլ
էրմէնիյի մէպ'ուսըղտան տըշարը պրագմաղա մու-
վաֆֆադ օլմուշ, պու սուրէթլէ Հալէպ վիլայէթի-
նին 10 մուրախիսապարը արասընտա պիրնէֆէր պիլէ
էրմ. մէպ'ուս պուլլունմամագտա տըր : Պունըն պիր
պէլլի սէպէպի դայրի Միւսլիմ 'անասըըն պու ին-
թիխապ մէս'էլէսինտէ պիլիթթիֆադ իշլէմէյիպ,
պիրիպիրլէրի 'ալէյինտէ պուլլունմաղարը օլմըշ տըր :
— Իթթիհատ վէ Թէրազըզ ճէմ'իյէթի թարաֆընտան
'Այնթապը զիյարէթ էտէն հէյ'էթէ պէլէտիյէ թա-
րաֆընտան վերիլէն զիյաֆէթտէ հուզզար 120 լի-
րա գատար ի'անէ ի միլլիյէ վա'ա էյլէմիշլէր տիր :
— Դալֆայան էյթամլիսանէսինին մայրապետի պիլզ
զաթ Ջաթը Շահանէյէ միւրաճա'աթ էթմիշ, լա-
քին զէվալը էօքսիւզլէր իշիւն պիր ի'անէ ալամա-
մըշ օլմալլէ, քէնտի էօքսիւզլիսանէսինտէ պարըն-
մըշ օլանլար իշիւն Բաղաք. ժողովըն պիր թէրթիպ
էյլէմէսինի բէճա էյլէմիշ տիր : Փրիլիշ խասթախա-
նէսինին Հոգաբարձուարը տալիս խասթախանէյի

իտարէ էթմէքտէ օլան կիւճիւքլէրի մէզքիւր մէճ-
լիսէ պէյան էտէրէք պիր չարէ պուլլունմասընը
թալէպ էյլէմիշլէր տիր : — Կաթողիկոս ինթիխապը
իշիւն էյլմիսինէ կիթմիշ օլան մուրախիսապար-
տան ալթըսը Սալը կիւնիւ Տէրիսա'ատէթէ միւ-
վասէլէթ էյլէմիշլէր տիր : — Իրանըն Մուգամբար
գարիյէսինտէ էրմէնիլէր իւզէրինէ հիւճում էտիլ-
միշ, վէ 16 էրքէք 2 գատըն գաթլ, վէ 10-15 քիշի
տախի մէճրուհ օլմուշ տըր : — Ճէրմէնիսթանըն
Տօսթլարըն նամ Ինկիլիզ չիրքէթի Մարտինտէ
20,000 միւնթաճիյն պուլլունտըղընը ի'ան էտէրէք
ի'անէ եթիշտիրիլմէսինի պէյան էտիյօր : — Եօա-
նէսքիւնըն վասիյէթինին իքի գըսմը օլուպ, պիրի-
սի 180,000 Ֆրանկ տըր քի պու մէպլաղ միւմաի-
լէյին էսէրլէրինին նէշրինէ, վէ թագրիպէն 250,000
Ֆրանկ տախի Ջէյթուկա թախսիա էտիլմիշ տիր :
— Կրօնական ժողով քիլիսէտէ օրկանօ չալընմասը-
նը վէ զըզլարըն թէրէնիւմ էյլէմէսինի մէն' էյլէմիշ
վէ Պատարագ ալինինին տալիս էյլմիսին մագամը
իւզրէ թէրէնիւմ էտիլմէսինէ գարար վէրմիշ
տիր : — Ամէրիգա սէֆարէթխանէսի թարաֆընտան
պաշ թէրէման վէ հուզուզ միւշալլիլի Շմաւոն-
եան էֆէնտի Փաթրիզ Իզմիրլիեան հազրէթլէրինի
զիյարէթլէ մէ'մուրիյէթլէրինի թէպրիք էյլէմիշ տիր :

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Բոսնիա. Միւթէվէֆֆա Կրան Տիւզ Ալէքսիսին
ճէնագէ մէրասիմի Նոյ. 21տէ իճրա օլունտըշ տըր :
Պու փարլազ պիր մէնզարէ իտի, վէ պիր գաշ սէ-
նէտէն պէրու պիրինճի տէֆ'ա օլարագ Ջար հազ-
րէթլէրի Փէթըրսպուրկ սօգազլարընտա կէօրիւն-
մէսի սէպէպիլլէ պու մէնզարէ պիր գաթ տահա
քէսպի բէվլագ էյլէմիշ տիր : Խանէտան ը իմիէ-
րաթօրի ա'գասընըն սիյանէթ վէ մուհաֆազաթը
իշիւն ֆէվզէլատէ թէտպիրլէր իթթիխապ էտիլ-
միշլէր իտի : — Բուսիանըն Պալզալի ահվալընա
տա'իր Ավսթրիա-Մաճարիսթանա ճէվապը շու մէ-
"ալտա տըր, եա'նի Բուս գապինէսի՝ Բուսիա,
Յրանսա վէ Ինկիլիթէրա արասընտա գարարիլը
օլան փրօկրամտա զիքր օլունտն զօնֆէրանա չէ-
րա'իթ ի էսասիյէսինի իլթիգամ էթմէքտէ տիր :
Իշպու փրօկրամըն էսասի հօգթալարը իշհազլարա
տա'իր վէ Թիւրքիայա, Սըրպիսթանա վէ Գարաթա-
ղա վէրիլէճէք թա'վիզաթա տա'իր քէմալը սէրպէս-
թի իլէ միւզաքէրաթ իճրասը տըր :

Ավսթրիա. Լօրա Բօպըրթան Փարլամէնթօտա
պիր հիւճում ու իսթիլա մուխաթարասընա տա'իր
նուլթը պիւթիւն Ավսթրիա մաթպուլ'աթընըն նա-

խօշնուտիսինի մոռնիպ օլմուշ տըր : Ասլզատէկեան մէնլիսի ասայիշի ի 'ուսմուսիյի տիւնարը մուսաթա-
րա էթմէսինսէն տօլայը թաղալի հտիւմէքտէ տիր : Նոյ. 24տէ հասամ վէ թահվիլաթ ֆիյ'աթլարընըն տիւնկիւնլիւն օ դատար կէօղէ չարփուստա իտի
քի, Ավսթրիա հիւքիւմէթի հուսուտ աջօլունտա Սըրպիսթան չէթէլէրինին Ավսթրիա թօփրաղընա
թէնաւուղլարընա եախօտ սա'իր թէհտիտամիղ վա-
զը'ալէրէ տա'իր շայ' օլան խապէրլէրին պիտալ ու
հասա օլտըղլարը խոսուսընտա պիր թէքզիպնամէ
նէշը էթմէյէ մէնպուր օլմուշ տըր : Իշպու թէ'մի-
նաթըն ի'թասընտան սօնրա հասամ վէ թահվիլաթ
ֆիյ'աթլարը պիրաղ թէրէֆֆիւ' էթմիշ իսէ տէ,
Թիւրքիա, Սըրպիսթան վէ Գարատաղ արասընտա
պիր ի'թիֆադ 'ազտ էտիլէնէյի գօրդուսընտան
նաշի վէ Բուսիա իլէ միւզաքէրաթըն մուսիպ ի
մէնսուսիյէթ սուրէթտէ իլէրիլմէտիյինէ տա'իր
հիւքմ սիւրէն էֆքեարտան նաշի հալա պիր հիսս ի
թէլաշ մէվսուտ տըր : Պարօն տէրէնթալըն Ավըս-
թրիա իլէ Թիւրքիա արասընտա պիր ի'թիլաֆ
հուսուլը իշիւն միւզաքէրաթա պաշլանմազտան
էվլէլ պօյգօթաթա խիթամ վէրիլմէլի տիր եօլու
ֆիքրի Ավսթրիատա կիթտիքճէ զիյատէ մու'ալսէ-
ղէ էտիլմէքտէ տիր : Պու նօղթա ի նազարըն պիր
խաթա օլտըղը վէ պօյգօթաթա խիթամ վէրիլմէղ-
սէ, Ավսթրիա թիւննար սէֆինէլէրինէ հարպ սէ-
ֆինէլէրինին թէրֆիդ էտիլմէսի ֆիքրի մէհաֆիլ ի
թիւննարիյէտէ պիւսպիւթիւն պիհուտէ պիր մու-
'ամէլէ սայլմազտա տըր : Ավսթրիանըն պա'ղը
սէմթէլէրինտէ «Թիւրքիայը թէհտիտէ չըղըշմադ
եախօտ անը քիւչիւք տիւնիւրէնէք թէտապիր իթ-
թիլաղ էթմէք աթէշ իլէ օյնամադ տէմէք օլուպ,
ֆիլհադիդա պիր ճինայէթ տիր,» եօլը սէօղէր
չօղ իշիտիլմէքտէ տիր : Բէյնարաթ Նոյ. 26տա իճ-
թիլմա' էթմիշ տիր : Պարօն Վօն Պէրնէթ հիւքիւ-
մէթին փրօկրամընը թաղալի էթտիյի սըրատա
Պօսնա-Հէրոնէք մէս'էլէսինտէ պիւթիւն Ավսթրիա-
նըն պիրլէշմիշ օլտըղընը 'ալէմէ կէօսթէրմէք իւզ-
րէ Պօսնա-Հէրոնէքին Ավսթրիայա իլհադընըն թա-
սիդիլի թալէպ էթմիշ տիր : Վիէննատաքի Տէվ-
լէթ ի 'Ալիյէ մապաշաթիլիւզարը Նայէ Թրայէ Փէ'եյէ
Հիւքիւմէթ ի Սէնիյէնին Ավսթրիա իլէ միւնստէ-
պաթը սուհիէթիլէրանէնին մուսաֆազասը իշիւն էն
ալա նիյաթ իլէ միւթէհասսիա պուլունտըղընը, վէ
Ավըսթրիա էշեա ու էմթը'ասընա դարչը իճրա է-
տիլմէքտէ օլան պօյգօթաթա մու'ամէլէսինին էօնիւ-
նիւ ալմադ իշիւն մէշրու' սուրէթտէ իճրասը
միւմըն օլան պիլծիւմէ թէտապիր իթթիլաղ
էտէնէլինի անլաթմըշ, վէ հիւքիւմէթէնին զօն-

ֆէրանսա տա'իր քէնտի արալարընտա պիր ի'թի-
լաֆ 'ազտ էթմէլէրի իւզուսմընտան պահա էթմիշ
տիր : Նոյ. 27տէ ալընան թէլէկրաֆտան էֆքեարը
'ուսմուսիյէտէ պիր սիւքիւն հասըլ օլմուշ իտիլի,
ֆազաթ զաղէթալարըն ինկիլթէրապա դարչը թէս-
վիլաթտա պուլունմազա տէվամ էթմէքտէ իտիք-
լէրի անլաղլմազտա տըր : Պէրէքէթ վէրսին քի,
Իմիէրաթօր Թրանց Եօղէֆ ինկիլթէրա մէսլէքի-
նին սու'ի թէֆսիլաթընտան հիշ միւթէ'էսսիւր օլ-
մամըշ օլուպ, հիւսն ի միւնասէպաթ հուսուլի ի-
շիւն էլինտէն կէլէն հէր շէյի իճրա էտէնէք տիր :

Ինկիլթէրա. Նոյ. 28տէ Լօրտ Բօպըրթղ վարա-
մէնթօտա պիր նութղ իրատ էտէրէք, Անա մէմլէ-
քէթին միւտաֆա'ասընա քեաֆի պիր գուվլէ ի պէր-
րիյէ վիւնուտէ կէթիլմէլի տիր, թա քի էն միւտ-
հիշ զալմ պիլէ ինկիլթէրապա հիւնուս ու իսթի-
լայա ճէսարէթ էթմէսին, եօլու իտարէ ի լիսան
էթմիշ տիր : Միւշարիլէյին նութղը մուհիմ օ-
լուպ, անտէ գուվլէթի տէլիլէր իրատ էտիլմիշ
տիր : Լօրտ Գրիւ միւշարիլէյին թէքիֆի 'ալէյին-
տէ, Լօրտ Լէնզտալիւ իսէ անըն լէհիտէ իտարէ ի
լիսան էթմիշ վէ 'աղըպէթ 32 րէյէ դարչը 74 րէյ
իլէ մէքքիւր թէքիֆ զապուլ օլունմըշ տըր : Պիթ-
թապի' պու գարար պիւթիւն էվրօփտա պէօյիւք
հէյէնան հասըլ էթմիշ տիր :

ՄՈՒԳԹԵՊԵՍԱԹ

Վէհապիլէրին Ի'եհան. Իքի 'ասըտան զիյատէ օ-
լույօր քի, Մուհամմէտ պին 'Ապա իւլ Վէհապ իս-
մինտէ պիր թըֆլը պատիյէ Մէտինէ ի միւնէվլէ-
րէտէ թահսիլ ի 'ուլունը տինիյէ էթմէքտէ իքէն,
պիր կիւն թէֆասիլ ի մէվսուտէյի ինթիզատա
ճիւր'աթ էթմիշ, վէ մէղահիպ ի արպա'ա խիլաֆընա
եէնի պիր թարիգաթը պաթըլէ թէ'սիսինէ դըյոմ
էթմէսի իւզէրինէ բալլէ ի մութահարրէ ճիւլարըն-
տան թէպ'իտ էտիլէրէք Նէնէտ հէվալիսինէ չէքիւ-
մէյէ մէնպուր օլմուշ իտի : Օրատա գուլմ կըղընա-
րընը քիւրսի ի իզլալ իթթիլաղ էտէրէք, ազ պիր
զէմանտա էքսէր պատիյէնիլինանը իզֆալա մու-
վաֆֆադ օլուտ : Օն իքիննի 'ասը չիճրինին է-
վաթըլընա տօղրու պիւթիւն 'Արապլար վէ պէրլին
չու'ուրը զաֆիլինի իպն ի 'Ապալիւ Վէհապըն զէ-
քեա ի իլհատը փիւրչուր ու ֆէսատ էթմիշ իտի :
Օ զէմանլար «Եէյի Նէնէտ» տէնիլէն էմիր ի Տէր-
'իյէ Մուհամմէտ պին Սու'ուտ տա միւհիտին թէ-
վապի' ի զալէսի տրատընտա պուլունըյօր իտի :
Պիւ արաղը իպն ի Սու'ուտ իլէ իպն ի 'Ապա իւլ
Վէհապ արասընտա թէհատիւս էտէն իսթիլաֆ
չու սուրէթլէ թէսվիյէ էտիլտի : հիւքիւմէթ ի միւ-

քիցէ վէ 'սաքէրիցէ «Էմիր» 'իւնիւնընը ալաճազ օւլան էլլատ Ե իսկ ի Սուլուտա գալաճազ, վէ իտաւէ ի շէրիցէ «Դատը» նամըլլէ ետա էտիլմէք իւզրէ ախլաֆ Ե իսկ ի 'Ապտ իւլ Վէհապա 'ա'իտ օլաճազ իտի: Պու մու'անէտէ ի իտարիցէ թահթընտա Վէհապիլէր չէթէսի թէշէքիւլ էթտի: Իսկ ի 'Ապտ իւլ Վէհապըն մէզհէպ ի պէտիհի իւլ պուլթլանը 'Ասիր ճիլարընտան Սիւրիա իլլէրինէ գատար ճէզիւրէթ իւլ 'Արապըն պիւթիւն գըսմը զարպիսինէ տա'րիէ ի միւլթէ'աֆֆինէսի թէվսի' էթտի: Օն իւշիւնճիւ 'սաք Ե շիճրի մէպատիսինտէ Վէհապիւլէք թա Տէրիցէ վէ Նէճա հէվալիսինտէն Մէզիբիպ մէվլի'ինէ գատար մուլթաալլըթ պիր թա'ունը վիճտանի վէխամէթինի օլմըլ իտի: Օ գէման պուճէպապէրէ ի իլլալէ փէնչէ ի չէգալէթէրինի Հաւրէմէն ի միւլթէրէմէնէ գատար սէվգ վէ իթալէ ճիւր'աթը կէլտի: պու մագսէտ ի մէ'ուլանէ իլէ 1203 սէնէսինտէ Փըրգա ի պաղիցէ մէրաքիլ ի միւլպարէքէ ի Հիճաղա հիւճուլ էթտի, ֆազաթ չէրիֆ Դալիպ պին Մէսա'իսին պիր ի իտարէսինտէ գարչըլարընա չըլան չէճի' Իսլամարըն գալ'ա ի մէ'նի'ի' ի պէսալէթի էօնիւնտէ իրճա'ը իլլա ի չէրք վէ մէքիտէթէ մէճպուր օլտուլար: Պու թարիստէն սօնրա կեան սըրֆ ճէպը ու չիտտէթ, կեան իսթի'մալը ֆէսատ վէ շէյթանէթ էտէրէք տախիլ ի Հիճաղաքի գապա'իլ ի պէտէվիլէնին գըսմը ա'գամընը Փըրգա ի շէնի'էլէրինէ իլնազ իլէ թէզ-կիտ ի գուլվիլէթ էլլէտիլէր: Պիր տէրէճէտէ քի 1216 սէնէսինտէ թա'իֆի գապթ էթմէք իւզրէ էթալէրէրի հիւճուլը նալիհանինին նէթիճէսի փէք գօլայ պիր մուլաֆֆէրիցէթ օլտու, վէ Հարէմէն ի միւլթէրէմէնէ տէ հիւճուլմէ էտէրէք, եքթալիլէրինի միւլթէ'աղըպ Մէքքէ վէ Մէտիլէնի տէ գապթ էլլէտիլէր: Վէհապիլուլըն գլը ի իտարէ ի զալլէսինտէ իքի պէլտէ ի մուլապատէտէ եէտի սէնէ գատար պիրէր մու'արըլը մէզալիմ օլտուլար: Օ արալըգ ճէննէթմէքեան Սուլթան Մանուտ ճիտտի պիր սիլալիլէ ի իսլանթըն վազ' վէ թաթալիլի իլէ մէշ-ղուլ օլաղըլ ճիհէթիլէ պիլատը միւլթէրէմէնին չիքք ի Վէհապիլուլընտան թաթիհի իլըտիլ ի Մըսր Մէհէմմէտ 'Ալի փաշայա հէվալէ օլունմըլ իտի: իլըտիլ Մէհէմմէտ 'Ալի փաշա Վէհապիլուլընա գարչը օլլու թօտուն փաշայը մէ'մուր էթտի: 1227 սէնէսի Բամաղանընտա օղըլ թօտուն փաշանըն իտալէր ի սիյահը մաղլուպիլէթի Մէհէմմէտ 'Ալի փաշայը ֆէվգ էլ 'ատէ իլղապ էթալիլնտէն, սէվգ ի հիտտէթիլէ պիլղապթ պիր օրտու թէրթիլ էտէրէք Վէհապիլէրին իւզէրինէ աթըլալ: Իպրահիմ փաշա իլէ Մըսր օրտուսընըն էօնիւնտէ պիր գաշ ալ զարֆընտա եինէ գըթ'ա ի միւլպարէքէ էյատի ի լայըգէ ի Իսլամա 'ալմտէթ էթտի: Օ գէմանտան պէրի Վէհապիլէր Տէրիցէ ճիլարընտա միւլթէհաշիլտ օլարապ իսկ ի Սուլուտա անֆատընըն գիր ի իտարէ ի էմարէթինտէ եաշար, վէ արա սըրա գապա'իլ ի միւլալիլէ իւզէրինէ աղընար թէրթիլ էտէրէք նէհա ու չէգալէթիլէ էթրաֆը թէհաիտ էտէրէք: Վէհապիլէր պաշըճա կէշէն սէնէ քէնտիլէրինտէն պահա էթտիլիլէր: Նէճէտ ճիլարընտա պիր գուլ-

վէ ի մուլիմմէ կիպի թէլաղգի օլունան իսկ էլ իէշիտի մաղլուպ էթմէյէ մուլաֆֆազ օլմըլ իտիլէր: Պու ճիհէթիլէ իսկ ի Սուլուտա 'ա'իտ օլարազ պու կիւն իտալէր ալաղըլմըլ էսէր ի 'իսեան աշ-վալը ի 'Արապը պիլէնիլէրճէ շաշըլաճազ պիր հատիտէ տէլիլ տիր: Պինա'էն 'ալէյ թէպիմ էթմէլիլիլ քի պու կիւն տէլիլ իսէ, Խարըն փէք մուհիմմ պիր գուլվիլէթ հալինի ալապիլիլ: Պու հալտէ վաղիֆէմիլ թէ'այիւրն էթմիլ տէմէք տիր: Ետլու իքէն երլանըն պաշըն էզմէլիլիլ:

Ենի կաշէլա

Փաթիլէլ Զուլալը Ե Շահանթէ Բրա'ալի Էնիլիլ Նուլիլ:

Շէվլէթիլու Փատիլաճըմ,

Միւնհալ օլան իսթանպուլ վէ թէվապի' ի էրմէնի Փաթիլիլիլինէ, պէրմուճիլ ի նիլալմիւնտէ Մէճ-լիս ի 'Ումուլի ի միլլէթ թարաֆընտան վուգուլ պուլան ինթիլապը տա'իյանէմ իւզէրինէ մէզիլար Փաթիլիլիլէ նաապ ու թա'իսինմ իտուսընտա իրատէ ի մէքեարիմ'ատէ ի միւլիւլքեանէլէր չէրէֆ-սուտուր պուլուրուլմաղա պէրապէր, Հուլուրը մէքեարիմ նիլուրը Շահանէլէրինէ միւսուլ չէրէֆինէ նա'իլիլէթիմէ էրզան պուլուրըն միւսա'ատէ ի սէնիլէ ի թաճաթը աղամիլէրինին թէշէք-քիլընտէն 'աճիլ իմ:

Շէվլէթիլու Փատիլաճըմ,

Վաթանը մուլազէլ ի 'Օսմանիլիլին թէ'մին վէ թէ'ալի ի իլղալ ու իսթիլղալը վէ Դանուլը Էսա-սիլիլին քեաֆիլ ու գամին պուլունտըլը հուգու-գըն թէվալիլ մանֆուլիլէթի վէ 'անաթըլը միւլա-թէլիլիլ ի 'Օսմանիլէ արաթընտա միւլէսէն ուլուլ-լէթ վէ մուլալէսէլիլ իտալմէսի ուլուրընտա հէր տիւրիւլ ֆէտաքեարըլը իլիթիտար էլլէմէք պիլիլիլ Օսմանիլար իլլէն վաճիպ օլուլ պու նօլթատան 'էօտէ ի տա'իյանէմ թէրէթիլ էտէն վալիլիլ ի մուլապատէտէյի պիւթիւն միլլէթիմ էֆ-րատը իլէ պէրապէր սուրէթը ճանսիլարանտէ իլլապա ճէհա ու զայրէթ էտէճէլիլ կիպի, թարաֆը էլլէքք Շէհինշահիլէրինտէն վէ վիւքէլայի սալթա-նաթը սէնիլէլէրի ճանսիլինտէն մուլալլէնէթը լա-գըմէնին րալէկեան վէ պիտիլիլ պուլուրըլաճա-ղընա էմիլիլէթը տա'իյանէմ պէր քէմալ իտուլիլ վէ տէվլէթը էպէտմիլալտէթը ի 'Օսմանիլէ շալսէն վէ միլլէթիմ նամընա Փաթիլիլիլտանէ քիլիտէսինտէ 'ալէնէն 'անա ու գատէմ էթտիլիլ սատապաթըն քեաֆիլիլ իճապաթընը քէմալը ճիտտիլէթիլ իլլա էտէճէլիլիլ 'արը ու պէյանա միւսարա'աթ էլլէրիլ:

Հէման Բապալըմըլ թա'ալա ու թէգատտէն հաղ-րէթիլէրի գաթը մէքեարիլ սըֆաթը Շահանէլէրինի վաթանը մուլազէլ ի 'Օսմանիլիլին իսթիլղալը հուգուլ ու սա'ատէթինէ մասրուլ մէսա'իսինտէ թէվիլիլաթը Բապալիլիլտանէ մագհար, վէ գաթը հիւմայուլարըն թախթը 'ալիպալթը սալթանաթ ու շէվլէթիլտէ պէրգաթար պուլուրուլալ: ամին:

ԻՍԹԱՆԳՈԼՏԱ

Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՈԿԱՃԱՆՆ ՄԵՓՈԳՆԱՆՏԱ ԲԱԳ՝ ՕԼՈՒՆՄԵՐ
Ֆինանսիքար եօգուլը Պաթիլիլիլին

ՄՈՒՀԻՄՄ ԻՂԱՆ

«Հոգևոր Երդարան Եղանակներով» նամ Էէնի իլահի քի-
թապը թապ՝ էտիլմիշ վէ ինթիշար մէվգը'ինէ վազ՝ օլունմասը
իշինն բուխտովը արնմըշ տըր: Պու քիթապ էլէէլմ' սաթըլ-
մադտա տըր: Հէր նուսխէսինին պէտէլ ի դըյմէթի 13 զու-
րուշ — 3 չարէէք տիր: Փօսթա իլէ քէնտիլէրինէ թէք պիր
նուսխէ կէօնտէրիլմէսինի իսթէյէն քիմնէլէր 'իլավէթէն 2½
զըշ. փօսթա իւ ճրէթի տախի կէօնտէրմէլի տիրէր:

ԱՃԵՆԹԱԼԱՐԸՄԸՁԱ

Կէլէճէք սէնէ 200 զըշլըդ զաղէթա սըփարըշաթընտա պուլունան
աճէնթալարըմըդա 0/0 13 իսպօնթօ էտիլէճէք տիր: Պիր աճէնթա ֆարդը
ատրէսլէրէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ 200 զըշլըդ զաղէթա սըփարըշաթը
վէրէճէք օլուր իսէ, անա 0/0 10 թէնդիլաթ իճրա էտիլէճէք տիր:
Պիր տարէսէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ 300 զըշլըդ զաղէթա սըփարըշաթը
էտիլիր իսէ, էտիլէճէք թէնդիլաթ 'իլավէթէն պիր սէնէլիք Աւեդաբէր
տախի մէճճանէն կէօնտէրիլիր:

«ԱՒԵՏԱՐԵՐ»Ի

ՀԱԳԱՆԱԳՈՒԹԻՒՆ ՍՈՎԵԱԼՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Տ. Մ. Տիրառուրեան 43 դահ., Պետրոս Ուլ-
ղուրեան 23, Հրանտ Գալաֆեան, Չուվեն, 1
Օսմ. ոսկի եւ 38 դահ.: Էմմանուէլ Եկէղեցի եւ
Պայպլ-Հառուսի ժողովուրդ 43 Օսմ. ոսկի եւ 6
դահ., Պիլէճիկի Լուս. եղբայրներ 40 Օսմ. ոսկի,
Ռոստոմօի Աւետ. ժող. 1 Օսմ. ոսկի: Ալաչամ
432 դահ., Սամսոնի Աւետ. եղբայրներ 4,600 դահ.
եւ Անտալայի օղլու Եովանաքի 108 դահ.: Գու-
մար, 20 Օսմ. ոսկի: Ուրֆայի Աւետ. ժող. 44
դահ., Ա. Յ. Մանիսաճեան 43 դահ.:

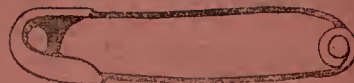
ՃՕՂԱՅԻԱ Ի ԹԱՊԻՒ

(Սրապէ եւ Գրոսթ Թեւրէ եւ Կարէ)

Պու քիթապ պու աէֆա պաղը թէպաիլ վէ
թա'տիլաթ վէ 'իլալէլէր իլէ իքինճի աէֆա թա'պ
վէ թէմաիլ էտիլմիլ օլուպ 100 գատար կիւղէլ
րէտիլէրի վէ շէքլէրի, վէ տօգուղ 'ատէա տաիլի
նէֆիւ վէ րէնքիլի խարիթալարը հավի օլարաղ 20
ղը: Ֆիյաթիլէ սաթլըմագտա տըր: Իսթէյէնլէրին
Տէրիսա'ատէթաէ Ամէրիգան խանընտա Մը. Ու. Ու.
Փիթէ միւրաճա'աթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր:
3—3

Ետըն կէնճիլէրին տու'ա մէճիլի ալաթ. սա'աթ
9.30տա Գուլագաիլուտա Րէսթաէ ին'իզատ էտէճէք
տիր: Իւսկիւտար, 9:

Նո. 3

Էն մագպուլ նէվ'աէն օլան իշպու սաղլամ Ամէ-
րիգան էմնիյէթ թօիլուլարընտան իշիթա էթմէք
խաթէյէնլէրին պէրվէճիլ աթի տտրէսէ միւրաճա'աթ
էթմէլէրի իլան օլունուր:

Յարութիւն Ամիրալիան վէ էվլտաը Մարաշ: 3—3

ԹԻՎՃԱՐԻՅԷ		Լիւրա 100 զըշ.տան	
Նոյեմբեր 21		Շէւէր զանթար զըշ.	
Պապայ օղլա փըյ.		Թըրիէսթէ	140
Բուվէլի 'սղա 2հճի 51-52		Բուս	83
Ուն չուվալ զըշ.		Գահէ 100 օղ. 5 $\frac{1}{5}$ -6 $\frac{1}{5}$ Մ.	
Գըրմա պիլինճի 95-100		Փէրնէ չուվալ զըշ.	85-88
Էնդա. Գօն. զըր.		Մըսըր	127
Օտէսա 124-129		Բանկօն	42
Արէն քիլէ զըշ.		Բիլօն Փը.	130-148
Անտաղու. Ա. 36		Ճափօն	
« Բ. 34-35		Կաշ չիֆթ թէնէ. զըշ.	
Մէրսին Ա.. 13 $\frac{1}{2}$ -14		Բուս, փիտցամըղ իլին	33
» Բ		Թէֆէլէ օղլա զըշ.	16-17
Յասուլէ 100 օղլա		Էնդարէ, Եօղլաա	46-47
Մէլանիք 200-210		Են օղլա զըշ.	4 $\frac{3}{4}$
Թրապիզոն 155-165		Անտոո. գըրվաւ	5-5 $\frac{1}{2}$
Նօխապ օղլա փը.		Փաճէ. Հալէպ օղ.	5 $\frac{1}{2}$
Պալըքէսիլ 65		Ատանա	5 $\frac{1}{2}$
Անտաղու 52		Ա.ճէ օղլա զըշ.	
Սասաճ օղլա փը.		Պալըքէսիլ	178-180
Մէրսին 106		Դարա հիտար	